

KALKINMA AJANLARI
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

2024 *yılı*
ÇALIŞMA
PROGRAMI
BURSA ESKİŞEHİR BİLECİK KALKINMA AJANSI

bebka.org.tr

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER.....	i
TABLolar	iii
KISALTMALAR DİZİNİ	iv
1. GİRİŞ	6
2. SONUÇ ODAKLI PROGRAMLAR	8
2.1. Yenilik ve Verimlilik Sonuç Odaklı Programı	8
a) Amaç	8
b) Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi.....	8
c) Sonuç ve Çıktı Hedefleri	9
d) Faaliyet Planı	12
e) İzleme ve Değerlendirme	20
2.2. Girişimcilik Ekosisteminin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı	24
a) Amaç	24
b) Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi.....	24
c) Sonuç ve Çıktı Hedefleri	26
d) Faaliyet Planı	27
e) İzleme ve Değerlendirme	40
2.3. Kırsal Kalkınma Sonuç Odaklı Programı	43
a) Amaç	43
b) Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi.....	43
c) Sonuç ve Çıktı Hedefleri	44
d) Faaliyet Planı	47
e) İzleme ve Değerlendirme	51
3. KURUMSAL GELİŞİM	55
a) Çıktı Hedefleri	55
b) Faaliyet Planı	56
4. YEREL KALKINMA FIRSATLARI	73
4.1. Faaliyet Planı	73
4.2. Araştırma, Analiz ve Programlama Faaliyetleri	73
4.2.1. Bölge Planı Çalışmaları	74

4.2.2.	Eskişehir İş Gücü Analizi Raporu.....	77
4.2.3.	Test ve Sertifikasyon Merkezi İhtiyacı Araştırması	77
4.3.	İş Birliği ve Koordinasyon Faaliyetleri.....	78
4.3.1.	Hedef Ülkelerle İş Birliği Faaliyetleri	78
4.3.2.	Genç İstihdamına Yönelik Mesleki Eğitim Kursları	79
4.3.3.	Kadın İstihdamına Yönelik Mesleki Eğitim Kursları	83
4.3.4.	Çocuk ve Genç Teknoloji Programları	84
4.4.	Tanıtım ve Yatırım Destek Faaliyetleri	86
4.4.1.	Animasyon Sektörünün Geliştirilmesine Yönelik Tanıtım Faaliyetleri.....	86
4.4.2.	TR41 Bölgesi Yatırım İmkânlarının Etkin Tanıtımının Yapılması	91
4.5.	Ajans Destekleri.....	93
4.5.1.	Fizibilite Desteği	94
4.5.2.	Teknik Destek	94
5.	SOSYAL GELİŞMEYİ DESTEKLEME PROGRAMI (SOGEP).....	96
6.	ÜRETEN ŞEHİRLER PROGRAMI	98
7.	SONUÇ ve DEĞERLENDİRME.....	100
8.	EKLER	104
	EK-1/B Yurtdışı Fuarlar ve Çalışma Ziyaretleri	104
	EK-1/C Düzenlenecek Etkinlikler Tablosu	105
	EK-1/D Yapılacak Araştırmalar, Analizler, Stratejiler ve Raporlar	114
	EK-1/E Yapılacak Program Sonrası Değerlendirme ve/veya Etki Analizi Çalışmaları Tablosu	119

TABLULAR

Tablo 1. YVSOP Sonuç ve Çıktı Göstergeleri	9
Tablo 2. YVSOP Faaliyet Planı	12
Tablo 3. YVSOP Kapsamında Tamamlanan Faaliyetler	21
Tablo 4. GEGSOP Sonuç ve Çıktı Göstergeleri	26
Tablo 5. GEGSOP Faaliyet Planı	28
Tablo 6. GEGSOP Kapsamında Tamamlanan Faaliyetler	41
Tablo 7. KKSOP Sonuç ve Çıktı Göstergeleri	44
Tablo 8. KKSOP Faaliyet Planı	47
Tablo 9. KKTTSOP Kapsamında Tamamlanan Faaliyetler	51
Tablo 10. Kurumsal Gelişim Çıktı Göstergeleri	55
Tablo 11. Kurumsal Gelişim Faaliyet Planı	56
Tablo 12. 2024 Yılı Eğitim Planı	61
Tablo 13. YKF Faaliyet Planı	73
Tablo 14. Bölge Planı Çalışmaları Çıktı Göstergeleri	76
Tablo 15. YKF Hedef Ülkelerle İş Birliği Çıktı Göstergeleri	78
Tablo 16. Animasyon Sektörünün Geliştirilmesine Yönelik Çıktı Göstergeleri	89
Tablo 17. TR41 Bölgesi Yatırım İmkânlarının Etkin Tanıtımının Yapılması Çıktı Göstergeleri	93
Tablo 18. Fizibilite Desteği Çıktı Göstergeleri	94
Tablo 19. Teknik Destek Çıktı Göstergeleri	95
Tablo 20. SOGEP Çıktı Göstergeleri	96
Tablo 21. Üreten Şehirler Programı Çıktı Göstergeleri	99

KISALTMALAR DİZİNİ

AB	Avrupa Birliği
Ar-Ge	Araştırma ve Geliştirme
B2B	Business to Business
BEBKA	Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı
BTSO	Bursa Ticaret ve Sanayi Odası
BUTEKOM	Bursa Teknoloji Koordinasyon ve Ar-Ge Merkezi
EBYS	Elektronik Belge Yönetim Sistemi
EMITT	East Mediterranean International Tourism and Travel Exhibition - Doğu Akdeniz Uluslararası Turizm ve Seyahat Fuarı
ES	Endüstriyel Simbiyoz
EGSOP	Girişimcilik Ekosisteminin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı
GPD	Güdümlü Proje Desteği
İDB	İzleme ve Değerlendirme Birimi
İŞKUR	Türkiye İş Kurumu
KAYS	Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemi
KKSOP	Kırsal Kalkınma Sonuç Odaklı Programı
KSS	Küçük Sanayi Sitesi
KOBİ	Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler
KOSGEB	Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı
MESS	Türkiye Metal Sanayicileri Sendikası
MDP	Mali Destek Programı
MİB	İdari ve Mali İşler Birimi
OİB	Otomotiv İhracatçıları Birliği
OSB	Organize Sanayi Bölgesi
PPKB	Planlama, Programlama ve Koordinasyon Birimi
PTÇ	Proje Teklif Çağrısı
PYB	Program Yönetimi Birimi

SEEDUP	İnovatif Girişimcilik Programı
SEGE	Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması
SRA	Sektörel Rekabetçiliğin Artırılması Mali Destek Programı
STK	Sivil Toplum Kuruluşu
SOP	Sonuç Odaklı Program
TD	Teknik Destek
TECHUP	Teknoloji Odaklı Hızlandırıcı Programı
TOBB	Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
TOGG	Türkiye'nin Otomobili Girişim Grubu
TSO	Ticaret ve Sanayi Odası
TÜBİTAK	Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
TÜFE	Tüketici Fiyat Endeksi
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu
UİB	Uludağ İhracatçı Birliği
UTİB	Uludağ Tekstil İhracatçıları Birliği
YDO	Yatırım Destek Ofisi
YHK	Yüksek Hakem Kurulu
YKF	Yerel Kalkınma Fırsatları
YVSOP	Yenilik ve Verimlilik Sonuç Odaklı Programı

1. GİRİŞ

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı (BEBKA), 08.02.2006 tarih ve 26074 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 5449 sayılı “Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun” un 3. maddesine dayanılarak Kalkınma Bakanlığı’nın¹ koordinasyonunda 14 Temmuz 2009 tarih ve 2009/15236 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulmuştur.

BEBKA Yönetim Kurulu; Bursa, Eskişehir ve Bilecik Valileri, Belediye Başkanları, Bilecik İl Genel Meclisi Başkanı ile Ticaret ve Sanayi Odası Başkanlarından oluşmaktadır. Azami iki ayda bir düzenli olarak toplanan Yönetim Kurulu Ajansın karar organıdır. Ajansımızın Yönetim Kurulu Başkanlığı, 25 Temmuz 2023 tarihinden sonra Bilecik Valiliğine geçmiştir.

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı Genel Sekreterliği; Planlama, Programlama ve Koordinasyon Birimi, Program Yönetimi Birimi, İzleme ve Değerlendirme Birimi, Mali ve İdari İşler Birimi ile Bursa, Eskişehir ve Bilecik Yatırım Destek Ofislerinden oluşmaktadır.

2014-2023 Bursa Eskişehir Bilecik Bölge Planı, Kalkınma Bakanlığının Ajansımıza verdiği yetki kapsamında, bölgemizdeki paydaşların geniş ve etkin katılımıyla hazırlanmış olup BEBKA Yönetim Kurulu ve Bölgesel Gelişme Yüksek Kurulu tarafından onaylanmıştır.

Bursa, Eskişehir, Bilecik illerinin potansiyelinden hareket ederek belirlenen doğal ve kültürel miras, uluslararası rekabet ve sürdürülebilir yaşam temaları bir araya getirilmiş ve bölgenin geleceğine ilişkin başarı hedefi, yani 2023 Bölge Vizyonu, “*Kuruluştan Kurtuluşa Geçmişin Mirasını Değer Katarak Geleceğe Taşyan, Uluslararası Düzeyde Rekabetçi; Sürdürülebilir Üretim, Yenilik ve Yaşam Merkezi*” olarak belirlenmiştir. Bu vizyona ulaşmak için üç temel gelişme eksenini belirlenmiştir.

¹ Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı (BEBKA), 08.02.2006 tarih ve 26074 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 5449 sayılı “Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun” un 3. maddesine dayanılarak Kalkınma Bakanlığı’nın koordinasyonunda 14 Temmuz 2009 tarih ve 2009/15236 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulmuştur. 703 sayılı KHK’nın 17/d maddesiyle, 641 sayılı Kalkınma Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin birçok maddesi yürürlükten kaldırılmasının ardından 1 no’lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesininin 387. maddesiyle, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına bağlanmıştır.

Bu eksenler doğrultusunda mevcut kaynakların yerinde ve etkin kullanımını sağlayacak ve yerel potansiyeli harekete geçirecek bölgesel öncelikler planının ana hedeflerini oluşturmuştur.

Bölge Planı ile katılımcı bir yaklaşımla belirlenmiş temel kalkınma politikalarını ve uygulamaya konulacak tedbirleri hayata geçirmek ve kalkınma hedeflerine azami katkıyı sağlamak amacıyla 2018 yılı için, mülga Kalkınma Bakanlığı koordinasyonunda program yönetimine geçiş sağlanmıştır. Programlar, Bölge Planındaki bütün bir gelişme eksenini veya kapsamlı bir bölümüne yerine sonuç alınabilir, iyi tanımlı, etkili bir yönetim için uygun ölçekte ve bölgedeki paydaşların dâhil olup takip edebilecekleri düzeyde tasarlanmaya çalışılmıştır. Bu çerçevede; ajansımızca bugüne kadar yürütülen kümelenme analizleri ve sektörel çalışmalar doğrultusunda stratejik alanlar belirlenmiş ve bu alanlara yönelik sonuç odaklı programlar hazırlanarak orta vadeli hedefler oluşturulmuştur.

2023 yılında hazırlıkları tamamlanarak Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğüne sunulan ve onay aşamasında olan 2024-2028 Bursa Eskişehir Bilecik Bölge Planı kapsamında belirlenen stratejik öncelik, hedef ve tedbir/program/proje önerileri doğrultusunda, 2024-2026 dönemi için yeni sonuç odaklı program içerikleri hazırlanmıştır. 2024 yılından itibaren Sonuç Odaklı Programlarımız kapsamında yerel paydaşlarla uygulamaya konulması gereken temel proje ve faaliyetler müzakere edilerek SOP Yönetim Planları oluşturulmuştur. Kurumlar arasında sorumluluk paylaşımı; paydaşların görev ve faaliyet alanları, teknik ve mali kapasiteleri değerlendirilerek belirlenecektir. 2024 teması olan Kadın İstihdamı ve Girişimciliği alanında programlar ve iş birliği faaliyetleri yürütülecek, ayrıca 2022-2023 yılları için belirlenen Genç İstihdamı temasına yönelik faaliyetlerin çıktılarını takip edilerek olası yeni iş birliği fırsatları değerlendirilecektir.

2. SONUÇ ODAKLI PROGRAMLAR

2.1. Yenilik ve Verimlilik Sonuç Odaklı Programı

a) Amaç

Son yıllarda hızlanarak artan Ar-Ge ve inovasyon odaklı gelişmeler küresel ekonominin kurallarına ve işleyişine büyük etki yapmıştır. Bu çerçevede ülkemizde de Ar-Ge faaliyetlerinin yaygınlaştırılması, gerekli insan kaynağının yetiştirilmesi, özel sektör firmaları başta olmak üzere kurumsal kapasitelerin artırılması, inovasyon kültürünün geliştirilebilmesi, üretim ve hizmet süreçlerinde çevresel sürdürülebilirliğin, verimliliğin ve rekabetçiliğin artırılması son derece önemli bir ihtiyaca dönüşmüştür. Bu bağlamda, ülkemizin katma değer üretimi açısından son derece kritik bir yere sahip olan TR41 Bölgesi için bu ihtiyaçlar ayrı bir önem kazanmaktadır. Bölge Planında yer alan “Proaktif Yeşil ve Dijital Dönüşümün Sağlanması & Girişimcilik Ekosisteminin Güçlendirilmesi” stratejik önceliği kapsamında ele alınan tedbirler, Ar-Ge ve yenilikçilik kapasitesinin güçlendirilmesi ve verimliliğin artırılması, bölgenin öncü ve potansiyeli olan stratejik sektörlerinin geliştirilerek, ileri teknoloji kullanan sanayi üretimine geçilmesi ile sanayide atık oluşumu, su ve enerji tüketimini azaltmaya yönelik uygulamalara ve temiz üretime geçişin sağlanmasına yönelik olup bu tedbirler bütünlük bir şekilde ele alınarak 2024-2026 dönemi için hazırlanan Yenilik ve Verimlilik Sonuç Odaklı Programı oluşturulmuştur.

Yenilik ve Verimlilik Sonuç Odaklı Programın genel amacı; “**Bölgede yeşil ve dijital dönüşümde proaktif bir yaklaşımın ve adil geçiş politikalarının benimsenmesi, Ar-Ge ve yenilik odaklı rekabetçi üretim ve hizmet süreçlerinin yaygınlaştırılması ve kaynakların verimli kullanımının sağlanması**” olarak belirlenmiştir.

Özel Amaç 1: Yüksek ve orta yüksek teknoloji sektörlerde (ulaşım sistemleri (otomotiv, havacılık, raylı sistemler), savunma sanayi ve makine sektörlerinde rekabetçi ve yerli üretimin desteklenmesi ve KOBİ’lerin değer zincirine entegrasyonu yoluyla bölgede üretilen katma değer artırılması

Özel Amaç 2: İleri malzeme, nanoteknoloji, mekatronik, otomasyon, hassas üretim, kompozit, teknik tekstil teknolojileri ve uygulamaları yönelik ihtisaslaşmanın teşvik edilmesi

Özel Amaç 3: Ar-Ge, yenilik, dijitalleşme ve verimlilik odaklı teknik altyapı, kurumsal kapasite ve iş birliklerinin geliştirilmesi

Özel Amaç 4: Avrupa Yeşil Mutabakatı tedbirlerine ve iklim değişikliği kaynaklı risklere karşı hazırlık amacıyla bölgede kaynak verimliliğine geçişin hızlandırılması/yaygınlaştırılması ve bu alanda yatırımların teşvik edilmesi

b) Arka Plan ve Müdahale Gereçesi

Başta otomotiv, tekstil, makine-metal, mobilya, havacılık, raylı sistemler, seramik ve mermer gibi lokomotif sektörleri barındıran TR41 Bölgesi istihdam, ihracat ve katma değer gibi alanlarda ülke ekonomisi içinde

ön planda yer alan bölgelerin başında gelmektedir. Bununla birlikte TR41 bölgesi için daha özellikli alanlara odaklanması ve bu alanlarda yenilik ve verimlilik odaklı, daha nitelikli, katma değeri yüksek ve aynı zamanda çevresel sürdürülebilirliği ön plana çıkaran ürünlere geçişi teşvik edecek çalışmalara ihtiyaç duyulmaktadır.

TR41 Bölgesi, ülkemizin önde gelen ihracatçı bölgelerinden biridir. 2022 yılında TÜİK ihracat verilerine göre ülkede 4. sırada yer almakta olup, ihracatta ilk beş ülkenin dördü Avrupa Birliği üyesidir. Avrupa Yeşil Mutabakatı kapsamındaki sınırdaki karbon düzenlemesi gibi ek tedbirlere karşı hazırlık süreci kapsamında ihracatın sürdürülebilirliği açısından bölgedeki ihracatçı sektörlerin karbon ve su ayak izinin yönetilmesinde kapasite gelişimine ihtiyaç duyulmaktadır.

Yenilik ve verimlilik odaklı olan sektörel dönüşüm yaklaşımı, aynı zamanda On Birinci Kalkınma Planında yer alan birçok politika alanı ile doğrudan örtüşmektedir. Söz konusu SOP ile müdahale edilmesi hedeflenen alanların Planın İstikrarlı ve Güçlü Ekonomi, Rekabetçi Üretim ve Verimlilik, Nitelikli İnsan, Güçlü Toplum Yaşanabilir Şehirler ile Sürdürülebilir Çevre başlıkları altındaki hedeflerine katkı sağlayacağı öngörülmektedir. Plan kapsamında özellikle vurgulanan alanlar arasında yer alan öncelikli sektörlerde ve alanlarda teknolojik dönüşümün sağlanabilmesi ve rekabet gücünün artırılması amacıyla önümüzdeki dönemde yüksek katma değer oluşturması beklenen kritik teknoloji alanlarında teknoloji üretme ve adaptasyon yeteneğinin geliştirilmesine yönelik faaliyetler ve destek programları sonuç odaklı programın da ana hedefleri arasında yer almaktadır.

Yenilik, verimlilik ve sürdürülebilirlik odaklı bir anlayışla oluşturulan bu sonuç odaklı program hem bölgenin hem de Ajansımızın belli alanlara odaklanarak sektörel ihtisaslaşma süreçlerini destekleyici uygulamaların hızlandırılmasını amaçlamakla birlikte aynı zamanda çevrenin korunması ve sürdürülebilirliğin sağlanmasına yönelik faaliyetleri de son derece kritik bir husus olarak ele almaktadır.

Türkiye’de olduğu gibi bölgemizde de hızlı sanayileşme süreci ve beraberinde getirdiği plansız kentleşme, boyutları giderek büyüyen hava, su ve toprak kirliliği gibi çevresel, sosyal ve toplumsal sorunlarına yol açmaktadır. Gerek ulusal gerek yerel ölçekteki plan ve stratejilerde daha fazla dikkate alınmaya başlanan bu anlayıştan hareketle Yenilik ve Verimlilik Sonuç Odaklı Programı, bölgedeki üretim faaliyetlerinden kaynaklanan çevresel etkilerin azaltılması, kaynak ve enerji kullanımındaki verimliliğin artırılması yoluyla çevre dostu üretime geçişe katkı sağlayacak faaliyetlere odaklanmaktadır.

c) Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Yenilik ve Verimlilik Sonuç Odaklı Programının 3 (üç) yıllık sonuç ve yıllık çıktı hedefleri aşağıdadır:

Tablo 1. YVSOP Sonuç ve Çıktı Göstergeleri

Özel Amaç(lar)	Gösterge Adı	Birim	Türü	Mevcut Durum*	Hedef	Doğrulama Kaynağı
1	İhracatta Orta Yüksek ve Yüksek Teknolojili Sektörlerin Payı	Oran (%)	Sonuç	50,78	55	TÜİK
1	Orta Yüksek ve Yüksek Teknolojili	Adet	Sonuç	27,82	35,00	GBS

Özel Amaç(lar)	Gösterge Adı	Birim	Türü	Mevcut Durum*	Hedef	Doğrulama Kaynağı
	Sektörlerde Firma Başına Ortalama Çalışan Sayısı					
1,2,3	Tedarikçi Geliştirme Programları Kapsamında Geliştirilen İş Birliği Sayısı	Adet	Sonuç	0	9	TÜİK
2,3	Akıllı Uzmanlaşmaya Yönelik İş Birliği Faaliyetleri ile Geliştirilen Yeni Ürün Sayısı	Adet	Sonuç	1	5	BEBKA
4	Azaltılan Atık Ürün Miktarı	Ton/Yıl	Sonuç	75.080 ²	200.000	BEBKA
4	Atıktan Elde Edilen Ürün Sayısı	Adet	Sonuç	23 ³	50	BEBKA
1,2,3,4	YVSOP Ajans Mali Destekleri Kapsamında Yeni İstihdam Sayısı	Adet	Sonuç	34	75	BEBKA
1,3	Bölgesel Girdi - Çıktı Analizi Raporu Sayısı	Adet	Çıktı	0	1	BEBKA
1,2,3	Yeşil Dönüşüm Perspektifi Raporu Sayısı	Adet	Çıktı	0	1	BEBKA
4	Bursa Endüstriyel Simbiyoz Projesi Faaliyetleri Kapsamında Organize Edilen Toplantı Sayısı	Adet	Çıktı	0	2	BEBKA
4	Bursa Endüstriyel Simbiyoz Projesi Kapsamında Hazırlanacak Konsept Raporu Sayısı	Adet	Çıktı	0	5	BEBKA
4	Bilecik Endüstriyel Simbiyoz Projesi Faaliyetleri Kapsamında Organize Edilen Toplantı Sayısı	Adet	Çıktı	0	2	BEBKA
4	Bilecik Endüstriyel Simbiyoz Projesi Kapsamında Hazırlanacak Konsept Raporu Sayısı	Adet	Çıktı	0		BEBKA
1,3	Hazırlanan Orta Yüksek ve Yüksek	Adet	Çıktı	0	5	BEBKA

² Bilecik ilinde hayata geçen endüstriyel simbiyoz projesinde azaltılan atık ürün miktarı ve Endüstriyel Simbiyoz Mali Destek Programı sonuçları esas alınmıştır.

³ Desteklenen endüstriyel simbiyoz projeleri kapsamında atıktan elde edilen ürün sayısı

Özel Amaç(lar)	Gösterge Adı	Birim	Türü	Mevcut Durum*	Hedef	Doğrulama Kaynağı
	Teknolojili Sektör Raporları Sayısı					
1,2,3	Akıllı Uzmanlaşmaya Yönelik Gerçekleştirilen Toplantı Sayısı	Adet	Çıktı	0	6	BEBKA
1,2,3,4	Akıllı Uzmanlaşmaya Yönelik İş Birliği Faaliyetlerine Katılan Kişi Sayısı	Adet	Çıktı	0	60	BEBKA
1,2,3,4	Güdümlü Proje Fizibilite Raporu Sayısı	Adet	Çıktı	0	2	BEBKA
1,3	Düzenlenen Dış Ticaret Eğitimi Sayısı	Adet	Çıktı	1	2	BEBKA
1,3	Eğitim Alan Firma Sayısı (Raylı Sistemler)	Adet	Çıktı	9	10	BEBKA
1,3	Eğitim Alan Kişi Sayısı (Raylı Sistemler)	Adet	Çıktı	41	40	BEBKA
3,4	Bilecik Sulama Göletlerinin Güneş Enerjisinden Elektrik Enerjisi Üretimi Potansiyeli Hakkında Fizibilite Sayısı	Adet	Çıktı	0	1	BEBKA
3	Metaverse Academy Çevrim İçi Açık Ders Platformuna Kayıt Olan Kişi Sayısı	Kişi	Çıktı	0	100 ⁴	BEBKA
3	Metaverse Academy Çevrim İçi Açık Ders Platformunda Dersleri Tamamlayan Ve Kurs Bitirme Sertifikası Alan Kişi Sayısı	Kişi	Çıktı	0	30*	BEBKA
3	Metaverse Academy Projesi Kapsamında İhtiyaç Analizi Amacıyla Ziyaret Edilen Firma Sayısı	Adet	Çıktı	0	50*	BEBKA
3	Metaverse Academy Projesi Kapsamında XR Teknolojileri ile İlgili Çalıştay	Adet	Çıktı	0	2*	BEBKA

⁴ Metaverse Academy ile ilgili olan ve yıldız ile işaretlenmiş olan göstergeler Proje uygulama süresi 01.02.2024-01.02.2027 tarihleri arasında ulaşılacak sayıdır.

Özel Amaç(lar)	Gösterge Adı	Birim	Türü	Mevcut Durum*	Hedef	Doğrulama Kaynağı
3	Metaverse Academy Projesi Kapsamında Yapılacak Seminer/Webinar Sayısı	Adet	Çıktı	0	2*	BEBKA
3	Metaverse Academy Projesi Kapsamında Alınan Teknik Danışmanlık	Adet	Çıktı	0	1	BEBKA

d) Faaliyet Planı

İlgili SOP kapsamında 2024 yılı içerisinde yürütülmesi planlanan tüm faaliyetler ve faaliyetlere ilişkin detaylar aşağıdaki tabloda sunulmaktadır:

Tablo 2. YVSOP Faaliyet Planı

Sıra No	Alt Bileşen Adı	Alt Bileşen Türü (Faaliyet, proje vs.)	Özel Amaç	Yöntem	Sorumlu Birim	İlgili Birim	Başlangıç Dönemi	Bitiş Dönemi
1	Bölgesel Girdi-Çıktı Analizlerinin Hazırlanması ve Basımı	Analiz	1,2,3,4	Araştırma, Analiz ve Programlama	PPKB	YDO'lar	2023/1	2024/4
2	Yeşil Dönüşüm Perspektifi Raporu	Analiz	4	Araştırma, Analiz ve Programlama	PPKB	YDO'lar	2024/1	2024/4
3	Orta Yüksek ve Yüksek Teknolojili Sektör Raporları	Analiz	1,2,3	Araştırma, Analiz ve Programlama	YDO'lar	PPKB	2024/1	2024/4
4	Bursa Yenilik ve Kaynak Verimliliği Merkezi Gündümlü Proje Desteği Fizibilite Raporunun Hazırlanması	Analiz	1,2,3,4	Araştırma, Analiz ve Programlama	PPKB, PYB	YDO'lar	2024/1	2024/4
5	Bilecik Sulama Göletlerinin Güneş Enerjisinden Elektrik Enerjisi Üretimi Potansiyeli Hakkında Fizibilite	Analiz	3,4	Araştırma, Analiz ve Programlama	Bilecik YDO	PPKB	2024/1	2024/4

Sıra No	Alt Bileşen Adı	Alt Bileşen Türü (Faaliyet, proje vs.)	Özel Amaç	Yöntem	Sorumlu Birim	İlgili Birim	Başlangıç Dönemi	Bitiş Dönemi
	Raporunun Hazırlanması							
6	Akıllı Uzmanlaşmaya Yönelik İş Birliği Faaliyetleri	Faaliyet	1, 2,3	İş Birliği ve Koordinasyon	PPKB	YDO'lar	2024/1	2026/4
7	Tekstil, Hazır Giyim ve Yapı Malzemeleri Sektörlerinde Kaynak Verimliliği ve AB Yeşil Mutabakatı Bilgilendirme ve İş Birliği Faaliyetleri	Faaliyet	3	Kapasite Geliştirme	YDO'lar	PPKB	2024/1	2024/4
8	E-ticaret ve Dış Ticaret Yönetim Danışmanlığı	Faaliyet	3	Kapasite Geliştirme	YDO'lar	PPKB	2022/1	2024/4
9	MESS Dijital Dönüşüm ve Yetkinlik Gelişim Merkezi: Yönümüz Yarın Gündümlü Projesi	Destek	3	Ajans Destekleri	İDB	PYB, PPKB	2022/2	2024/4
10	2021 Yılı Yenilik ve Verimlilik Mali Destek Programı	Destek	1,2,3,4	Ajans Destekleri	İDB	MİB	2021/1	2024/2
11	2021 Yılı Sanayi Altyapısının Geliştirilmesi Mali Destek Programı	Destek	1,2,3,4	Ajans Destekleri	İDB	MİB	2021/1	2024/2
12	Metaverse Academy Projesi	Faaliyet	3	AB ve Diğer Dış Kaynaklı Projeler	PYB	PPKB	2023/3	2026/4

a) Araştırma, Analiz ve Programlama

Bölgesel Girdi-Çıktı Analizlerinin Hazırlanması ve Basımı

Sektörler arası bağımlılıkları ve ilişkileri incelemek için kullanılan bir analiz yöntemi olan girdi-çıktı tabloları; makro ve mikro ölçekte ekonominin yapısal analizi ve planlaması, üretim ve talep yapısının analizi, fiyat ve maliyet analizi, ithalat ve ihracatın analizi, sektörel yoğunlaşma ile yatırım ve verimlilik analizi ve etki değerlendirme analizi gibi çok çeşitli analitik çalışmalarda kullanılabilir. Bölge planları başta olmak üzere mekânsal politika geliştirme süreçlerine katkı vermek üzere, Kalkınma Ajansları İzleme,

Değerlendirme ve Analiz Dairesi koordinasyonunda ve kalkınma ajansları iş birliği ile bir adet ulusal ve 26 adet bölgesel düzeyde girdi-çıkı tablosunun hazırlanması çalışmalarına başlanmıştır.

TR41 Bölgesi bazındaki girdi-çıkı tablolarının; bölgenin ekonomik yapısının analizi, yürütülen program ve faaliyetlerin bölge ekonomisine etkisi ile küresel trendlerin oluşturacağı fırsat ve tehditlerin tespit edilebilmesi ve ölçülmesi gibi pek çok mekânsal analiz çalışmasına imkân sağlaması beklenmektedir. Bu doğrultuda 15-19 Ağustos 2022,19-21 Eylül 2022 ve 31.08.2023 tarihleri arasında toplam 8 gün süren ve Ankara'da düzenlenen toplantılara, iki uzman katılım sağlamıştır.

Makro ve mikro ölçekte ekonominin yapısal analizi, üretim ve talep yapısı, fiyat ve maliyetler, ithalat ve ihracat, sektörel yoğunlaşma, yatırımların verimliliği ve etki değerlendirme gibi analizi gibi çok çeşitli analitik çalışmalarda kullanılmak üzere, 2019 yılı verileriyle taslağı hazırlanan TR41 Bölgesi Arz ve Kullanım Tabloları ile Simetrik Girdi-Çıkı Tablosu nihai hale getirilecek ve yayımlanacaktır. TR41 Bölgesi Yenilik ve Akıllı Uzmanlaşma Stratejisi ve 2024-2028 Bursa Eskişehir Bilecik Bölge Planında yer verilen başat sektörler ile 12. Kalkınma Planı kapsamında belirlenecek öncelikli sektörlerde, bölgenin üretim yapısı analiz edilecektir. Orta yüksek ve yüksek teknoloji sektörlerinde tedarik zincirinin yerleştirilmesi amacıyla ara malı girdileri ile ithalat ve ihracatın alt kırılımları doğrultusunda kapasite geliştirme ve tedarikçi eşleştirme programı tasarlanacaktır.

Yeşil Dönüşüm Perspektifi Raporu

Uluslararası İmar ve Kalkınma Bankasından Hazine ve Maliye Bakanlığının borçlanıcı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü'nün ise yararlanıcı olacağı "Socially Inclusive Green Transition" (SoGreen) Projesi başlığıyla temin edilecek 400 milyon ABD Doları tutarındaki finansman, bölgemizde Ajans aracılığıyla ve mevcut destek mekanizmaları yoluyla yürütülecektir. Söz konusu desteklerin bölgedeki öncelik ve fırsat alanlarını belirlemek amacıyla, "Yeşil Dönüşüm Perspektifi" raporu hazırlanacaktır.

İmalat sanayi ve tarım başta olmak üzere bölge ekonomisinin yeşil dönüşüm sürecinde karşı karşıya olduğu riskler ve fırsatlar doğrultusunda atık, su ve enerji alanlarında mevcut durum analizleri ve sektörel gelişme senaryoları hazırlanacaktır. İstihdamın yeşil dönüşüm sürecinde adil geçiş politikalarıyla desteklenmesi amacıyla SoGreen Projesi kapsamında yürütülecek faaliyet ve programları, Bursa ve Bilecik illerinde uygulanacak endüstriyel simbiyoz projelerini, SOP bazında geliştirilen yönetim danışmanlığı programlarını ve faizsiz kredi/finansman desteklerini yönlendiren bir belge olması hedeflenmektedir.

Orta Yüksek ve Yüksek Teknolojili Sektör Raporları

Havacılık ve raylı sistemler sektörleri için 2016'da hazırlanarak yayımlanan raporlar ve 2021'de hizmete özel olarak hazırlanan otomotiv ve raylı sistemler sektörel uzmanlık raporları, tedarik zincirinde yerli tedarikçilerin ana sanayi firmalarıyla eşleştirilerek kapasite geliştirme programlarının düzenlenmesi ve diğer

ihtiyaçların belirlenmesi amacıyla güncellenecektir. Araştırma ve analiz çalışmalarının ardından ziyaretler ve gerekli durumlarda toplantılar düzenlenmesi ve Ajans eliyle yürütülmesi öngörülmektedir.

Bursa Yenilik ve Kaynak Verimliliği Merkezi GÜdümlü Proje Desteği Fizibilite Raporunun Hazırlanması

Firmaların yenilik kapasitelerinin ölçülmesi ve geliştirilmesi; kurumsal dijital dönüşüm analizi ve yol haritalarının çıkarılması; Ar-Ge Merkezlerinin kurulması, geliştirilmesi ve aralarındaki etkileşimin güçlendirilmesi; akıllı uzmanlaşma sürecinde mevcut kümelerin etkinliğinin artırılması ve yeni kümelerin kurulması ve proje yürütme kapasitesinin güçlendirilmesi amaçları doğrultusunda programlar yürütülecek; ayrıca başta imalat sanayi ve tarımda üzere tüm sektörlerde sürdürülebilir üretim ve kaynak verimliliği uygulamalarının geliştirilmesi ve yaygınlaştırılmasına teknik destek ve danışmanlık sağlayacak; endüstriyel simbiyoz danışma ve eşleştirme ofisi rolü üstlenecek, karbon ve su ayak izi hesaplama, azaltımı ve doğrulama konusunda danışmanlık hizmeti sunacak bir merkez kurulmasına yönelik fizibilite raporu hazırlanacaktır.

Bilinçlendirme ve eğitim faaliyetlerinin yanı sıra ihtiyaç ve sorunların tespitinde ve çözümünde ilgilileri bilgi ve finansman kaynağıyla buluşturacak şekilde tasarlanacak merkez için Bursa Model Fabrika ve Bursa Enerji Verimliliği Merkezi ile iş birliği yapılması, öncelikle mevcut altyapının değerlendirilmesi, yalnızca ilave ihtiyaçların proje bütçesinden karşılanması öngörülmektedir.

Bilecik Sulama Göletlerinin Güneş Enerjisinden Elektrik Enerjisi Üretimi Potansiyeli Hakkında Fizibilite Raporunun Hazırlanması

13 baraj ve 27 sulama tesisi ile 33 bin dekar tarım arazisinin sulandığı Bilecik'te sulama göletlerinin yüzeyine alanı değerlendirmek amacıyla kurulacak olan Güneş Enerjisi Santrallerinin elektrik üretimi potansiyelini ve kurulacak panellerin yaz aylarında göletlerde artan buharlaşmayı engelleyici etkilerinin neler olabileceğini tespit etmek için fizibilite çalışması yapılması ön görülmüştür.

b) İş Birliği ve Koordinasyon

Akıllı Uzmanlaşmaya Yönelik İş Birliği Faaliyetleri

Bölgemizde Ar-Ge ve inovasyon kapasitesinin ve iş birliklerinin artırılması amacıyla, TR41 Bölgesi Yenilik ve Akıllı Uzmanlaşma Strateji Belgesinde ön plana çıkan, başta Ar-Ge ve tasarım merkezleri olmak üzere bölge içi ve bölge dışında faaliyet gösteren işletmeler, araştırma ve mükemmeliyet merkezleri ile birlikte yürütülecek faaliyetlerle iş birliklerinin artırılmasına yönelik toplantıların düzenlenmesi hedeflenmektedir. Bu bağlamda özellikle Ar-Ge ve tasarım merkezlerinin, yenilikçi firmaların birbiri ile sürekli olarak iletişim içinde olabileceği sektörel ve tematik olarak periyodik toplantılara olan ihtiyacın giderilmesi ve potansiyel iş birliklerinin geliştirilmesi amacıyla öncelikle sektör ayrımı gözetilmeksizin yapılacak geniş katılımlı bir istişare toplantısının düzenlenmesi planlanmaktadır. Yine aynı çerçevede ihtiyaç ve taleplere bağlı periyodik olarak bölge illerinde ayrı ayrı veya genel olarak sektörel veya tematik toplantıların düzenlenmesi amaçlanmaktadır. Öte yandan Ar-Ge merkezleri ve yenilik odaklı çalışan firmalar ile TÜBİTAK MAM arasındaki tecrübe paylaşımının artırılması ve TÜBİTAK MAM enstitü ve laboratuvar altyapılarının Bursa, Eskişehir ve Bilecik illerinde bulunan firmalara tanıtılması amacıyla; Ajansımız tarafından 2019 yılı itibarıyla

başlatılan teknik ziyaretlerle kurum ve kuruluşların sunduğu test, analiz ve laboratuvar altyapılarının, bu alanlarda verdikleri hizmetlerin ve özel sektör iş birliği olanaklarının değerlendirilmesi amaçlanmaktadır. Söz konusu ziyaretlerin 2024-2028 Bölge Planı bünyesindeki paydaş analizi doğrultusunda gerçekleştirilecek ziyaret ve çalıştaylarla birlikte ele alınması öngörülmektedir. Buna ek olarak, bölge içindeki altyapıların bölge dışındaki faydalanıcılara tanıtımı ile bölge dışında iş birliği yapılabilecek merkezlerin bölgemizdeki paydaşlarla buluşturulması, ortak Ar-Ge, iş birliği, proje, networking imkanlarının artırılması hedeflenmektedir.

TR41 Bölgesi Yenilik ve Akıllı Uzmanlaşma Stratejisi hazırlanmış ve belirlenen 8 ana müdahale çerçevesinin uygulama aşamasına geçilmiştir. S3 platformuna üyelik gerçekleştirilmiş olup, uluslararası iş birliği fırsatları takip edilecek ve somut proje fikirleri geliştirilecektir. Ulusal ve uluslararası iyi uygulama örneklerinin incelenmesine yönelik teknik ziyaretler gerçekleştirilecek, ilgili kurumlar ve ajanslar ile tecrübe paylaşımlarına yönelik ziyaretler ve toplantılar organize edilecektir. Ayrıca Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü koordinasyonunda yürütülen Türkiye’de Akıllı Uzmanlaşma Stratejilerinin Geliştirilmesi ve Uygulanması için Kapasite Artırımı Teknik Yardım Projesine (CEDIS3) geçmiş tecrübeler ışığında destek olunarak proje kapsamında eğitimlere katılım sağlanacak, uygulama aşaması ile ilgili talimatlar takip edilecektir.

Tekstil, Hazır Giyim ve Yapı Malzemeleri Sektörlerinde Kaynak Verimliliği ve AB Yeşil Mutabakatı Bilgilendirme ve İş Birliği Faaliyetleri

Bölgede tekstil, hazır giyim ve yapı malzemeleri sektörlerinin ihracatını sürdürebilmesi ve artırması için AB Yeşil Mutabakatı tedbirlerine karşı güçlendirilmesi amaçlanmaktadır. Konferans, çalıştay ve yüz yüze görüşmelerin yapılması, eğitimlerin düzenlenmesi ve bilgilendirme materyallerinin hazırlanması planlanmaktadır. Bölgede sürdürülebilir üretim ve endüstriyel simbiyoz faaliyetlerinin kalıcılaştırılması ve yaygınlaştırılması amacıyla kurulması planlanan Kaynak Verimliliği Merkezi için görüşmeler yürütülecektir.

2024’te Brüksel’de düzenlenecek Dünya Döngüsel Ekonomi Forumu (World Circular Economy Forum) etkinliğine katılım sağlanacaktır. Ayrıca belediye, STK, ihracatçı birlikleri, TSO gibi yapıların döngüsel ekonomi, sürdürülebilirlik, kaynak verimliliği, iklim değişikliği temalı çalışma grupları takip edilecek ve iş birliği fırsatları için mümkün olduğunca üye olarak temsiliyet gözetilecektir.

c) Kapasite Geliştirme

Yönetim Danışmanlığı Programları

On Birinci Kalkınma Planının “Sektörel Politikalar” başlığı altında yer alan “Yönetim danışmanlığı” kısmında; yönetim danışmanlığı hizmetlerinin kalkınmanın tüm süreçlerinde etkin bir şekilde kullanılması ve yaygınlaştırılması sağlanması çerçevesinde, Yenilik ve Verimlilik Sonuç Odaklı Programı Kapasite Geliştirme faaliyetleri kapsamında bölgemizdeki kurum ve kuruluşların kurumsal kapasitelerini artırmaya yönelik bir dizi faaliyet yürütülecektir. Bu faaliyetlerin birçoğu yönetim danışmanlığı kapsamında yürütülecek olup, kurumlara verilecek eğitimler, danışmanlıklar ve mentorluk hizmetlerini içermektedir. Bu doğrultuda dış ticaret ve ihracat istihbaratı, yalın üretim, e-ticaret, dijital pazarlama yönetim danışmanlığı ile eğitim faaliyetleri düzenlenecektir. Söz konusu eğitimler hizmet alımı yoluyla yapılacak olup, sürecin talep

toplama, koordinasyon ve değerlendirme süreçleri Ajans tarafından yürütülecektir. Yürütülecek faaliyetlerde ilgili kamu kurumları ve yerel yönetimlerle iş birliği ve koordinasyon imkanları gözetilecektir.

E-ticaret ve Dış Ticaret Yönetim Danışmanlığı Programı

Dünyada yeni tüketici pazarlarının açılması, ticari blokların kurulması, ticaret anlaşmaları ve Dünya Ticaret Örgütü'nün (DTÖ) kuruluşu, ihracat için yeni fırsatlar yaratmıştır. Daha ucuz, daha hızlı ve kaliteli üretim yapabilen rekabetçi üreticilerin ortaya çıkmasını sağlayan teknolojinin dünya genelinde ulaşılabilir olması dünya ekonomisini etkilemiştir. Bunun yanı sıra, özellikle son yıllarda tüketicilerin e-ticaret platformları üzerinden alışveriş yapma oranları oldukça artmıştır. Bu eğilim firmaları e-ticaret platformları üzerinden daha fazla satış yapmaya yöneltmiştir. Gelineen noktada e-ticaret operasyonlarının önemli bir büyüklüğe ulaştığı görülmektedir.

Ticaret Bakanlığı verilerine göre Türkiye'nin e-ticaret hacmi 2022 yılı itibarıyla bir önceki yıla göre %109 artışla 800,7 milyar TL olarak gerçekleşmiş, sipariş adetleri de bir önceki yıla göre %43 artış ile 4 milyar 787 adete yükselmiştir. Rakamlar sektörün hızla büyüdüğünü göstermekte olup işletmelerimizin de bu trendi yakalamaları gerektiğini ortaya koymaktadır. Bu çerçevede ülkemizin ve ilimizin e-ticaret payının yükseltilmesi amacıyla 2023 yılında Bursa'da "E-Ticaret ile Büyüme Programını" geliştirilmiştir.

Programın bileşenlerinden biri genç istihdamı teması altında e-ihracat/ticaret uzmanlık eğitimlerini gerçekleştirmek diğeri ise üretici kooperatiflerine yönelik e-ticaret yönetim danışmanlığı vermektir. Program kapsamında 13 gün süren uzmanlık eğitiminde e-ticarete giriş, e-ticaret sitesinin kurulumu, markalaşma, sosyal medya stratejisi, yerel ve global marketlerde satış, ödeme, lojistik süreçleri, müşteri yönetimi vb. konuları detaylı verilmiştir. Programa 170 başvuru olmuş, 30 katılımcı yüz yüze yapılan eğitimlere katılmıştır. Uzmanlık sertifikası almaya hak kazanan gençler programa seçilen 10 üretici kadın kooperatifi ile eşleştirilerek kooperatiflerin ulusal ve uluslararası pazarlarda satış yapmaları, e-ticaret yapar hale gelmeleri hedeflenmiştir.

2024 yılında çalışmaların daha da derinleştirilerek özellikle son tüketiciye ürün ve hizmet sunan sektörel kümelerin e-ihracat yapabilme kapasitelerinin analiz edilmesi ve e-ihracat kapasitelerinin artırılması hedeflenmektedir. Saha araştırmaları ve saha ziyaretleri yapılması, sektörel çatı kuruluşlar ile iş birliği sağlanarak firmalara ulaşılması planlanmaktadır.

d) Ajans Destekleri

2021 Yılı Yenilik ve Verimlilik Mali Destek Programı

İlgili SOP kapsamında 2020 yılının son çeyreğinde ilan edilen, Bursa, Eskişehir, Bilecik illerinde özellikle üretim ve hizmet süreçlerinin iyileştirilmesi, iş birliklerinin geliştirilmesi ve ortak çalışma kültürünün artırılmasına yönelik bir mali destek programı kurgulanmıştır. Bu çerçevede özellikle kâr amacı gütmeyen kurum ve kuruluşlar tarafından bölgede yerli ve milli üretimin desteklenmesi, bölgenin yenilik odaklı gelişmesine, bilgi ve teknoloji üretimine ve/veya transferine yönelik ortak kullanım alanlarının kurulması ve geliştirilmesi, ortak kullanım amacıyla kaynak verimliliğine yönelik yenilikçi yapıların kurulması ve geliştirilmesi, üretim ve hizmet süreçlerinin koordinasyonunun sağlanmasına yönelik dijitalleşme altyapılarının kurulması ve geliştirilmesi hedeflenmiştir.

11/11/2020 tarihinde ilan edilen bu mali destek programının sonuçları 2021 yılı Mayıs ayında açıklanmış olup başarılı bulunan projelerle Temmuz ayında sözleşmeler imzalanarak uygulama sürecine geçilmiştir. 07.12.2021 tarih ve 31682 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik” kapsamında sunulan bütçe artış talepleri sonrası 11 adet projenin onaylanan destek tutarı 9,5 milyon TL olmuştur. Sözleşmesi imzalanan 12 projeye 10 milyon TL destek verilmesi öngörülmüştür. 12 projeden bir adedi feshedilmiş olup kalan 11 projenin uygulama süreçlerinin 9’u 2023 yılında tamamlanmış olup 2 tanesi 2024 yılında tamamlanacaktır. Söz konusu iki proje için 2024 yılında toplam 1.750.000 destek ödemesi öngörülmüştür.

Sanayi Altyapısının Geliştirilmesi Mali Destek Programı

2020 yılının son çeyreğinde ilan edilen, bölgenin önemli dinamiklerinden ve planlı sanayi gelişiminin en önemli bileşenlerinden olan Organize Sanayi Bölgeleri (OSB) ve Küçük Sanayi Sitelerinin (KSS) alt yapı eksikliklerinin giderilmesi ile yatırım ortamının iyileştirilmesine yönelik bir mali destek programı kurgulanmıştır. Su altyapısı, atık su altyapısı ve arıtma sistemlerinin kurulması ve/veya iyileştirilmesi, katı atıkların toplanması, taşınması, geri kazanılması ve bertaraf edilmesi için atık yönetim sistemlerinin kurulması, gerekli tesislerinin inşa edilmesi ve/veya iyileştirilmesi ile OSB ve KSS’lerin enerji altyapısı ihtiyaçlarının giderilmesinin hedeflendiği mali destek programı 27 milyon TL olarak bütçelendirilmiştir. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı’nın OSB destekleri ile mükerrerlik teşkil etmemesi adına ilgili Genel Müdürlük ve potansiyel yararlanıcılar ile görüşmeler gerçekleştirilmiş, yapılan istişare neticesinde hedef kitle SEGE-2017’ye göre 1.kademe dışında kalan ilçelerde yer alan OSB’ler ile son iki yılda ıslah OSB’den OSB statüsüne kavuşan OSB’ler ile KSS’ler olarak kısıtlanmıştır. 2021 yılı içinde değerlendirme süreci tamamlanan projelerin uygulama süreci 2022 yılında da devam etmiştir. 2021 yılı Temmuz ayında sözleşmesi imzalanan 7 adet projeye toplam 23,5 milyon TL destek sağlanması öngörülmüştür. Sözleşmesi imzalanan 7 adet projeden 4 adedi feshedilmiştir. 07.12.2021 tarih ve 31682 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik” kapsamında sunulan bütçe artış talepleri sonrası kalan 3 projeye 10 milyon TL destek sağlanacaktır. Projelerin 2 tanesi tamamlanmış olup kalan bir adet proje için 2024 yılında 4.250.000 TL’lik ödeme yapılacaktır.

Türkiye Metal Sanayicileri Sendikası (MESS) Dijital Dönüşüm ve Yetkinlik Gelişim Merkezi: Yönümüz Yarın Güdümlü Projesi

Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğümüz koordinasyonunda yürütülen Marmara Bölgesi Kalkınma Ajansları Ortak Proje ve Program Geliştirme Çalışması kapsamında İstanbul Kalkınma Ajansı yürütücülüğünde ve diğer Marmara Bölgesi Ajansları iş birliğinde MESS Dijital Dönüşüm ve Yetkinlik Gelişim Merkezi: Yönümüz Yarın Güdümlü Projesinin fizibilite raporu ve rapora esas teşkil eden diğer belgeler Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından 20.06.2022 tarihinde uygun bulunmuştur.

Proje kapsamında altyapı kurulumu büyük ölçüde tamamlanan MESS Teknoloji Merkezi’nin imalat sanayine doğrudan fayda sağlayacak bir dijital dönüşüm ve yetkinlik gelişim merkezi haline getirilmesi ve ölçeğinin bu şekilde genişletilmesi amaçlanmaktadır. MESS Teknoloji Merkezi, üretim sektörünün dijital

teknolojilerle kalkınması, bu alanda ihtiyaç duyulan yetkin iş gücünün yetiştirilmesi, özel sektör, kamu ve sürdürülebilir sosyal faydanın sağlanmasını hedeflemektedir.

Yararlanıcısının Türkiye Metal Sanayicileri Sendikası ve proje ortağının ise MESS Eğitim Vakfı olduğu projenin hedef grubunu sektör bağımsız, KOBİ'lerden büyük ölçekli şirketlere kadar imalat sanayinde faaliyet gösteren Türk şirketleri, Türkiye'de faaliyet gösteren OSB'ler, Ar-Ge merkezleri, proje için tasarlanacak ve pilot olarak uygulanarak test edilecek dijital dönüşüm eğitimlerini tamamlayacak mühendisler, projede uygulanacak eğitimlere katılacak yöneticiler ve proje kapsamında uygulanması hedeflenen SIRI Sanayi 4.0 odaklı Dijital Olgunluk Değerlendirme çalışmasına katılacak şirketler oluşturmaktadır.

Proje faaliyetleri proje hazırlık, uygulama ve yaygınlaştırma faaliyetleri olmak üzere 3 ana eksende kurgulanmıştır. Hazırlık faaliyetlerinde proje faaliyetlerinin ve operasyonel planlamanın yapılması hedeflenmektedir. Uygulama faaliyetlerinde SIRI Sanayi 4.0 odaklı dijital olgunluk değerlendirme çalışması yapılması, kullanılacak makine/ekipmanın satın alınması, üst düzey yönetici gelişim programının uygulanması, mühendis, teknik uzman ve operatör gelişim programının uygulanması ve dijital dönüşümde üniversite-sanayi iş birliği modelinin kurulması ve geliştirilmesi yer almaktadır. Yaygınlaştırma faaliyetleri kapsamında ise iletişim faaliyetleri, işletme modelinin devreye alınması, danışmanlık hizmetinin satışı ve pazarlama faaliyetleri yürütülmesi planlanmaktadır.

Proje bütçesi 13.475.914,20 TL, destek bütçesi ise 10.106.935,65 TL'dir. Proje finansmanı İstanbul Kalkınma Ajansı tarafından karşılanmaktadır. Yapılan iş birliği protokolü çerçevesinde; BEBKA, TR41 Bölgesinde gerçekleştirilecek faaliyetlerin izleme süreçlerinin gerçekleştirilmesi ve ilgili raporlamaların yapılmasından sorumlu olacaktır.

e) AB ve Diğer Dış Kaynaklı Programlar Kapsamında Geliştirilen Projeler

Metaverse Akademi Projesi

Dünyada sağlık, eğitim ve üretim gibi çeşitli sektörlerde artırılmış, sanal ve karma gerçeklik (AR/VR/XR) teknolojilerinin önemi giderek artmaktadır. Dijital odaklı bir ortama doğru yaşanan bu dönüşüm, söz konusu kullanım alanlarından yetenekli teknik ve teknik olmayan çalışanlara yönelik talebin artmasına neden olmaktadır. Bu alanda küresel pazar, yıllık %25,3'lük bileşik büyüme oranıyla hızla büyümektedir.

Bölgemizdeki gençlerin ve sanayicilerin geleceğin teknolojilerinde rekabetçi olabilmesi ve bu sektörlerde iş ve istihdam olanakları oluşturabilmeleri amacıyla; Ajansımız "Erasmus İş birliği için Ortaklıklar Çağrısı" kapsamında eğitim, girişimcilik ve sanayi odağında "Metaverse Academy" başlıklı bir proje tasarlamıştır. Projeye 9 farklı ülkeden toplam 12 ortak dahil edilerek, Türkiye başta olmak üzere geleceğin teknolojileri olarak adlandırılan Metaverse alanında 19 farklı teknoloji ve girişimcilik konulu eğitimleri içeren çevrim içi ücretsiz bir platform kurulacaktır. 36 aylık sürede yürütülmesi planlanan ve 1.336.866 Milyon Avro bütçeye sahip projede koordinatör olan Ajansımız, 124.644 Avro hibe almaya hak kazanmıştır. Diğer ortak ülkeler Romanya, Bulgaristan, İspanya, İsveç, Almanya, Slovenya, Güney Afrika, Yunanistan ve İsrail olmuştur.

2024 yılında projenin başlangıç toplantısının düzenlenmesi ve teknik danışmanlık süreciyle birlikte projenin ilerleyen aşamalarının yürütülmesi hedeflenmektedir.

e) İzleme ve Değerlendirme

Yenilik ve verimlilik faaliyetlerinin yürütülmesi sürecinde paydaş olarak yer alan kurum/kuruluşlar başta ticaret ve sanayi odaları olmak üzere diğer çatı kuruluşlar, tecrübe paylaşımları konusunda diğer yurt içi ve yurt dışı kalkınma ajansları ile ilgili kurum ve kuruluşlardır. BEBKA Genel Sekreterliği koordinasyonunda ilgili kurumların temsilcilerinin ihtiyaç duyulan zaman ve konularda toplanması amacıyla komisyonlar oluşturulabilecektir. Kalkınma Kurulunun faaliyete geçmesi durumunda ilgili kurul üyeleri de bu komisyonlara davet edilecektir.

Komisyon toplantılarında SOP'ta yer alan eylemlerin gerçekleşme düzeylerinin yanı sıra, SOP'ta tanımlanmış hedeflere ulaşma düzeyine ilişkin üst perspektiften izleme yapacak ve genel değerlendirmede bulunacaktır. Komisyonlar aynı zamanda SOP bünyesinde yürütülmesi hedeflenen bileşenlere yönelik konularda gerekli olan veri temini, raporlama, faaliyet koordinasyonu ve iş birliği konularında buldukları kurumlardaki teknik personellerin Ajans personeli ile eşgüdümlü ve uyumlu bir biçimde çalışarak ilgili konularda gerekli yardımların sağlanmasından sorumludur.

SOP kapsamında yürütülen faaliyetlere yönelik olarak yapılacak bilgilendirme toplantılarında kurum temsilcilerinin gelecek yıllardaki faaliyetlere yönelik görüş ve önerileri alınacaktır.

İlgili SOP yönetiminin Ajans içinde koordinasyonu da Planlama, Programlama ve Koordinasyon Birimi tarafından yürütülecektir. PPKB koordinasyonunda Genel Sekreter onayı alınarak ilgili birimlerden uzmanların katılımı ile SOP özelinde bir çalışma ekibi oluşturulacaktır. Özellikle mali destek programları, güdümlü projeler gibi destek mekanizmaları ile desteklenecek olan SOP bileşenleri özelinde, ilgili çalışma ekibine Program Yönetimi Biriminden ilgili uzmanlar da dahil edilecektir. Yine iller ölçeğinde ele alınacak SOP bileşenleri çerçevesinde Yatırım Destek Ofisi uzmanları da ekip bünyesinde çalışmalara destek verecektir. İzleme ve Değerlendirme birimi uzmanlarının da özellikle SOP bileşenleri çerçevesinde ortaya konulan çıktı ve sonuç göstergelerinin izlenmesi ve değerlendirilmesi konusunda katkıları ve desteği alınacak ve ihtiyaç dahilinde SOP çerçevesinde oluşturulan ekibe doğrudan dahil edilecektir.

Ajans bünyesinde yeni dönemlere ilişkin çalışma programları hazırlanırken geçmiş dönemlere yönelik değerlendirmeler yapılmakta ve faaliyetlerin gelişim süreci izlenmektedir. Bu bağlamda yenilik ve verimlilik teması odaklı olarak 2023 yılı ve öncesinde yürütülen çalışmalara ilişkin genel bilgiler aşağıdaki tabloda sunulmaktadır. Bununla birlikte özellikle SOP bünyesinde tematik alanlarda oluşturulan komisyonlar ihtiyaç duyulduğunda toplanarak, çalışma programında yer alan faaliyetlere ilişkin hedeflere ulaşılma düzeyinin takip edilmesine, mevcut SOP bileşenlerinde istenen hedeflere ulaşılması amacıyla yapılabilecek süreç iyileştirmelerine, gelecek dönem faaliyetlerine ilişkin görüş ve öneriler alınacaktır.

Tablo 3. YVSOP Kapsamında Tamamlanan Faaliyetler

YVSOP Kapsamındaki Faaliyet	Gerçekleşen Çıktı	Gerçekleşen Tarih
TR41 Bölgesel Yenilik ve Akıllı Uzmanlaşma Stratejisi	• 60 kurum ve kuruluş ile görüşme yapıldı. • 146 çevrimiçi anket yapıldı. • 200 kişi katılımlı çalıştay yapıldı. • Strateji Belgesi hazırlandı. • S3 Platformuna üyelik gerçekleştirildi. • Strateji Belgesi kapsamında önerilen programların yeni destek türleri çalışması kapsamında tasarımlarına Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı koordinasyonunda devam edilmektedir.	Ekim 2018- Eylül 2020
Akıllı Uzmanlaşmaya yönelik teknik inceleme ve tecrübe paylaşımı ziyaretleri	• TÜBİTAK MAM'a 2 adet ziyaret gerçekleştirildi. • 36 firma temsilcisi katılım sağladı. • Akıllı Uzmanlaşma İstişare Toplantısı gerçekleştirildi.	Haziran 2019- Aralık 2019
Eskişehir Ar-Ge Merkezleri Raporu	• 1 adet rapor hazırlandı.	Ocak 2020- Aralık 2020
Animasyon, Oyun, Yazılım, Bilgisayar ve İletişim Teknolojilerine yönelik Yönetim Danışmanlığı Programı	• 35 firmaya 10 saat online eğitim verildi. • 6 firmaya 15'er saatten toplam 90 saat danışmanlık verildi.	Ekim 2020- Mart 2021
Dijital Pazarlama Yönetim Danışmanlığı	• 120 firmaya 30 saat online eğitim verildi. • 22 firmaya 15'er saatten toplam 330 saat danışmanlık verildi.	Ekim 2020-Haziran 2021
Dijital Pazarlama, E-Ticaret ve E-İhracat Eğitimleri	• KOBİ'lere ve gençlere yönelik düzenlenen 3 farklı eğitimde katılımcılara e-ticaret, dijital pazarlama ve e-İhracat konularında eğitim verilmiştir. Eğitimler çevrimiçi ve yüz yüze olarak düzenlenmiş olup 95 kişi katılım sağlamıştır.	Ocak-Temmuz 2022
	• Üretici kadın kooperatiflerine yönelik e-ticaret eğitimleri, 13 kooperatif, 28 katılımcı 35 saatlik e-ticaret yönetimi eğitimi aldı. • 30 katılımcı e-İhracat uzmanlık eğitimi aldı.	Mayıs-Temmuz 2023
E-Com Talent Camp	• 180 öğrenciye e-ticaret eğitimi	Mayıs-Temmuz 2022
Yenilik ve Verimlilik Mali Destek Programı	• 43 proje başvurusu yapıldı. • 12 proje ile sözleşme imzalandı. 1 adedi feshedildi. • 11 projeye toplam 9,5 Milyon TL'lik destek verilecek.	Eylül 2019- Devam ediyor
Sanayi Altyapısının Geliştirilmesi Mali Destek Programı	• 12 proje başvurusu yapıldı. • 7 proje destek almaya hak kazandı. 1 adedi feshedildi. • 6 projeye toplam 20,2 Milyon TL'lik destek verilecek.	Eylül 2019- Devam ediyor
Enerji Verimliliğinin Artırılması Programı	• Üretimde Enerji Verimliliği Semineri gerçekleştirildi. • 4 firmadan 8 kişi Enerji Verimliliği eğitimine katıldı. • 4 firmada etüt çalışmaları yapıldı.	Şubat 2021- Ekim 2021
Yeşil Verimlilik Programı	• Yeşil Verimlilik Semineri gerçekleştirildi. • 11 firmadan 18 kişi Uygulamalı Yeşil Verimlilik eğitimlerini tamamladı. • 1 firmada etüt çalışması tamamlandı.	Mart 2021- Aralık 2021

YVSOP Kapsamındaki Faaliyet	Gerçekleşen Çıktı	Gerçekleşen Tarih
OaSIS projesi – Optimizing Support for Innovating SMEs	Proje tamamlandı. 5.300 € fon alındı.	Ocak 2019- Aralık 2019
YV Danışma Kurulu Toplantısı	Toplantı yapıldı.	26 Mart 2019
Kümelenme faaliyetlerinin izlenmesi, teknik destek sağlanması	Kümelenmelerin ve meslek komitelerinin toplantılarına katılım sağlandı.	Ocak 2019- Aralık 2019
Kent İçi Sanayi Alanları Dönüşümü Model Çalışması	Bursa ilinde İstişare Toplantısı düzenlendi. 44 kişi katılım sağladı. 3 adet il raporu hazırlandı. Rapor Bursa Büyükşehir Belediyesi'nin 1/100.000 Çevre Düzeni Planı'nda kullanıldı. Çalışma kapsamında Bursa Büyükşehir Belediyesi, Gemlik Belediyesi, Sanayi Bölgeleri Yönetimleri (Organize Sanayi Bölgeleri, Endüstri Bölgeleri, Serbest Bölge), Doğu Marmara Kalkınma Ajansı, Sanayi İl Müdürlükleri ile görüşüldü. 3 ilde yer alan toplam 13.700 adet Sanayi Sicil Belgeli İşletme harita üzerinde konumlandırılarak kapsamlı bir coğrafi veri oluşturuldu. Sanayi Sicil Belgeli İşletmelerin planlı sanayi alanı içi/dışı, sektör, il ve ilçe gibi bilgilere göre tematik haritaları hazırlandı. İl bazında hazırlanan haritalar Eskişehir ve Bilecik'te paydaşlara sunuldu. Bursa'da toplu istişare toplantısı düzenlendi, sanayi bölgelerinin yönetimleriyle birebir görüşmeler yapıldı. Önerilerin bir bölümü 2024-2028 Bölge Planında kullanıldı. Taslak rapor tamamlandı.	Temmuz 2019- Devam ediyor
OSB'lerde Endüstriyel Simbiyoz Olanaklarının Araştırılması	Eskişehir için tamamlandı. 50 firma, 4 kurum ziyareti, 50 anket yapıldı 200 adet broşür basıldı. 71 katılımcılı bir çalıştay gerçekleştirildi, çalıştay özet raporu hazırlandı. 72 ES olanağı tespit edildi. 5 potansiyel sinerji için fizibilite konsept notları oluşturuldu.	Ocak 2019 – Aralık 2019
Temiz Üretim Etütleri	3 firma için temiz üretim etüdü yapıldı.	Ocak 2019 – Ocak 2020
Temiz Üretim Bilgilendirme Toplantıları ve Uygulamalı Eğitimler	3 ilde eğitim gerçekleştirildi. 3 adet eğitim düzenlendi, 51 kişi katılım sağladı.	Ocak 2019 – Ocak 2020
Temiz Üretim Raporu	3 firma için temiz üretim raporu hazırlandı.	Ocak 2019 – Ocak 2020
Temiz Üretime Yönelik Firma Görüşmeleri	Toplam 7 firma ile görüşüldü. Moderasyonunu gerçekleştirdiğimiz TTGV paneline 69 kişi katılım sağladı.	Ocak 2019 – Kasım 2022
2018 Yılı Endüstriyel Simbiyoz Mali Destek Programı (Uygulama Süreci)	6 proje ile sözleşme imzalandı. Projelerden bir adedi feshedildi, bir adedi feragat etti. Destek alan 4 proje tamamlanmış olup nihai ödemeleri yapıldı.	Ocak 2019 – Kasım 2020

YVSOP Kapsamındaki Faaliyet	Gerçekleşen Çıktı	Gerçekleşen Tarih
İleri Kompozit Malzemeler Araştırma ve Mükemmeliyet Merkezi GÜdümlü Projesi	19.01.2020 tarihinde proje tamamlanmış olup, merkez faaliyete geçti.	Mayıs 2017 – Ocak 2020
COVID-19 Salgınının Ekonomik ve Sosyal Etkileri Analiz Çalışması	51 kurum ile görüşme yapıldı.3 adet il raporu hazırlandı.	Haziran-Temmuz 2020
9. Science Expo (Bilim Şenliği) Düzenlenmesi	256.712 kişi ziyaret etmiştir.130 farklı atölyeyi, 32.843 ziyaretçi kullanmıştır.16 farklı meslek grubuna yönelik Meslekler Yarışıyor etkinliği gerçekleştirildi.Ortaokul ve lise kategorisinde Tasarla/Yap/Uçur Model Planör Yarışması gerçekleştirildi.Dereceye giren 54 takım ödüllendirildi.	9-12 Haziran 2022
Raylı Sistemler Sektörü Yönetim Danışmanlığı Programı	Sektörden 41 temsilciye 17 saat çevrimiçi ve 16 saat uygulamalı 'Kaynaklı İmalat Standartları eğitimi verildi	Kasım 2022

2.2. Girişimcilik Ekosisteminin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı

a) Amaç

Girişimcilik Ekosisteminin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programının genel amacı; “TR41 Bölgesinde girişimcilik ekosistemini geliştirerek bölgedeki girişimcilik kapasitesinin artırılmasıdır.

Programın özel amaçları ise aşağıdaki şekilde sıralanmıştır:

Özel Amaç 1: Bölgede girişimciliği destekleyen yatırım ve finansman modellerinin geliştirilmesi

Özel Amaç 2: Bölgedeki girişimcilik ekosisteminde yer alan paydaşların kapasitelerinin geliştirilmesi

Özel Amaç 3: Bölgede mentorluk ve eğitimler yoluyla hızlı büyüme potansiyeline sahip teknoloji odaklı ve yenilikçi girişimcilerin desteklenmesi

Özel Amaç 4: Akıllı uzmanlaşma bağlamında bölge özelinde ortaya koyulan sektörler ve teknoloji temalarına odaklanan girişimcilik programlarının hayata geçirilmesi

Özel Amaç 5: Girişimcilik kültürünün toplumun geneline yayılması amacıyla kadın, çocuk ve genç girişimciliğinin desteklenmesi; sosyal girişimcilik ve kırsal girişimcilik gibi tematik alanlarının geliştirilmesi

b) Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

On Birinci Kalkınma Planında da belirtildiği gibi girişimcilik kültürünün, teknoloji tabanlı ve yenilikçi girişimcilik kapasitesinin geliştirilmesi, finansmana, bilgiye ve pazara erişim imkânlarını geliştiren girişimcilik ekosisteminin güçlendirilmesi, firmaların ölçek büyütmelemlerinin sağlanması temel amaçtır.

Ulusal Teknoloji Girişimciliği Stratejisi ve 2022-2025 Eylem Planı’nda da kalkınma ajanslarının faaliyet ve desteklerinde, girişimcilik odağı ön plana çıkarılacağı; kalkınma ajanslarının yerelde girişimcilik merkezleri ve altyapılarının kurulması, hızlandırma programlarının sayısının artırılması, girişimlerin yerelde finansmana erişiminin kolaylaştırılması, melek yatırımcı sayısının artırılması gibi hususlarda doğrudan veya destekler yoluyla daha etkin rol alacağı vurgulanmıştır. TR41 2024-2028 Bölge Planı’nda belirtildiği üzere girişimcilik; istihdam imkanlarının artırılması, yenilikçi ve rekabetçi üretim yöntemlerinin geliştirilmesi yönleriyle ülkelerin ekonomik açıdan büyüme ve kalkınmasında ön plana çıkmaktadır. Son yıllarda yüksek katma değer ve istihdam yaratan girişimlerin ortaya çıkmasıyla birlikte ülkeler girişimciliği destekleyecek ve teşvik edecek mekanizmalar geliştirmektedir. Bu doğrultuda girişimcilik kültürünün yaygınlaştırılması, güçlü bir ekosistem oluşturulması ve girişimciliğin geliştirilmesi amacıyla stratejiler ortaya konulmaktadır. Ulusal ölçekte konulan hedeflere ulaşabilmek adına girişimcilik potansiyeli yüksek olan Bölgemizde girişimciliğin geliştirilmesi ve desteklenmesine yönelik olarak Bölge Planı’nda hedef ve tedbirlere yer verilmiştir.

BEBKA tarafından yürütülen Teknoloji Odaklı Hızlandırıcı Programı (TechUP) ve SeedUP İnovatif Girişimcilik Programının uygulama aşamalarında bölgemizde mentor kapasitesinin yetersiz olduğu ve bu ihtiyacın bölge dışındaki mentoarlardan karşılandığı tespit edilmiştir. Ayrıca bu eksik unsur, BTSO Ekonomik İlişkiler ve Finans Konseyi “BTSO Girişimci Yatırımcı Buluşması” Alt Çalışma Grubu Raporu’nda da tespit

edilmiştir. Diğer kamu kurumları tarafından verilen girişimcilik eğitimlerinde iş kurma ve işi sürdürme oranlarının düşük olması, uygulamalı girişimcilik eğitiminin farklı bir metotla verilmesi ihtiyacını ortaya koymuştur. BEBKA tarafından inovatif girişimcilere mentorlukla bütünleşik bir şekilde uygulamalı girişimcilik eğitimleri verilmektedir. Bu çerçevede BEBKA tarafından koordine edilen ve bölgedeki Teknoloji Transfer Ofisleri tarafından yürütülen SeedUP programı özellikle belli bir inovatif fikre sahip olan potansiyel girişimci adayları ve/veya firma kurma aşamasında olan girişimcilere yol gösteren ve onları piyasaya hazırlamayı amaçlayan bir program olarak oluşturulmuş ve yürütülmeye başlanmıştır. Uygulamalı girişimcilik eğitimi ve ilave eğitim modülleri, mentorluk hizmetleri ve yatırımcı sunumlarını içeren ilk program, 2020 yılında başarılı şekilde tamamlanmıştır. 2021 yılında biri Eskişehir ve Bilecik illerindeki diğeri de Bursa ilindeki girişimcileri kapsayacak şekilde iki programa daha tamamlanmıştır. Ayrıca 2023 yılında MARKA, GMKA ve TRAKYAKA iş birliğinde yürütülen SeedUP Bursa, Doğu Marmara (Kocaeli, Sakarya, Bolu, Düzce, Yalova), Güney Marmara (Balıkesir, Çanakkale) ve Trakya'da (Tekirdağ, Edirne ve Kırklareli) faaliyet gösteren startup'lara yönelik olarak gerçekleştirilmiştir. Bu programların 2024 yılında da uygulanması hedeflenmektedir.

BEBKA Girişimcilik Sonuç Odaklı Programı hazırlanırken "Türkiye Girişimcilik Stratejisi ve Eylem Planı (GİSEP) çalışmasının kamunun düzenleyici, yol gösterici ve izleyici bir rol üstlenmesi, gerekli durumlarda uygulamalarda yer alması, özel kuruluşların girişimciliğin geliştirilmesindeki rolünün artırılması, girişimcilik desteklerinin uygulanmasında özel kuruluşlar ve sivil toplum kuruluşları ile stratejik iş birlikleri yapılması, düzenleyici çerçeve ile ilgili çalışmaların tüm tarafların katılımı ile gerçekleştirilmesi, desteklerin tasarlanmasında hedef kitleye özgü ihtiyaçların göz önünde bulundurulması prensipleri göz önünde bulundurularak müdahale alanları belirlenmiştir. GİSEP müdahale alanlarından olan "Yenilikçi Girişimciliğin Desteklenmesi" müdahale alanında Ajansımız TechUP ve SeedUP gibi programlar geliştirmiş, bu programların içeriğinde yatay ve dikey mentorluklar ile tamamlayıcılığı sağlamıştır.

"Finansmana Erişim" müdahale alanına yönelik olarak ise "Finansmana erişimi kolaylaştıracak bölgesel girişim sermayesi, melek yatırım ve risk sermayesi gibi finansman modellerinin geliştirilmesi ve etkinleştirilmesi" alt tedbiri doğrultusunda, bölgede farkındalık ve kapasite artırıcı faaliyetlerle erken aşama girişim yatırımcılığın bölgemizde yaygınlaştırılması hedefiyle 2024 yılında hayata geçirilmesi planlanan yatırımcı akademisi için hazırlık çalışmalarına başlanmıştır. Akademi öncesinde bölgede konu ile ilgili farkındalığı ve bilgi düzeyini arttırmak amacıyla 9 modülden oluşan ve her modülden startaplara yatırımla ilgili bir konu üzerinden ilgili uzman ve deneyimli yatırımcıların konuk konuşmacı olduğu seminer serisi gerçekleştirilmiştir. Ayrıca Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı koordinasyonunda modellenen Bölgesel Girişim Sermayesi Mali Destek Programı ve Kaynak Çağrısı hayata geçirilmiştir. 2024 yılında da yatırım yapılan girişim sermayesi yatırım fonlarının yatırım süreçleri yakından takip edilecektir.

On Birinci Kalkınma Planında "Nitelikli İnsan, Güçlü Toplum" başlığı altında kalkınma perspektifinin özel politika gerektiren çocuklar, gençler, kadınlar, engelliler, yaşlılar gibi toplumun tüm kesimlerini kapsayıcı bir yaklaşımla hazırlandığı belirtilmiş olup; eğitim, istihdam, kadın, çocuk, gençlik gibi sosyal politika açısından önemli bir yere sahip olan bu unsurlar için birçok tedbirin alınmış olduğu görülmektedir. Bölge Planında yer alan "Yatırım ortamının iyileştirilmesi ve girişimciliğin desteklenmesi" önceliği altında "Başta kadın ve genç girişimciliği olmak üzere dezavantajlı gruplara yönelik girişimciliğin desteklenmesi ve geliştirilmesi" tedbiri yer almakta olup, girişimciliğin toplumun geneline yayılmasına ve toplumsal fayda yaratması amacıyla

sosyal girişimcilik ile çocuk/genç girişimciliğine yönelik çalışmalar yürütülecektir. Yine bu kapsamda gençlerin girişimcilik kabiliyetlerinin geliştirilmesinin yanı sıra edindikleri yeni bilgi ve beceriler ile istihdam edilebilirliklerinin de artırılmasına katkı sunulacaktır.

c) Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Girişimcilik Ekosisteminin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programının 3 (üç) yıllık sonuç ve yıllık çıktı hedefleri aşağıdadır:

Tablo 4. GEGSOP Sonuç ve Çıktı Göstergeleri

Özel Amaç(lar)	Gösterge Adı	Birim	Türü	Mevcut Durum*	Hedef	Doğrulama Kaynağı
3	SeedUP Kapsamında Yaratılan İstihdam Sayısı	Adet	Sonuç	46 ⁵	52 ⁶	BEBKA
3	SeedUP Programı Sonucunda Firmasını Kuran Girişimci Sayısı	Kişi	Sonuç	8 ⁷	13 ⁸	BEBKA
3	TechUP Kapsamında Yatırım Alan Girişim Sayısı	Adet	Sonuç	2 ⁹	4	BEBKA
3	TechUP Kapsamında Yaratılan İstihdam Sayısı	Kişi	Sonuç	30	35	BEBKA
3	Kadın Girişimciliği Programı Kapsamında Yaratılan İstihdam Sayısı	Adet	Sonuç	0 ¹⁰	10 ¹¹	BEBKA
3	Kadın Girişimciliği Programı Sonucunda Firmasını Kuran Girişimci Sayısı	Kişi	Sonuç	0 ¹²	3 ¹³	BEBKA
1	Bölgesel Kalkınma Fonundan Destek Alan Firma Sayısı	Adet	Sonuç	-	1	BEBKA
1	Melek Yatırımcılık Konusunda Düzenlenen Farkındalık Artırıcı Etkinlik Sayısı	Adet	Çıktı	2	4	BEBKA
3	SeedUP Kapsamında Eğitim Hizmeti Sağlanan Girişimci Sayısı	Kişi	Çıktı	85 ¹⁴	111	BEBKA
3	SeedUP Kapsamında Verilen Mentorluk Süresi	Saat	Çıktı	495 ¹⁵	585	BEBKA
3	Mentor Yetiştirme Programı Kapsamında Eğitim Alan Kişi Sayısı	Adet	Çıktı	0	20	BEBKA
3	TechUP Kapsamında Mentorluk/Eğitim Hizmeti Sağlanan Girişim Sayısı	Adet	Çıktı	28 ¹⁶	48	BEBKA

⁵ SeedUP 2019, 2021 ve 2023 Programı kapsamında gerçekleşen istihdam sayısıdır.

⁶ 2023 ve 2024 yılları için öngörülen istihdamları içermektedir. 2023 yılı programı çıktıları henüz gerçekleşmemiştir.

⁷ 2019, 2021SeedUP Programı kapsamında kurulan firma sayısıdır.

⁸ 2023 ve 2024 yılları kapsamında kurulacak firma sayısı öngörüsüdür.

⁹ 2017 ve 2018 TechUP programı kapsamında yatırım alan firma sayısıdır.

¹⁰ Kadın Girişimciliği Programı 2024 Programı kapsamında gerçekleşen istihdam sayısıdır.

¹¹ 2024 yılı için öngörülen istihdamları içermektedir..

¹² 2019, 2021SeedUP Programı kapsamında kurulan firma sayısıdır.

¹³ 2023 ve 2024 yılları kapsamında kurulacak firma sayısı öngörüsüdür.

¹⁴ 2019,2021 ve 2023 SeedUP Programları kapsamında eğitim hizmeti sağlanan girişimci sayısıdır.

¹⁵ 2019, 2021 ve 2023 yıllarında düzenlenen SeedUP Programları kapsamında gerçekleşen toplam mentorluk süresi

¹⁶ 2016, 2017 ve 2018 TechUP kapsamında mentorluk/ eğitim hizmeti sağlanan firma sayısı

Özel Amaç(lar)	Gösterge Adı	Birim	Türü	Mevcut Durum*	Hedef	Doğrulama Kaynağı
3	TechUP Kapsamında Verilen Mentorluk Süresi	Saat	Çıktı	440 ¹⁷	540	BEBKA
3	TechUP Kapsamında Verilen Eğitim Süresi	Saat	Çıktı	80 ¹⁸	112	BEBKA
2	Bölgedeki Girişimcilerin ve Yenilikçi Ürünlerin Tanıtımına Yönelik Katılım Sağlanan Fuar, Sergi vb. Etkinlik Sayısı	Adet	Çıktı	1 ¹⁹	5 ²⁰	BEBKA
1	Bölgesel Girişim Sermayesi MDP Kapsamında Sağlanan Bütçe	Milyon TL	Çıktı	16,55	60	BEBKA
1	Bölgesel Girişim Sermayesi MDP Kapsamında Yatırım Yapılan GSYF'lerin Sayısı	Adet	Çıktı	3	8	BEBKA
1	Bölgesel Girişim Sermayesi MDP Kapsamında Yatırım Yapılan GSYF'lerin Yatırım Yaptığı Girişimlerin Sayısı	Adet	Sonuç	0	5	BEBKA
2	Yatırımcı Akademisi Kapsamında Eğitimlere Katılan Kişi Sayısı	Kişi	Çıktı	0	20	BEBKA
2	Teknik Destek Programı Kapsamında Eğitim/Danışmanlık Alan Kişi Sayısı	Adet	Çıktı	155 ²¹	275 ²²	BEBKA
2	Teknik Destek Programı Kapsamında Düzenlenen Eğitim/Danışmanlık Sayısı	Adet	Çıktı	9 ²³	15	BEBKA
2	Fizibilite Desteği Programı Kapsamında Desteklenen Fizibilite Çalışmaları Sayısı	Adet	Çıktı	8	9	BEBKA

d) Faaliyet Planı

İlgili SOP kapsamında 2024 yılı içerisinde yürütülmesi planlanan tüm faaliyetler ve faaliyetlere ilişkin detaylar aşağıdaki tabloda sunulmaktadır:

¹⁷ 2016, 2017 ve 2018 TechUP kapsamında verilen toplam mentorluk hizmeti

¹⁸ 2016, 2017 ve 2018 TechUP kapsamında verilen toplam eğitim hizmeti

¹⁹ 2023 yılı CES fuarı katılımı

²⁰ 2023 ve 2024 yıllarında katılım sağlanacak girişimcilik etkinliği

²¹ 2019 ve 2020 Yılı Teknik Destek Programları kapsamında eğitim alan kişi sayısı

²² 2023 ve 2024 Yılı Teknik Destek Programları kapsamında eğitim alacak kişi sayısı öngörüsü

²³ 2019 ve 2020 Yılı Teknik Destek Programları kapsamında düzenlenen eğitim sayısı

Tablo 5. GEGSOP Faaliyet Planı

Sıra No	Alt Bileşen Adı	Alt Bileşen Türü (Faaliyet, proje vs.)	Özel Amaç	Yöntem	Sorumlu Birim	İlgili Birim	Başlangıç Dönemi	Bitiş Dönemi
1	Bölgesel Kalkınma Fonu Çalışmaları	Araştırma	1	Araştırma, Analiz ve Programlama	PPKB	MİB, PYB	2021/1	2025/4
2	Bölgesel Girişim Sermayesi Çalışmaları	Araştırma	1	Araştırma, Analiz ve Programlama	PPKB, PYB	YDO'lar	2024/1	2028/4
3	Sürdürülebilir Sosyo-Ekonomik Uyum İçin Girişimcilik Kapasitesinin Geliştirilmesi Projesi (ENHANCER)	Faaliyet	2	İş Birliği ve Koordinasyon	PYB	PPKB	2022/1	2024/4
4	Erken Aşama Girişim Yatırımcılığının Geliştirilmesi	Faaliyet	1	Kapasite Geliştirme	PPKB	YDO'lar	2022/1	2026/4
4	SeedUP İnovatif Girişimcilik Programı	Program	3	Kapasite Geliştirme	PPKB	YDO'lar	2022/1	2024/4
5	TechUP Teknoloji Odaklı Hızlandırıcı Programı	Program	3	Kapasite Geliştirme	PPKB	YDO'lar	2024/1	2024/4
6	Kadın Girişimciliği Programı	Program	3, 5	Kapasite Geliştirme	PPKB	YDO'lar	2024/1	2024/4
7	Mentor Yetiştirme Programı	Program	2	Kapasite Geliştirme	PPKB	YDO'lar	2024/1	2024/4
8	Çocuk/Genç Girişimciliğinin Geliştirilmesi	Faaliyet	5	Kapasite Geliştirme	PPKB	YDO'lar	2022/2	2024/4
9	TechINBursa Girişimcilik Merkezi Faaliyetleri	Faaliyet	4	Kapasite Geliştirme	PPKB	PYB, YDO'lar, MİB	2023/3	2024/4
10	Girişimcilik, Ar-Ge ve İnovasyon Tanıtım Etkinliklerine Katılım	Tanıtım Faaliyeti	2	Tanıtım ve Yatırım Destek	PPKB	YDO'lar	2022/1	2024/4
11	Bölgesel Girişim Sermayesi Mali Destek Programı ve Kaynak Çağrısı	Proje Teklif Çağruları	1	Ajans Destekleri	PYB	MİB, PPKB, İDB	2022/1	2028/4
12	Paya Dayalı Kitle Fonlaması Desteği	Proje Teklif Çağruları	1	Ajans Destekleri	PPKB	PYB, MİB	2024/1	2024/4

a) Araştırma, Analiz ve Programlama

Bölgesel Kalkınma Fonu Çalışmaları

Ülke genelinde erken aşama girişim sermayesi yatırımlarının artırılması ve büyüme potansiyeli taşıyan şirketlere yatırım yapılması amacıyla Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın yatırımcısı olduğu ve Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası'nın kurucusu olduğu Bölgesel Kalkınma Fonu kurulmuştur. Fonun yatırım yapacağı firmaların tespit edilmesi sürecinde kalkınma ajanslarının aktif rol alması ve bölgelerinde potansiyel gösteren firmaları Fon Yönetimine bildirmesinin beklendiği Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü tarafından Ajansımıza bildirilmiştir. Bu kapsamda, bölgemizde faaliyet gösteren girişimlerden belli bir satış rakamına ulaşmış olan ancak beklenen atılımı fon eksikliği gibi nedenler ile gerçekleştirememiş, büyüme potansiyeli taşıyan girişimlerin tespit edilmesine yönelik çalışmalar yürütülecektir. 2021 yılı içerisinde bu kapsamda 9 firma Bölgesel Kalkınma Fonuna yönlendirilmiş ve bunlardan fonun uygun bulunduğu 3 tanesi ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Türkiye Kalkınma Fonu yetkililerinin katılımıyla toplantılar gerçekleştirilmiş ancak bu firmaların süreçleri devam etmemiştir. 2022 ve 2023 yıllarında ise birer firma fona yönlendirilmiş, firmaların yatırım kararlarını askıya almalarından ötürü süreçte ilerleme kaydedilmemiştir. 2024 yılında da bilgilendirme ve yönlendirme çalışmalarına devam edilecektir.

Bölgesel Girişim Sermayesi Çalışmaları

Bölgesel Bölgesel Girişim Sermayesi Mali Destek Programı kapsamında yatırım yapılan girişim sermayesi yatırım fonlarına yönlendirilmek üzere Bölgenizdeki büyüme, ihracat yapma, istihdam yaratma potansiyeli olan girişimlerin tespiti için çalışmalar yürütülecektir. Öncelikli olarak TR41 Bölgesi Yenilik ve Akıllı Uzmanlaşma Strateji Belgesinde ön plana çıkan sektör ve temalarda olmak üzere bölgemizdeki yatırıma uygun hedef girişimler belirlenecektir.

BEBKA kurumsal websitesi altyapısında girişim, mentor ve yatırımcı havuzu oluşturmak ve bu üç paydaş grubundan uygun olanları birbiri ile eşleştirmek amacıyla BEBKA Girişim isimli bir portal oluşturulmuştur. Burada ayrıca BEBKA tarafından gerçekleştirilen etkinlik ve programların duyuruları ve haberleri paydaşlar ve kamuoyu ile paylaşılmaktadır. Girişimci, mentor ya da yatırımcı olarak sisteme kayıt olan paydaşlar kendileri ile ilgili program, havuz ve etkinliklere bu portal üzerinden başvuru yapabilmektedir. TechINBursa'da yer alan girişimler ve BEBKA Girişim portalına kayıt olan girişimlerden yatırımcı karşısına çıkmaya uygun girişimcilerin olanların BEBKA iletişim ağındaki GSYF'ler ile bir araya getirileceği yatırımcı-girişimci buluşmaları organize edilecektir.

Bununla birlikte TechUP ve SeedUP programları sonucunda bölgemizde oluşacak olan teknoloji odaklı ve inovatif girişimci havuzundaki girişimcilerin girişim sermayesi fonlarına yönlendirilecektir. TechINBursa'da yer alan girişimler ve BEBKA Girişim portalına kayıt olan girişimlerden yatırımcı karşısına çıkmaya uygun girişimcilerin BEBKA iletişim ağındaki GSYF'ler ile bir araya getirileceği yatırımcı-girişimci buluşmaları organize edilecektir. Ayrıca bölgedeki teknoparklarda yer alan girişimlerin söz konusu finansman kaynakları ve yatırımcı karşısına çıkması için için gerekli hazırlıklar hakkında bilgilendirme toplantıları düzenlenecektir.

b) İş Birliği ve Koordinasyon

Sürdürülebilir Sosyo-Ekonomik Uyum İçin Girişimcilik Kapasitesinin Geliştirilmesi Projesi (ENHANCER)

AB tarafından fonlanan ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü'nün yararlanıcısı olduğu "Sürdürülebilir Sosyo-Ekonomik Uyum İçin Girişimcilik Kapasitesinin Geliştirilmesi" (ENHANCER) Projesi, Uluslararası Göç Politikaları Geliştirme Merkezi (ICMPD) uygulayıcılığında 2020 yılı itibarıyla "Ortak Kullanım Tesisleri Hibe Programı", "Girişimcilik Ekosistemindeki Kurumların Kapasitelerinin Geliştirilmesi için Hibe Programı" ve "İstihdam Yaratma Odaklı KOBİ Hibe Programı" olmak üzere üç başlık halinde ilan edilmiş, 29 Ekim 2021 tarihi itibarıyla da bu programlar başvuruya kapatılmıştır. Bunun dışında yine aynı proje kapsamında 14 Aralık 2021 tarihinde İstihdam Yaratma Odaklı Kooperatif Hibe Programı ilan edilmiştir. Bursa, İstanbul, İzmir, Kayseri, Konya ve Mersin illerinde faaliyet gösteren güçlü, gelecek vaat eden kooperatiflerin ve kooperatif birliklerinin büyümeleri ve böylece geçici koruma altındaki Suriyeliler ve T.C. vatandaşları için sürdürülebilir istihdam yaratabilmeleri amaçlanmıştır. Program, 30 Nisan 2022 tarihinde başvuruya kapatılmıştır.

Son olarak 19 Haziran 2023 tarihinde Türk vatandaşları ve Geçici Koruma altındaki Suriyeliler arasındaki potansiyel girişimcileri, istihdam yaratabilecek kayıtlı işletmeler kurma konusunda desteklemeyi amaçlayan "Girişimcilik Hibe Programı" ilan edilmiş ve başvurular için son tarih 29 Aralık 2023 olarak belirlenmiştir.

ENHANCER Projesi, girişimcilik ve geçim kaynakları imkânlarını iyileştirerek geçici koruma altındaki Suriyelilerin (Geçici Koruma Sağlanan) toplumla karşılıklı uyumunu sağlamaya katkıda bulunmayı amaçlamakta olup; proje kapsamında Suriyelilerin ve Türk vatandaşlarının girişimcilik faaliyetlerinin artırılması, yerel girişimcilik ekosistemlerinin etkin ve kapsayıcı hizmet vermek üzere geliştirilmesi, merkezi ve yerel düzeyde politika, uygulama ve koordinasyonun güçlendirilmesine katkıda bulunulmasının sağlanması hedeflenmektedir.

Projedeki hedef iller kapsamında yer alan 11 ilden biri olarak Bursa belirlenmiştir. Yaklaşık 32,5 milyon avro olan proje bütçesinden 19,5 milyon avro girişimcilere, kooperatiflere ve yerel kurumlara sağlanacak hibe destekleri için tahsis edilmiştir. 2021, 2022 ve 2023 yıllarında proje kapsamında Bursa için açılan destek programlarının etkin bir şekilde tanıtımı ve duyurulması, ilgili paydaş görüşmelerinin gerçekleştirilmesi, başvuru süreçleri için gerekli bilgilendirme toplantı yerlerinin organize edilmesi ve Bursa'daki katılımcıların programa davet edilmesi konusunda Ajansımız etkin bir rol üstlenmiştir. Bursa'da düzenlenen 4 tanıtım toplantısının ikisine Ajansımız ev sahipliği yapmış, diğer toplantılar için ICMPD ve toplantı yapılacak kurumlarla koordinasyonu etkin bir şekilde yürütmüştür. Ayrıca, proje kapsamında gerçekleştirilen yerelde kapasite geliştirme eğitimleri ve danışma toplantısına destek ve katılım sağlanmış, düzenlenen genel girişimcilik eğitimine de organizasyon desteği verilmiştir. 2024 yılında da açıklanması muhtemel destek programlarının diğer programlarda olduğu gibi etkin bir şekilde tanıtımı ve duyurulması, hedef grupların düzenlenecek bilgilendirme ve eğitim toplantılarına katılımları sağlanacaktır.

c) Kapasite Geliştirme

SeedUP İnovatif Girişimcilik Programı

BEBKA girişimcilik ekosisteminin geliştirilmesi için iş kurmak isteyen girişimcilere destek vermeyi planlamaktadır. Yapılan görüşmeler sonucunda, mevcutta süregelen KOSGEB ve İŞKUR ortaklığındaki uygulamalı girişimcilik eğitimlerinde iş kurma ve katma değerli üretim yapma anlamında sıkıntılar yaşandığı ifade edilmiştir. Bu amaçla, BEBKA SeedUP programının tasarım aşamasında program kapsamında düzenlenecek eğitimlerin konvansiyel girişimcilik eğitimlerinin üzerinde bir yerde konumlanması için inovatif girişimcilik eğitimi veren eğitmenlerle görüşmeler yapmış ve eğitim müfredatını geliştirmiştir. SeedUP programı çeşitli kurumlar tarafından verilen uygulamalı girişimcilik eğitimlerinden farklı olarak, inovatif girişimcileri hedef kitle olarak belirlemiştir. Program girişimcilere iş kurmaları yönünde rehberlik etmeyi, eğitimin yanı sıra mentorluklarla desteklemeyi amaçlamaktadır. Kuluçka merkezlerinde faaliyet gösteren girişimciler de bu kapsamda değerlendirilebilecektir. Böylelikle ekosistemde yer alan inovatif ve teknolojik girişimciler iş fikri aşamasından itibaren desteklenmektedir. Bu bağlamda girişimci eğitimleri, girişimcilerin teknik, finansal ve insan kaynakları gibi yönlerden değerlendirilmesi ve bunlara yönelik eylem planlarının hazırlanması, sektörel/akademik mentorluk çalışmaları, girişimci adaylarının iş fikirlerine yönelik finansal projeksiyonların hazırlanarak bu girişimcilerin iş fikirlerini sunarak finansal kaynak arayacakları bir girişimci-yatırımcı buluşmasının gerçekleştirilmesi hedeflenmektedir. Bu süreç içinde firmasını kuran girişimci adaylarının da takip edilerek ihtiyaçlarına yönelik belli başlı alanlarda özellikle mentorlar tarafından destek verilmesi planlanmaktadır. Program kapsamında kurulan firmaların ihtiyaçlarıyla bağlantılı olarak yönetim ve işletme uygulamalarının iyileştirilmesine, sorunlarının çözüme kavuşturulmasına, performanslarının artırılmasına yardımcı olacak yönetim danışmanlığı alanlarında faaliyetler ve destek uygulamaları geliştirilmektedir.

Program süresince yönetim danışmanlığı kapsamında kurumsallaşma, inovasyon yönetimi, Ar-Ge, müşteri ilişkileri yönetimi, tedarik zinciri yönetimi, finansman, ulusal ve uluslararası fonlar, e-ticaret, dış ticaret, fikri sınai mülkiyet hakları ve pazarlama gibi konularda eğitim ve mentorluk hizmetleri sağlanmakta olup; gerçekleştirilen ihtiyaç analizleri doğrultusunda girişimcilerin ihtiyaç duyduğu diğer konular ve faaliyet alanlarına göre sektörel mentorluk hizmetleri sunulmaktadır.

2019 yılı SeedUP İnovatif Girişimcilik Programına katılmaya hak kazanan 21 girişimciden 14'ü toplam 56 saatlik Uygulamalı Girişimcilik ve İlave Eğitim Modüllerini başarıyla tamamlamış olup, bu girişimciler 110 saat mentorluk programı olarak iş fikrini bir adım daha geliştirme imkânı bulmuştur. Nisan 2019'da başlayan ve Temmuz 2020'de gerçekleştirilen yatırımcı-girişimci buluşması (Demo Day) etkinliği ile sona eren programa yeni kurulmuş iki firma katılım sağlamış, programın devamında kurulan şirket sayısı beşe çıkmıştır. Bu şirketlerden üçü çeşitli nedenlerle zaman içerisinde kapanmıştır. Programa katılan şirketlerden biri 600 bin dolar ihracat rakamına ulaşmıştır. Ayrıca yurt dışında da şirket kurulumu tamamlanmıştır. Program dahilinde girişimcilere, firma kurma aşaması için gerekli finansman için KOSGEB programlarına başvuru yapılması konusunda destek sağlanmış olup, 1 firma 200 bin TL makine desteği ve 1 firma da 5 bin TL kuruluş desteği almaya hak kazanmıştır. 2 yeni istihdam ve 3 yeni marka tescili gerçekleşmiştir. Yapay zekâ ile epilepsi tanısı yapan bir girişimci Yıldız Teknik Üniversitesi HealTech Hackathon'da 3 ödül ve Yapay Zekâ Yarışmasından 1 ödül kazanmıştır. SeedUP Programı sayesinde kurulan Haşimoğlu Mamatlar Firması Türkiye'de ilk bilyesiz rulman ile SeedUP Programına başvurmuş ve bir yandan da Ar-Ge ile ürünlerini geliştirmiştir. İlave gelir modeli olarak test cihazı üretimi de yapan firma sipariş üzerine

üretilen buruşturucu/bükülme test cihazı üretimi yaparak kısa sürede NATO Envanterine girmeye hak kazanmıştır.

İlk SeedUP programında elde edilen başarının ardından, yeni programların hayata geçirilmesi kararlaştırılmıştır. Eskişehir ve Bilecik illerinde girişimcilik ekosisteminin geliştirilmesi ve inovatif iş fikirlerinin hayata geçirilmesi için girişimcilere destek vermeyi amaçlayan; BEBKA ile Anadolu Üniversitesi ve Eskişehir Teknik Üniversitesi ARİNKOM TTO, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi Uygulama ve Araştırma Merkezi (ETTOM) ve Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi iş birliği ile yürütülecek SeedUP İnovatif Girişimcilik Programı Şubat 2021'de ilan edilmiştir. SeedUP İnovatif Girişimcilik Programı için son başvuru tarihi olan 8 Mart 2021 tarihine kadar yapılan başvurulardan ön incelemeyi geçen 28 girişimci 3 gün süren başlangıç girişimcilik eğitimi ve sunum eğitimlerini tamamlayarak Değerlendirme Kurulu önünde iş fikirlerini sunmuştur. BEBKA, Eskişehir ve Bilecik illerinden TTO temsilcileri, iş insanları ve akademisyenlerden oluşan değerlendirme kurulu; çevrimiçi olarak gerçekleştirilen etkinlik ile girişimcilerin iş fikirlerini dinleyerek iş fikrinin dayandığı problemin/ ihtiyacın önemi, sunduğu çözüm önerisi, yenilikçi yönü ve ticarileşme potansiyelini göz önünde bulundurarak programa devam edecek 15 girişimciyi belirlemiştir. 8 ay süren program kapsamında 15 girişimci, 64 saat eğitim ve 135 saat mentorluk hizmeti almıştır. 22 Eylül 2021 tarihinde gerçekleştirilen Demo Day'de 7 girişimci yatırımcı karşısında sunumları gerçekleştirmişlerdir. Demo Day'de yatırımcı olarak yer alan bir kitle fonlama platformunun talebi doğrultusunda bir girişimci için kitle fonlaması kampanyasına çıkılmıştır. Yoğun talep sebebi ile %168 fonlama ile kapanan kampanyada girişime 1.039 yatırımcı yatırım yapmıştır, yatırım sonunda 1.764.438 TL talep toplanmıştır. Program sürecinde 2 firmanın kuruluşu tamamlanmıştır.

BEBKA ve Bursa Teknik Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi (BursaTTO) iş birliğinde yürütülen SeedUP İnovatif Girişimcilik Programının Bursa'da ikinci olarak uygulanması için Mart 2021'de program ilan edilmiştir. Mart 2021'de duyurulan SeedUP İnovatif Girişimcilik Programı'na başvuru yapan 26 girişimci aday 2 gün süren başlangıç girişimcilik eğitimi ve sunum eğitimlerini tamamlayarak 20 Mayıs 2021 tarihinde Değerlendirme Kurulu önünde iş fikirlerini sunmuştur. BEBKA, BursaTTO temsilcileri, iş insanları ve akademisyenlerden oluşan değerlendirme kurulu; çevrimiçi olarak gerçekleştirilen etkinlik ile girişimcilerin iş fikirlerini dinleyerek iş fikrinin dayandığı problemin/ ihtiyacın önemi, sunduğu çözüm önerisi, yenilikçi yönü ve ticarileşme potansiyelini göz önünde bulundurarak programa devam edilecek 15 girişimci belirlemiştir. Değerlendirme Kurulu sonucu belirlenen 15 girişimci, 9 ay süren program kapsamında toplam 90 saat eğitim ve 160 saat akademik ve sektörel mentorluk hizmeti almış ve 10 girişimci 9 Kasım 2021 tarihinde yatırımcılara iş fikirlerini sunma imkânı bulmuşlardır. Program kapsamında bir firmanın kuruluşu tamamlanmış olup bir girişimci de 300.000 dolar yatırım almıştır. Programa katılan iki şirket Bursa Teknopark'ta kuluçka firması olarak yer almaktadır. Bunun dışında programın mezunlarından CranioCatch Yapay Zekâ Diş Hekimi firması Ankara Kalkınma Ajansı ve Fonbulucu iş birliğindeki kitlesel fonlama platformundan hedeflenene nazaran %168 oranında fonlanmıştır.

Bölgemizdeki inovatif iş fikri sahibi olan girişimcilere yönelik SeedUP İnovatif Girişimcilik Programı 2022 yılında gerçekleştirilmemiş olup, 2023 yılında ajansımızın koordinasyonunda Bursa Teknik Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi (BursaTTO) Doğu Marmara (MARKA), Güney Marmara (GMKA) ve Trakya Kalkınma Ajansı (TRAKYAKA) iş birliğinde Bursa, Doğu Marmara (Kocaeli, Sakarya, Bolu, Düzce, Yalova),

Güney Marmara (Balıkesir, Çanakkale) ve Trakya'da (Tekirdağ, Edirne ve Kırklareli) faaliyet gösteren startup'lara yönelik olarak yürütülmüştür. Programa dahil olan 15 girişimciye önceki programlarda olduğu gibi eğitimler ve mentorluklar sağlanmış ve yatırımcı karşısına çıkarılmıştır. Ayrıca 2023 SeedUP girişimcilerinden 2 tanesi TechINBursa Girişimcilik merkezine başvuruda bulunmuş ve sunumları ardından yapılan değerlendirme sonrasında komisyon tarafından başarılı bulunarak merkezde kendilerine yer verilmiştir. SeedUP İnovatif Girişimcilik Programının 2024 yılı ve sonrasında TechINBursa Girişimcilik Merkezi üzerinden yürütülmesi planlanmaktadır.

Teknoloji Odaklı Hızlandırıcı Programı (TechUP)

Ulusal Teknoloji Girişimciliği Stratejisi ve 2022-2025 Eylem Planı'nda da kalkınma ajanslarının faaliyet ve desteklerinde, girişimcilik odağı ön plana çıkarılacağı; kalkınma ajanslarının yerelde girişimcilik merkezleri ve altyapılarının kurulması ve hızlandırma programlarının sayısının artırılması gibi hususlarda doğrudan veya destekler yoluyla daha etkin rol alacağı vurgulanmıştır.

Buna göre, hızlı büyüyen ve küresel doğan işletmeler geliştirilecek ve desteklenecek; yenilikçi girişimciler ve teknogirişimciler eğitimler, hızlandırıcı programları ve uluslararası deneyimlerle desteklenecektir. Bu kapsamda, BEBKA teknolojik girişimciliğin güçlendirilmesi, hızlı büyüme potansiyeli yüksek firmaların mentorlar gözetiminde desteklenmesi amacıyla Teknoloji Odaklı Hızlandırıcı Programını (TechUP) bölgemizdeki teknoloji transfer ofisleri ile birlikte kurgulamıştır. Programın amacı, faaliyet gösterdiği alanda yenilikçi ve teknolojik bir ürün/hizmeti olan; fakat söz konusu atılımı finansal kısıtlar veya tecrübe eksikliği gibi sebeplerle gerçekleştiremeyen 10 girişimci firmanın büyüme hedeflerinin yatay ve dikey mentorlar gözetiminde desteklenmesi ve girişimcilerin yatırım yapılabilir hale getirilmesidir. Programın hedeflediği girişimciler geliştirdikleri teknoloji ile programa başvuru yapmaktadır. Seçilen girişimciler, 3 ay sürecek eğitim, mentorluk ve danışmanlık hizmetlerinden oluşan hızlandırıcı programa alınacak ve program sonunda düzenlenecek Demo Day ile yatırımcı karşısına çıkacaktır.

Program 2016 yılı Kasım ayında hayata geçirilmiş ve ilk olarak Eskişehir ilinde uygulamıştır. Anadolu Üniversitesi ARİNKOM TTO ve Eskişehir Osmangazi Üniversitesi ETTOM ortaklığında yürütülen program kapsamında Anadolu Üniversitesi ANAÇ Ön Kuluçka Merkezi'nde toplam 24 saat eğitim, 157 saat mentorluk hizmeti verilmiştir. Mayıs 2017'de gerçekleşen TechUP Demo Day'de 10 işletme prototip ve ticarileşme aşamasında olan ürünlerini ve iş fikirlerini yatırımcılara sunmuştur. TechUP Programı ARİNKOM TTO iş birliği ile Eskişehir'de 3 Mayıs 2018 tarihi itibarıyla 2. kez uygulanmaya başlanmış ve 7 firmaya yönelik olarak 4 ay süresince 32 saat eğitim ve 110 saat mentorluk hizmeti sunulmuştur. Katılımcı firmalardan Nevisoft Bilişim, Engelsiz Çeviri projesi ile bir melek yatırımcı ağından yatırım almıştır.

Aynı program 2017 yılı içerisinde Bursa'da uygulamaya alınmıştır. Bursa'da Uludağ Üniversitesi TTO ortaklığında yürütülen programda, Bursa Uludağ Üniversitesi, ULUTEK Teknoloji Geliştirme Bölgesi ve Bursa Ticaret ve Sanayi Odası iş birliği içerisinde hareket edilmiştir. Programa toplamda 34 firma başvuru yapmış, başvurular geliştirdiği teknolojik yenilik/ürün/hizmete göre değerlendirilmiş, ön incelemeyi geçen 24 firmadan 12'si programa kabul edilmiş olup 11 firma, mentor eğitim sürecini başarı ile tamamlamıştır. Hızlandırıcı programına devam eden 11 firmaya 3 aylık süre içerisinde toplam 24 saat eğitim, 176 saat mentorluk hizmeti verilmiştir Program sonunda gerçekleşen ve Demo Day adı verilen firma-yatırımcı

buluşmaları ile 11 işletme prototip ve ticarileşme aşamasında olan ürünlerini ve iş fikirlerini yatırımcılara sunmuştur. Programa katılan firmalar ile 2021 yılında yapılan görüşmeler Uludağ TTO tarafından rapor haline getirilmiş olup; programa katılan firmaların toplam istihdamında %70 artış olduğu raporda belirtilmiştir.

Hızlandırıcı programların uzun dönemli ve tekrarlanabilir yapıda olması bu tarz programların uzun vadede kabul görmüş ve hedef kitlesine yüksek katma değer sağlayan yapılara dönüşmesini sağlayacaktır. Hızlandırıcı programı yöneten ve işleten ekiplerde oluşan tecrübe ile paralel olarak sağlanan fayda artmaktadır. Programın devamlılığı bu nedenle önem arz etmektedir. TechUP 2017 ve TechUP 2018 programlarından elde edilen tecrübeler ile 2024'te formatı ivmelenmeye ve büyümeye ihtiyaç duyan girişimlerin ihtiyaçlarına daha fazla hizmet edecek şekilde geliştirilip daha nitelikli bir program ile girişimcilere sağlanmaya başlanacaktır. Programın mezunlarından Tungasoft Eğitici Online Mobil Oyun, Sensiball VR Oyun ve Fernvaille Oyun firmaları AnkaraKA ve Fonbulucu iş birliğindeki programda kitlesel fonlama ile fonlanmıştır. Programı başarı ile tamamlayan firmalardan uygun bulunanlar Bölgesel Kalkınma Fonu ya da Bölgesel Girişim Sermayesi desteğine de yönlendirilebilecektir. Programın firmaların finansal ihtiyaçlarına yönelik bir destek mekanizması ile desteklenmesi programa katılımı teşvik edecek nitelikte olacak ve programın başarısını da artıracaktır. Yeni iş birlikleri ve destek mekanizması ile güçlendirilmiş olan programın Teknoloji Odaklı Hızlandırıcı Programı genel adı altında yeni kurgusu ile sürdürülmesi planlanmaktadır.

Kadın Girişimciliği Programı

2024 yılı teması olan “Kadın Girişimciliği/Kadın İstihdamı” kapsamında; Onikinci Kalkınma Planı (2024-2028)’nda belirtilen “kadınların işgücüne katılımlarını artıracak girişimcilik, finansal ve dijital okuryazarlık, kooperatifçilik gibi alanlardaki programların kapsamı genişletilerek yaygınlaştırılması” hedefi doğrultusunda bölgemizde kendi işinin sahibi olarak istihdama katılacak kadın girişimci sayısının artırılması amacıyla kadın girişimciliği programının tasarlanması ve iş birliği ortakları ile yürütülmesi planlanmaktadır.

Söz konusu program ile kadın girişimcilere sağlanacak eğitimler, mentorluklar, danışmanlıklar yanında rol model kadın girişimci ve liderler ile biraya getirilecektir. Bu program ile bölgemizde kadınların liderliğinde faaliyet gösteren girişimlerin kurulup güçlenmesi ve başarılı girişimlere dönüşmesine katkı sağlanacaktır. Programı sonunda ayrıca kadın girişimciler BEBKA'nın Girişim Sermayesi Yatırım Fonlarına Yönelik Mali Destek Programı ağındaki fonlar ve diğer yatırımcıların karşısına çıkarılarak yatırım almaları desteklenecektir.

TechINBursa Girişimcilik Merkezi Faaliyetleri

Girişimcilik ekosisteminin önemli unsurlarından olan girişimcilik merkezleri sayısının artırılması ve nitelikli girişimlerin ortaya çıkarılması hedefleriyle yola çıkarak girişimciliğin merkezi olarak konumlandırılan hizmet binamızda 28.04.2023 tarihinde açılışı gerçekleştirilen Türkiye'nin ilk OSB'si içinde yer alan TechINBursa Girişimcilik Merkezi ile teknoloji ve inovasyon odaklı girişimlerin yer alabileceği ve networking imkanlarına sahip olacağı bir kuluçka merkezi oluşturulmuştur. Bu bağlamda TechINBursa Girişimcilik Merkezinde kurumlarla iş birliği içerisinde çeşitli hızlandırıcı ve mentorluk programları gibi girişimcilik programlarının

yürütülmesi, fikir maratonları, girişimci-yatırımcı buluşmaları ve mentor-girişimci buluşmaları gibi girişimcilik etkinliklerinin düzenlenmesi planlanmaktadır.

Mezkûr merkezden girişimcilerin azami derecede faydalanması için 10 Şubat 2022 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan *Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik* çerçevesinde TechINBursa Girişimcilik Merkezinin “Bölge alanları dışında açılacak kuluçka merkezi” kapsamında değerlendirilebilmesi adına bölge içi ve dışı teknoparklar ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile istikşafı görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Bu görüşmeler neticesinde Merkezin bölge dışı/uydu kuluçka merkezi olma şartlarını sağlayabilmesi için gerekli olan tüm fiziki, teknik ve hizmet altyapısına ilişkin çalışmalar ilgili paydaşların ortaklığında yürütülecektir.

TechINBursa Girişimcilik Merkezi’nin “uydu kuluçka merkezi” olarak konumlandırılması süreci devam ederken bölgemizdeki girişimcilik merkezi ve teknoparklardaki doluluk oranları da göz önüne alınarak girişimcilerin merkezin teknopark dışındaki olanaklarından yararlandırılabilmesi için TechINBursa’ya girişimci başvuruları açılmıştır. Bunun sonucunda merkezde yer almak isteyen 21 adet girişimci iş fikri ile BEBKA Girişim portalı üzerinden başvuruda bulunmuş ve ön incelemeyi geçen 13 tanesi TechINBursa sunum sahnesinde değerlendirme komisyonuna sunum yapmıştır. Komisyon tarafından yapılan değerlendirme sonucunda 10 adet girişimci başarılı bulunmuş ve bunlardan 9 tanesi merkezde yer almak için sözleşme imzalamıştır. Sözü edilen girişimciler 4 Eylül 2023 itibarıyla merkezin imkanlarından faydalanmaktadır. Merkezde bölge içi veya dışından diğer kurum ve kuruluşlarla iş birliği halinde, SeedUP ve TechUP dahil olmak üzere girişimcilik programları ve eğitimler yürütülecek olup Bölgesel Girişim Sermayesi Mali Destek Programından destek alacak olan fonlarla bölgedeki girişimcilere yatırım yapma, mentorluk sağlama ve demoday organizasyonları da bu kapsamda düzenlenebilecektir. Ayrıca yurtdışı paydaşlarla görüşmeler geliştirilerek, merkezin uydu kuluçka olarak onaylanması halinde, yurtdışından teknopark, girişimcilik merkezi, vb. yapılarla eşleştirilip faaliyetlerin uluslararasılaşmasına olanak tanınacaktır. Ek olarak uluslararası organizasyonlarla iş birliği geliştirmek üzere ilgili fuar, toplantı, seminer ve eğitimlere katılım sağlanacaktır.

Mentor Yetiştirme Programı

BEBKA tarafından yürütülen Teknoloji Odaklı Hızlandırıcı Programı (TechUP) ve SeedUP İnovatif Girişimcilik Programının uygulama aşamalarında bölgemizde mentor kapasitesinin yetersiz olduğu ve bu ihtiyacın bölge dışındaki mentorlardan karşılandığı tespit edilmiştir. Ayrıca bu eksik unsur, BTO Ekonomik İlişkiler ve Finans Konseyi “BTO Girişimci Yatırımcı Buluşması” Alt Çalışma Grubu Raporu’nda da tespit edilmiştir. Ayrıca TechINBursa Girişimcilik Merkezinin faaliyete geçmesi ile birlikte merkezde yer alan girişimcilere özellikle kendi sektörel alanlarında rehberlik edebilecek bölge mentorlarına ihtiyaç daha da artmıştır.

Bu bağlamda 2024 yılında girişimci mentor ihtiyacının bölgemizden karşılanması, insan kaynağı kapasitesinin geliştirilmesi ve BEBKA mentor havuzu oluşturulması amacıyla Ajansımız tarafından Girişim Mentorluğu Yetiştirme Programı kapsamında eğitimler ve teorinin uygulamaya dökülebileceği atölye çalışmaları” düzenlenecektir. Bu programı başarı ile bitirip sertifikalandırılan mentorların ajansın mentor

havuzuna dahil edilmesi ve böylece BEBKA tarafından düzenlenen girişimcilik programları ve TechINBursa'da yer alan girişimcilere mentorluk sağlaması planlanmaktadır.

Erken Aşama Girişim Yatırımcılığının Geliştirilmesi

Ajansımız tarafından yürütülen hızlandırıcı programlarına katılan girişimcilerin yatırım ihtiyacının karşılanması için programların son aşamasında yatırımcı-girişimci buluşmaları düzenlenmektedir. Bölgemizde kurulu bir melek yatırım ağının bulunmaması nedeniyle bu etkinliklere bölge dışından yatırımcılar davet edilmektedir. Bölgede melek yatırımcılık konusunda farkındalık oluşturulması ve potansiyel yatırımcıların melek yatırımcılık konusunda bilgilendirilmesi ihtiyacı bulunmaktadır. Bu nedenle melek yatırımcılığın tanıtımına ve farkındalığın sağlanmasına ilişkin seminer dizisi ve eğitim programı planlanmaktadır.

Bu kapsamda Ajansımız, 2016 yılında ilk defa Eskişehir'de Melek Yatırımcılık Tanıtım Semineri ve İş Melekleri Paneli ile Demo Day etkinliği düzenlemiştir. Keiretsu Forum Melek Yatırımcı Ağı, Eskişehir Ticaret Odası (ETO) ve Eskişehir Sanayi Odası (ESO) iş birliği ile yapılan "Melek Yatırımcılık Tanıtım Semineri ve İş Melekleri Paneli"ne iş insanları, girişimciler, üniversite ve sanayinin temsilcileri davet edilmiştir. Potansiyel melek yatırımcı adaylarının keşfedilmesi, aktif yatırım yapan yatırımcılarla bir araya gelmeleri ve ekosistemin gelişmesi bakımından önemli çıktılar sağlamanın hedeflendiği etkinlikte melek yatırımcılar tecrübelerini aktarmıştır. Ülkemizin melek yatırımcılar ile ilgili mevzuat düzenlemesi olan sayılı ülkelerden biri olduğu ve bu özelliği ile dünya genelinde pek çok platformda örnek gösterildiği belirtilmiş, Hazine Müsteşarlığı uzmanları ise Bireysel Katılım Sermayesi teşvikleri konusunda katılımcıları aydınlatmıştır.

2 Temmuz 2020 tarihinde gerçekleştirilen SeedUP çevrim içi Demo Day etkinliği öncesinde Bursa Teknik Üniversitesi iş birliği ile çevrimiçi olarak Melek Yatırımcılık Paneli gerçekleştirilmiştir. Panele Şirket Ortağım ve Albaraka Garaj'dan melek yatırımcılar katılmış ve bölgede melek yatırımcılığın geliştirilmesi için görüşlerini dile getirmişlerdir.

Bireysel Katılım Sermayesi (BKS) sistemine ilişkin kanunun düzenlemesi 2012 yılı haziran ayında gerçekleşmiştir. Bu düzenlemeden çok kısa bir süre sonra 15 Şubat 2013 tarihinde sisteme ilişkin Bireysel Katılım Sermayesi Hakkında Yönetmelik yürürlüğe girmiş ve BKS sistemi faaliyete alınmıştır. Yayımlanan son rapor olan 2023 yılı ikinci çeyrek BKS (Bireysel Katılım Sermayesi) İlerleme Raporuna göre, bugüne kadar melek yatırımcı lisans sürecini tamamlayarak lisans alan melek yatırımcıların %2,44'ü Bursa'da yer almaktadır. Bölgede melek yatırımcılık konusunda farkındalık ve kapasite artırılması ihtiyacı bulunmaktadır. Hazine ve Maliye Bakanlığının melek yatırımcılık (Bireysel Katılım Sermayesi) konusundaki teşviklerinin yaygınlaştırılması gerekmektedir. Buna yönelik yapılan faaliyetlerin devamı ve geliştirilmesi planlanmaktadır. Bu kapsamda, bölgede melek yatırımcılık konusunda farkındalık ve bilinirlik oluşturulması ve bir ağ kurulmasına yönelik olarak 2021 yılında bölgedeki paydaşlar ile görüşmeler ve toplantılar, diğer bölgelerde kurulmuş ERBAN, GAPBAN gibi melek yatırımcılık ağları ile çevrimiçi görüşmeler gerçekleştirilmiştir. SeedUP Eskişehir 2021 Programının demo day etkinliği kapsamında melek yatırımcı ağlarının temsilcilerinin katılımı ile bir panel gerçekleştirilmiştir.

Ülkemizde hızla gelişen girişim ekosisteminin ve erken aşama girişim yatırımcılığının tanıtılması, yatırımcıların ve potansiyel yatırımcıların yatırım öncesi ve yatırım sonrası tüm süreçler ile ilgili

bilgilendirilmesi ve ülkemizde erken aşama girişim yatırımcısı sayısının artırılması amacıyla Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı (BEBKA), Invexen ve Startups.watch iş birliği ile 2023 yılı ocak ayında Startup Yatırımcısı Eğitim Seminerleri Programı başlatılmıştır.

Potansiyel yatırımcıların yatırım ekosistemine adım atmasının kolaylaştırılmasının hedeflendiği 9 modülden oluşan program çevrimiçi seminerler şeklinde gerçekleştirilmiştir. Her bir modülde ilgili konuda yetkin uzmanlar ve deneyimli yatırımcılar katılımcılarla bilgi ve tecrübelerini paylaşmış, ayrıca soru cevap bölümünde katılımcı sorularını cevaplamıştır. Seminer kayıtları ayrıca BEBKA Youtube hesabına yüklenerek daha sonra da izlenebilmesi için kamuoyunun faydasına sunulmuştur.

Startup Yatırımcısı eğitim Seminerleri Programı ile oluşturulan farkındalık ve temel bilgilendirmelerin devamı olarak; 2024 yılında sermaye ve/veya teknik bilgisi yüksek iş insanlarından oluşan daha odaklı gruplara uygulamalı ve ileri düzey eğitimlerin verileceği Yatırımcı Akademisi'nin hayata geçirilmesi planlanmaktadır. Bu akademi ile birlikte TechUP, SeedUP, TechINBursa ve BEBKA Girişim portalı bünyesinde oluşacak girişimci havuzundaki projelerin değerlendirilmesi ve bu girişimlerle akademi yatırımcılarını bir araya getiren demo day etkinliklerinin düzenlenmesi planlanmaktadır.

Çocuk/Genç Girişimciliğinin Geliştirilmesi

Girişimcilik kültürünün erken aşamada yaygınlaştırılmasını sağlayarak bölgenin girişimcilik ekosisteminin güçlendirilmesi için okul öncesi, ilkokul, ortaokul ve lise dönemindeki çocuklara ve gençlere yönelik girişimcilik etkinliklerinin yürütülmesine ihtiyaç duyulmaktadır. Bu ihtiyacın giderilmesi amacıyla ilkokuldan lise son sınıfa kadar öğrenim gören öğrencilerin ve öğretmenlerin yaratıcı fikirleri desteklenerek, katma değerli ürün ve hizmetlere dönüştürüldüğü ve girişimcilik ekosisteminin geliştirilmesine fırsat veren Bursa İl Millî Eğitim Müdürlüğü Bursa İnovasyon Merkezi ile koordineli bir şekilde çalışmalar/etkinlikler yürütülmektedir.

Ajans desteği ile kurulan İnovasyon Merkezinde girişimcilik becerileri eğitimi, teknoloji odaklı (yazılım dilleri, robotik, dijital oyun, tasarım, animasyon, yapay zekâ vb.) atölyeler, STEM temelli problem çözme etkinlikleri, girişimcilerle ve akademisyenlerle tecrübe paylaşım seminerleri, yarışmalar (hackathon, game jam vb.) düzenlenmektedir. İnovatif ve teknoloji odaklı atölyelerde verilen eğitim, seminer, yarışma gibi etkinliklerle öğrenci ve öğretmenlere rehberlik ederek, girişimci kültürünün erken yaşlardan itibaren oluşması ve yaygınlaşması hedeflemektedir.

2022 yılı haziran ayına kadar "Girişimci Çocuk Kulübü" etkinlikleri kapsamında 27 hafta süren programda 3 okuldan **55 öğrenci** fikir geliştirme, robotik kodlama ve dijital tasarım atölyelerinde eğitim gördükten sonra aralarında takım kurarak Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları kapsamında belirledikleri problemlere çözüm fikirleri bulup, proje geliştirmişlerdir. Söz konusu etkinlik 2022-2023 eğitim-öğretim yılında ise 17 okulda, 33 öğretmen tarafından 902 öğrenci ile yapılmıştır.

İnovatif öğrenci atölyeleri kapsamında düzenlenen 101 etkinliğe ilkokul, ortaokul ve lise kademelerinde yer alan 89 okuldan **2308 öğrenci** katılmıştır.

Girişimcilik ve Teknoloji Odaklı Güz/Bahar/Yaz Dönemleri Kurs Programları kapsamında 2022-2023 eğitim-öğretim yılında bireysel ve gönüllü olarak başvuran ilkokul, ortaokul ve lise kademelerinde öğrenim gören

öğrenciler arasından belirlenen kontenjan doğrultusunda 44 kurs programı düzenlenmiş ve bu kurslardan 708 öğrenci faydalanarak katılım belgesi almaya hak kazanmıştır.

Merkezde eğitim ve atölye programları dışında proje geliştirme programları da uygulanmaktadır. Bu kapsamda merkezde Yeşil Tarım için Yeşil Girişimciler Yetiştiriyor Projesi, Web Destekli STEM Eğitim Programının Geliştirilmesi, Uygulanması ve Değerlendirilmesi Projesi ve Online Meslek Tanıtım Modelinin Geliştirilmesi Projesi uygulanmıştır. Yine kurum ve kuruluşların iş birliğiyle inoGENÇ - İnovatif Gençler Girişimcilerle Buluşuyor Programı ve ULUTEK Teknopark'a Misafir OI Programı hayata geçirilmiştir.

T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığı, TÜBİTAK ve Türkiye Teknoloji Takımı Vakfı arasında önemli bir iş birliği ile hayata geçirilen DENEYAP Teknoloji Atölyeleri 2021-2022 eğitim-öğretim yılında Bursa ilinde 2 atölye ile faaliyetlerine başlamıştır. Atölyelerden biri de Nilüfer ilçesinde Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı (BEBKA) sorumluluğunda BEBKA binası içerisine kurulmuştur. Nilüfer DENEYAP Atölyesi kapsamında **160 öğrenci** hafta sonu farklı alanlarda eğitimler görmektedir. Çocuk ve gençlere yönelik inovasyon ve girişimcilik odaklı atölye ve eğitimler 2024 yılında da devam edecektir.

d) Tanıtım ve Yatırım Destek

Girişimcilik ekosistemi kapsamında yürütülecek tüm faaliyet ve programların tanıtımı için basılı ve görsel medya olanaklarından faydalanılacaktır.

Girişimcilik, Ar-Ge ve İnovasyon Tanıtım Etkinliklerine Katılım

BEBKA, Girişimcilik Ekosisteminin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı kapsamında düzenlenen programlara katılan girişimcilerin ve bölgede üretilen yenilikçi projelerin, ürünlerin ulusal ve uluslararası ölçekte düzenlenen fuar, sergi, festival, zirve vb. etkinliklerde tanıtılmasını; geliştirilen inovatif projeleri aynı platformda buluşturarak, projeler arasında sinerji ve etkileşim oluşturmayı, projelerin yatırıma dönüşmesine ve ticarileşmesine katkıda bulunmayı hedeflemektedir. Bu kapsamda 2023 yılında bölgemizden Ajansımızın tespit edip yönlendirdiği ABD'deki Consumer Electronics Show (CES) fuarına katılım sağlayabilecek girişimlerin yeni ürün ve teknolojilerini tüm dünyaya tanıtılmalarına ve global pazarlara açılmalarına destek olmak amacıyla bu girişimlere fuarda eşlik edilmiştir. 2023 yılı son çeyreği ve 2024 yılı için ise Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğümüz koordinasyonunda İSTKA, AnkaraKA, İZKA, BEBKA ve BAKA'dan oluşan ajansların işbirliği ile CES Fuarının yanında Avrupa'nın önde gelen teknoloji organizasyonlarından biri olan Portekiz'deki ve Katar'daki Web Summit ile girişimciler ile yatırımcıları bir araya getiren en önemli etkinliklerden biri olan Finlandiya'daki Slush'a ülkemizdeki girişimcilerin giriş bileti, stant ve konaklama gibi destekler sağlanarak götürülmesi için çalışmalar yürütülmüştür. Bu kapsamda ajanslar tarafından girişimcilere bu etkinliklere başvuru için çağrı ve birebir yönlendirme yapılmıştır. Yapılan başvurular ajanslardan oluşturulan komisyon tarafından değerlendirilmiş olup değerlendirmeler sonucunda başarılı olan etkinlik kriterlerine uygun teknolojik ürün sahibi girişimcilere bu etkinliklerde eşlik edilecektir. Bu kapsamda 2024 yılında da mezkur organizasyonlarla Bakanlığın yönlendirdiği diğer organizasyonlar, eğitim, seminer ve toplantılara Ajans girişimcilik ekibi ile bölgemizdeki girişimcilerin ve

girişimcilik ekosistemindeki paydaşların katılım sağlaması planlanmaktadır. Bu sayede bölgedeki girişimcilerin tanıtım ve fon bulma imkanlarından faydalanması için çalışmalar yürütülecektir.

e) Ajans Destekleri

2022 Yılı Bölgesel Girişim Sermayesi Mali Destek Programı ve Kaynak Çağrısı

Ajansımız, TR41 Bölgesinde girişimciliğin geliştirilmesi amacıyla 2016 yılından itibaren Teknoloji Odaklı Hızlandırıcı Programı (TechUP) ve İnovatif Girişimcilik Programını (SeedUP) yürütmekte olup, bu programlara katılan girişimcilerin beklenen atılımı yapabilmeleri için finansman ihtiyaçları bulunduğu görülmüştür. Bu programlardan elde edilen tecrübeler ve bu programların devamlılığının sağlanabileceği şekilde bölgemizdeki girişimciler için yatırım mekanizmaları geliştirilmesi amacıyla Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı koordinasyonunda Bölgesel Girişim Sermayesi Mali Destek Programı ve Kaynak Çağrısı 27.07.2022 tarihinde ilan etmiştir.

Bölgesel Girişim Sermayesi Mali Destek Programı ile TR41 Bölgesinde hızlı büyüme ve katma değer yaratma potansiyeli taşıyan girişimlere finansman desteği sağlamak üzere kamu-özel sektör ortaklığına dayalı sürdürülebilir bölgesel girişim sermayesi uygulamasının hayata geçirilmesi amaçlanmaktadır. Bu kapsamda, girişim sermayesi fonları ile bölgede yüksek katma değer üreten, teknoloji odaklı girişimlere ve KOBİ'lere yatırım yapılması sağlanarak girişimlerin finansmana erişiminin artırılması ve böylece girişimcilik ve yenilikçilik ekosisteminin güçlendirilmesi hedeflenmektedir.

Program kapsamında yatırım yapılan girişim sermayesi yatırım fonları teknoloji tabanlı, yenilikçi ve yaratıcı iş modeline sahip girişim şirketleri ve KOBİ'lere yatırım yapılabilecektir. Hızlı büyüme, ihracat yapma, yüksek istihdam oluşturma potansiyeli taşıyan girişimlere yatırım yapılması öncelikli görülmektedir.

Ajansımız söz konusu mali destek programına 5 yıl süre için 100 milyon TL kaynak aktarma taahhüdünde bulunmuştur. Program kapsamında yatırım yapılması karar mevcut fonlara ve bölge dışında kurulacak fonlara, toplam taahhüt büyüklüğünün azami %25'i oranında, bölgede kurulacak fonlara ise azami %50 oranında katılım sağlayacaktır.

Program ile birlikte ilan edilen kaynak çağrısıyla bölgesel girişim sermayesi desteğinden yararlanabilecek fonlara Ajans ile birlikte katkı sağlayabilecek nitelikli yatırımcılardan kaynak aktarma taahhütleri alınması planlanmıştır. Program kapsamında fazla sayıda girişime finansman sağlamak ve girişimlere yapılacak yatırımların daha yüksek tutarlarda gerçekleştirilebilmesi amacıyla girişim sermayesi fonlarına bulunulacak taahhüt miktarının artırılması için Ajansımız, nitelikli yatırımcıları girişim sermayesi fonlarına taahhütte bulunmaya davet etmiştir. Ancak nitelikli yatırımcılardan herhangi bir başvuru gelmemiştir.

Son başvuru tarihi 30.09.2022 olarak belirlenen girişim sermayesi mali destek programına, özellikle yeni kurulacak fonlar yoğun ilgi göstermiştir. Potansiyel başvuru sahiplerinin daha iyi bir başvuru yapabilmek için süre uzatım taleplerini göz önüne alan Ajansımız başvuru tarihini 25.10.2022 olarak uzatmıştır. Son başvuru tarihi itibarıyla 23 başvuru alınmış, yapılan değerlendirmeler neticesinde Ocak 2023'te Ajansın yatırım yapacağı 11 girişim sermayesi yatırım fonu açıklanmıştır. Değerlendirme süreci sonuçları ilan edilmiş, fonlarla müzakereler ve hukuki incelemeler yapılmaya başlanmıştır. 4 fon ile sözleşme imzalanmış olup, ilan edilen diğer fonlar içinden sözleşme koşullarında mutabakata varılanlar ile sözleşme imzalanmaya

devam edilecektir. Program döneminde yatırım yapılan girişim sermayesi yatırım fonlarına bölgemizdeki teknoloji tabanlı, yenilikçi ve yaratıcı iş modeline sahip girişimlerin tespit edilip, önerilmesi için gerekli çalışmalar yürütülecek; girişimci-yatırımcı buluşmaları organize edilecektir.

Paya Dayalı Kitle Fonlaması Desteği

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü ülkemizde girişimcilik ekosistemini geliştirmeye yönelik politikalar üretmekte ve uygulamalara yön vermektedir. Bu çerçevede, kalkınma ajansları tarafından bölgelerinde hızlı büyüme ve katma değer oluşturma potansiyeline sahip girişimlere yatırım yapılması amacıyla “Kalkınma Ajansları ile Kitle Fonlama Platformları Arasında İş Birliği Çağrısı” ilan edilmiştir.

Ajanslarca bölgelerinde yer alan; hızlı büyüme, ihracat yapma, nitelikli istihdam sağlama ve ithal ikameci üretim yapma potansiyeli olan erken aşama girişimlere yatırım yapmak üzere iş birlikleri tesis edilecek kitle fonlama platformlarının seçimiyle birlikte paya dayalı kitle fonlama desteği mekanizmasının hayata geçirilmesi planlanmaktadır.

Ajansımız tarafından 2016 yılından itibaren yürütülen Teknoloji Odaklı Hızlandırıcı Programı (TechUP) ve İnovatif Girişimcilik Programına (SeedUP) katılan girişimlerin mevcut paya dayalı kitle fonlama platformları kampanyalarına katılıp ihtiyaç duydukları fonları aldıkları görülmüştür. Bu kapsamda 2021 yılı SeedUP Programına katılan CranioCatch isimli girişim, paya dayalı kitle fonlaması platformu kampanyasına çıkmış, yoğun talep sayesinde %168 fonlamayla kapanmış girişime 1.039 yatırımcı yatırım yapmıştır. Yatırım sonunda 1.764.438 TL talep toplanmıştır. Bunun dışında TechUP firmalarımızdan Tungasoft, Sensiball ve Fernvaille firmaları da paya dayalı kitle fonlaması platformu kampanyalarından fonlanmıştır (sırasıyla %109, %140 ve %216). Söz konusu örneklerin çoğaltılması ve Bölgedeki potansiyelin değerlendirilmesi amacıyla Bölgemizdeki teknoloji odaklı, yenilikçi yönü olan girişimlere kaynak sağlanması hedefiyle Bakanlığın koordine ettiği çağrı kapsamında belirlenen kitle fonlama platformlarıyla iş birliği yapılacaktır.

e) İzleme ve Değerlendirme

İlgili SOP programı faaliyetlerinin ana yürütücüsü BEBKA'dır. SOP çerçevesinde yürütülecek farklı faaliyetlerde farklı kurum ve kuruluşlar ile iş birliklerinin yapılması amaçlanmaktadır. Bu çerçevede iş birliği geliştirilecek olan kurumlar girişimcilik ekosistemi içerisinde yer alan, yerel, bölgesel, ulusal ve uluslararası kurumlar olacaktır. Paydaşlara yüklenen misyon; Bölgede girişimcilik ekosisteminin geliştirilmesine yönelik, girişimci, yatırımcı ve aracı kurumlarda kapasite artışı ve bağlantı kurulması üzerine olacaktır. Girişimcilik ekosistemin geliştirilmesi sonuç odaklı programının uygulanması, ilgili toplantıların düzenlenmesi ve diğer sekretarya çalışmaları yürütülmesi BEBKA'nın sorumluluğunda olacaktır.

BEBKA Genel Sekreterliği koordinasyonunda başta TTO'lar, üniversiteler, TSO'lar, SİAD'lar, Ar-Ge ve tasarım merkezleri, girişimciler, mentor ve mentor adayları, il müdürlükleri, İŞKUR, KOSGEB ile bölge dışından TÜBİTAK, hızlandırıcılar, melek yatırımcı ve melek yatırımcı ağları, girişim sermayesi yatırım fonu ve ortaklıkları ve TOBB Girişimciler Kurulu olmak üzere ilgili kurumların temsilcilerinin ihtiyaç duyulan zaman ve konularda toplanması amacıyla komisyonlar oluşturulabilecektir. Kalkınma Kurulu'nun faaliyete geçmesi durumunda ilgili kurul üyeleri de bu komisyonlara davet edilecektir.

Yıllık çalışma programları doğrultusunda faaliyetlerin izlemesi yapılacak olup performans göstergeleri üzerinden sonuç odaklı programın değerlendirilmesi gerçekleştirilecektir.

Bununla birlikte özellikle SOP bünyesinde tematik alanlarda oluşturulan komisyonlar ihtiyaç duyulduğunda toplanarak, çalışma programında yer alan faaliyetlere ilişkin hedeflere ulaşılma düzeyinin takip edilmesine, mevcut SOP bileşenlerinde istenen hedeflere ulaşılması amacıyla yapılabilecek süreç iyileştirmelerine, gelecek dönem faaliyetlerine ilişkin görüş ve öneriler alınacaktır.

Girişimcilik Ekosisteminin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı kapsamında 2024 yılı ve öncesinde yürütülen faaliyetlere ilişkin bilgiler aşağıda yer almaktadır.

Tablo 6. GEGSOP Kapsamında Tamamlanan Faaliyetler

SOP Kapsamındaki Faaliyet	Gerçekleşen Çıktı	Gerçekleşen Tarih
SeedUP İnovatif Girişimcilik Programı	94 girişimci başvurusu51 girişimciye yönelik 32 saat temel girişimcilik eğitimi32 saat ilave eğitim modülü8 firma kuruluşu43 katılımcıya yönelik toplam 357 saat mentorlukProgram süresince 4 firma tarafından 10 milyon TL üzerinde satışBir şirketten 600 bin dolarlık ihracatYatırım alan 2 girişim (300.000 \$ ve 1,7 milyon TL)Kitlesel fonlamadan fonlanan girişimci sayısı 1, fon tutarı 1,7 milyon TLBursa Teknopark'ta yer alan 2 kuluçka şirketi	Nisan 2019 – Ağustos 2022
TechUP Teknoloji Odaklı Hızlandırıcı Programı	28 firmaya yönelikToplam 80 saat eğitimToplam 486 saat mentorlukYatırım alan iki firmaKitlesel fonlamadan fonlanan firma sayısı 3, fon tutarı 2,4 milyon TL	Kasım 2016- Ağustos 2022
Melek Yatırımcılık Paneli (SeedUP Programı kapsamında)	90 Katılımcı	Temmuz 2020
Bölgesel Girişim Sermayesi MDP ve Kaynak Çağrısı	Lansman Toplantısı hibrit olarak gerçekleştirildiToplam 245 kuruluşta program tanıtımı ulaştırıldıBaşvuru aşamasında 15 çevrim içi ve yüz yüze toplantı gerçekleştirildi.Programa 23 başvuru alındı.23 başvurunun ön inceleme süreçleri tamamlandı.Yatırım yapılabilecek 11 girişim sermayesi yatırım fonu açıklandı.	Mart 2023

SOP Kapsamındaki Faaliyet	Gerçekleşen Çıktı	Gerçekleşen Tarih
İnovasyon Merkezi ve DENEYAP Atölyesi Programları	Girişimci Çocuk Kulüp Programı- 20 okul, 957 öğrenci İnovatif Öğrenci Atölyeleri- 101 etkinlik, 89 okuldan 2308 öğrenciGirişimcilik ve Teknoloji Odaklı Güz/Bahar/Yaz Dönemleri Kurs Programları- 44 kurs, 708 öğrenci DENEYAP Nilüfer Teknoloji Atölyesi-160 öğrenci	Eylül 2023
Startup Yatırımcısı Eğitim Seminerleri Programı	8,8 saatlik seminer kaydı257 katılımcı17 konuşmacı	Ocak 2023 – Temmuz 2023

2.3. Kırsal Kalkınma Sonuç Odaklı Programı

a) Amaç

Bursa, Eskişehir, Bilecik bölgesi; sanayi alanındaki yüksek gücü ve kapasitesinin yanı sıra, orman ve su varlıkları, bitki örtüsü ve tarımsal çeşitlilik ile birlikte tarihi ve kültürel değerler bakımından da önemli bir potansiyele sahiptir. Kırsalda tarım ve hayvancılık faaliyetlerine ek olarak, çıkan ürünlerin işlenmesi, markatescil faaliyetleri, eko-turizm, kentten kıra dönüş gibi birçok çalışma ile turizm tanıtımında bölge zenginlikleri doğrultusunda kültür, doğa, tarih, sağlık alanlarında faaliyetler bölgemizde aktif şekilde yürütülmektedir.

Kırsal Kalkınma Sonuç Odaklı Programının genel amacı, “bölgemizde kır-kent dengesinin gözetilerek kırsal alanlarda ekonomik faaliyetlerin çeşitlendirilmesi ve geliştirilmesiyle sürdürülebilir kırsal kalkınmanın sağlanması; yerel zenginliklerin ve turizm potansiyelinin değerlendirilerek kırsalda rekabet gücünün artırılması”dır.

Özel Amaç 1: Yerel değerlerin yaşatılması amacıyla marka ve ticari değeri olabilecek ürünlerin kapasite geliştirici faaliyetlerle üretiminin desteklenmesi

Özel Amaç 2: Kırsalda yenilikçi uygulamaların yaygınlaştırılması ve verimliliğin artırılması

Özel Amaç 3: Kırsalda ortak çalışma, iş birliği ve girişimcilik kültürünün geliştirilmesi

Özel Amaç 4 Bölgenin kırsal değerleri ve turizm potansiyeli odağında markalaşmasının sağlanması, marka değerlerinin tanınırlığının artırılması ile bölgeye nitelikli ziyaretçi ve yatırımcı çekilmesi

Özel Amaç 5: Kırsalda ürün ve hizmet çeşitliliğinin (agroturizm, ekoturizm, yayla turizmi, gastronomi, doğa, termal, sağlık vb.) sürdürülebilir turizm anlayışı çerçevesinde planlanması, yaygınlaştırılması ve tanıtılması

Özel Amaç 6: Kırsalda üretilen ürünlerin katma değerinin artırılması, markalaştırılması ve pazarlanması

b) Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

TR41 Bölgesi için kırsal bölgeler genel olarak Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından yayınlanan İlçelerin Sosyoekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırmasında (SEGE-2022) bölgemizdeki üç ilde de 1 ve 2. düzeyde yer alan ilçe nüfusları istisnasız olarak artış gösterirken, kırsal alan tanımında yer verilen 3., 4. ve 5. düzeyde yer alan ilçelerin nüfusları birkaç istisna dışında azalmıştır. Söz konusu veriler ışığında kır-kent entegrasyonuna hizmet edecek ve kırsal alandaki potansiyelin daha etkin kullanılabilmesine imkân verebilecek faaliyetlerin yürütülmesi ve kırsalda halihazırda yürütülen ekonomik faaliyetlerin desteklenerek kırsal alandaki nüfusun yaşam kalitesini artıracak faaliyetlerin sürdürülmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Bölgenin tarım ve hayvancılık üretim değerleri ile ihracat rakamları değerlendirildiğinde; bölge illerimizde yıllar itibarı ile değişkenlik göstermekle birlikte artış olduğu görülmektedir. 2022 yılında tarımsal ve hayvansal üretimde TR41 Bölge ihracatının son 5 yıla kıyasla %69,5 arttığı görülmektedir. Bu veri, bölge illerimizde yapılan bitkisel ve hayvansal üretim ve ihracatın ülkemiz için ekonomik değer sağlayan büyük bir potansiyel taşıdığını göstermektedir. Bu SOP kapsamında gerçekleştirilmesi planlanan kırsal kalkınmaya yönelik faaliyetlerin, bu potansiyelin ortaya çıkarılması ve geliştirilmesi bakımından önem arz edeceği düşünülmektedir.

TR41 Bölgesinde akıllı tarım ve hayvancılık uygulamalarının artırılmasında, temsilci kurum ve kuruluşlar aracılığıyla üreticilerin eğitimi, ayrıca kırsalda üretilen tarım ürünlerinin katma değerlerinin ve pazarlama imkânlarının artırılması, kırsalda yürütülen tarımsal faaliyetlerde yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımının yaygınlaştırılması ile kırsalda turizm ve yöreye özgü el sanatlarının geliştirilmesi ve çeşitlendirilmesi, turizm tanıtım çalışmalarında teknoloji kullanımının yaygınlaştırılmasının önemli olduğu değerlendirilmektedir.

Bölgede ekonomik çeşitliliğin artırılması amacıyla kırsal turizm potansiyelinin değerlendirilmesi, doğa, termal, sağlık, kültür ve yayla turizminin geliştirilmesi bölge halkının gelirinin artırılması açısından desteklenmesi, kırsal turizm alanlarının geliştirilmesinde bölgenin doğal yapısına uygun, farklı turizm türlerine hitap eden konaklama türleri (ev pansiyonculuğu, yayla evleri, kamp vb.) ve altyapısının geliştirilmesinin önem arz ettiği değerlendirilmektedir.

Kırsal alanda faaliyet gösteren kurum ve kuruluşların niteliklerinin ve etkinliklerinin geliştirilmesi amacıyla iyi uygulama örneklerinin gösterilmesi, eğitim ve danışmanlık hizmeti sağlanması ve bu sayede kapasitelerinin geliştirilmesi ihtiyacı bulunmaktadır. Bununla birlikte kırsalda üretilen ürünlerin satış ve pazarlanması için birlik, kooperatif ve sivil toplum kuruluşları gibi kurumlar ile özel kuruluşların geliştirilmesi gerekmektedir.

c) Sonuç ve Çıktı Hedefleri

Kırsal Kalkınma Sonuç Odaklı Programının 3 (üç) yıllık sonuç ve yıllık çıktı hedefleri aşağıdadır:

Tablo 7. KKSOP Sonuç ve Çıktı Göstergeleri

Özel Amaç(lar)	Gösterge Adı	Birim	Türü	Mevcut Durum*	Hedef	Doğrulama Kaynağı
1,2,3,4	Bilecik'te Denemesi Yapılan Yeni Yöntem ve Ürün Cinsi Sayısı	Adet	Sonuç	0	2	BEBKA, Tarım ve Orman İl Müdürlüğü
1,4,6	Kooperatiflerin Dijital Pazaryerlerinde Yaptıkları Satış Sayısı	Adet	Sonuç	0	300	E-ticaret platformları, Ticaret İl Müdürlüğü, Belediyeler
1,2,3,6	Kooperatif, Birliklere Yönelik Panel ve Toplantı Sayısı	Adet	Sonuç	0	2	BEBKA
1,2,3,6	Yönetim Danışmanlığı Alan Kooperatif, Birlik Sayısı	Adet	Sonuç	0	15	BEBKA
1,6	TR41 Bölgesinin Tarım ve Hayvancılık Sektöründeki İhracat	Yüzde	Sonuç	183.753.710\$	%15	TÜİK

Özel Amaç(lar)	Gösterge Adı	Birim	Türü	Mevcut Durum*	Hedef	Doğrulama Kaynağı
	Miktarının Artışı ²⁴					
4,5	Bölgeye Yeni Kırsal/Kentsel Turizm Yatırımcısı Sayısı	Adet	Sonuç	0	5	BEBKA
4,5	Bölgede Turizm Alanında Yapılan Yeni Konaklama Tesisi Yatırımı Adedi	Adet	Sonuç	0	7	BEBKA, TSO'lar
4,5	Harmankaya Kanyonu'nun Karanlık Gökyüzü Gözlem Rotası Kapsamında Literatüre Girmesi	Adet	Sonuç	0	1	BEBKA
1, 2, 3, 4, 5, 6	Teknik Destek Programları Kapsamında Eğitim Alan Kişi Sayısı	Adet	Sonuç	45	100	BEBKA
1, 2, 3, 4, 5, 6	Teknik Destek Programları Kapsamında Düzenlenen Eğitim Sayısı	Adet	Sonuç	1	10	BEBKA
1, 2, 3, 4, 5, 6	Proje Teklif Çağruları Kapsamında Destek Alan Proje Sayısı	2.4	Sonuç	0	10	BEBKA
1,2,3,6	Eskişehir'de Kırsal Örgütlerin (Birlik, Kooperatif) Kapasitelerini Geliştirilmesine Yönelik İş Birliği Organizasyonu Sayısı	Adet	Çıktı	0	2	BEBKA
1,2,3,6	Eskişehir'de Yönetim Danışmanlığı Alan	Adet	Çıktı	0	15	BEBKA

²⁴ Tarım, hayvancılık, ormancılık ve balıkçılık sektörlerini içermektedir. TÜİK 2022 yılı verileridir.

Özel Amaç(lar)	Gösterge Adı	Birim	Türü	Mevcut Durum*	Hedef	Doğrulama Kaynağı
	Kooperatif, Birlik Sayısı					
1,4,6	Kooperatiflere yönelik Dijital Satış Platformlarında Açılan Hesap Sayısı	Adet	Çıktı	0	10	BEBKA
1,4,6	Kooperatiflere Yönelik Dijital Satış Platformlarında Yüklene Ürün Sayısı	Adet	Çıktı	0	100	BEBKA
1,2,3,4,5,6	Üreticilere Yönelik Düzenlenen Eğitim Sayısı	Adet	Çıktı	0	2	BEBKA
1,6	Bilecik'te Kırsal Turizmin Geleceği Raporu	Adet	Çıktı	0	1	BEBKA
1,4,6	TR41 Bölgesi AB Tescilli Almış Ürün Sayısı	Adet	Çıktı	0	3	Türk Patent ve Marka Kurumu
1,4,6	TR41 Bölgesi Coğrafi İşaretli Ürün Sayısı	Adet	Çıktı	52	60	Türk Patent ve Marka Kurumu
4,5	Karanlık Gökyüzü Gözlem Etkinliği Ziyaretçi Sayısı	Kişi	Çıktı	0	100	BEBKA
4,5	Karanlık Gökyüzü Gözlem Etkinliği Yerel ve Ulusal Basın Yansımaları	Adet	Çıktı	0	10	BEBKA
4,5,6	Gerçekleştirilen Tanıtım ve Markalaşma faaliyeti sayısı	Adet	Çıktı	0	2	BEBKA
1,2,3,4,6	Yurtiçi İy Uygulama Örnekleri İnceleme Ziyareti	Adet	Çıktı	0	3	BEBKA
1,2,3,6	Tasarlanan Turizm Dijital Pazarlama Portalı	Adet	Çıktı	0	2	BEBKA
1,2,3,4,5,6	Teknik Destek Programları Kapsamında	Adet	Çıktı	45	100	BEBKA

Özel Amaç(lar)	Gösterge Adı	Birim	Türü	Mevcut Durum*	Hedef	Doğrulama Kaynağı
	Eğitim Alan Kişi Sayısı					
1,2,3,4,5,6	Teknik Destek Programları Kapsamında Düzenlenen Eğitim Sayısı	Kişi	Çıktı	1	10	BEBKA
1,2,3,4,5,6	Proje Teklif Çağrılarında Destek Alan Proje Sayısı	Adet	Çıktı	0	10	BEBKA

d) Faaliyet Planı

İlgili SOP kapsamında 2024 yılı içerisinde yürütülmesi planlanan tüm faaliyetler ve faaliyetlere ilişkin detaylar aşağıdaki tabloda sunulmaktadır:

Tablo 8. KKSOP Faaliyet Planı

Sıra No	Alt Bileşen Adı	Alt Bileşen Türü (Faaliyet, proje vs.)	Özel Amaç	Yöntem	Sorumlu Birim	İlgili Birim	Başlangıç Dönemi	Bitiş Dönemi
1	Kurumlar Arası İş Birliği ve Koordinasyonun Artırılmasına Yönelik Çalışmalar	Faaliyet	1,3	İş Birliği ve Koordinasyon	YDO'lar	PPKB	2024/1	2026/4
2	Coğrafi İşaret Tesciline Yönelik Çalışmalar	Faaliyet	1,4,6	İş Birliği ve Koordinasyon	YDO'lar	-	2024/1	2026/4
3	Dijital Çağda Güçlenen Kooperatifler Programı	Faaliyet	1,3,4,6	Kapasite Geliştirme	Bursa YDO	Bilecik YDO Eskişehir YDO	2024/1	2025/4
4	Yurtiçi İyi Uygulama Örneklerinin İncelenmesi	Faaliyet	3, 6	Kapasite Geliştirme	YDO'lar	-	2024/1	2025/1
5	Üreticilere Yönelik Eğitimler	Faaliyet	2,4,6	Kapasite Geliştirme	Bilecik YDO	Bursa YDO Eskişehir YDO	2024/2	2025/1
6	Uygulamalı Model Tarım Saha Çalışması	Faaliyet	1,2,3,6	Kapasite Geliştirme	Bilecik YDO	Bursa YDO Eskişehir YDO	2024/2	2025/2

Sıra No	Alt Bileşen Adı	Alt Bileşen Türü (Faaliyet, proje vs.)	Özel Amaç	Yöntem	Sorumlu Birim	İlgili Birim	Başlangıç Dönemi	Bitiş Dönemi
7	Eskişehir'de Kırsal Örgütlerin (Birlik, Kooperatif) Kapasitelerinin Geliştirilmesine Yönelik İş Birliği Organizasyonlarının Yapılması	Faaliyet	1,2,3,6	Kapasite Geliştirme	Eskişehir YDO	Bursa YDO Bilecik YDO	2024/1	2024/4
8	Kırsal Turizm Yatırım Odaklarının Belirlenmesi	Faaliyet	1,6	Tanıtım ve Yatırım Destek	YDO'lar	-	2024/1	2025/2
9	Kırsal Turizm Odaklarında Tanıtım ve Markalaşma Çalışmalarına Yönelik Faaliyetler Geliştirilmesi	Faaliyet	4,5	Tanıtım ve Yatırım Destek	Bursa YDO	Bilecik YDO Eskişehir YDO	2024/1	2026/6
10	Karanlık Gökyüzü Gözlem Etkinliği	Faaliyet	4,5	Tanıtım ve Yatırım Destek	Bilecik YDO	-	2024/1	2024/4
11	Tanıtım ve Markalaşma Çalışmaları	Faaliyet	4,5,6	Tanıtım ve Yatırım Destek	YDO'lar	-	2024/1	2024/4
12	2022 Yılı Kırsal Kalkınma MDP	Program	1,2,3,4,5,6	Ajans Destekleri	PYB	İDB, MİB	2021/4	2024/4
13	Güdümlü Proje Çalışmaları	Proje	1,4,5,6	Ajans Destekleri	PYB	İDB, MİB, Bilecik YDO	2024/1	2025/2

a) İş Birliği ve Koordinasyon

Kurumlar Arası İş Birliği ve Koordinasyonun Artırılmasına Yönelik Çalışmalar

Kırsal alanda gerçekleşen faaliyetlerin çok farklı alanda çalışan kamu kurumu, sivil toplum kuruluşu ve özel sektör tarafından yürütülmesinden dolayı bu yapılar arasında zaman zaman mükerrer faaliyetler gerçekleştirilmektedir. Ajans tarafından yapılacak koordinasyon çalışmaları sayesinde kırsal alana yönelik hızlı ve sonuç odaklı çalışmalar yapılması sağlanacak, benzer çalışmaların farklı kurumlar tarafından yapılması engellenerek verimlilik sağlanarak yerelde sinerji oluşturulacaktır. Bu hususta, başta yerel yönetimler olmak üzere paydaşlarla akademisyenlerin de yer alacağı odak grup toplantıları vb. katılımcı toplantılar aracılığı ile kır-kent entegrasyonu çalışmalarına yönelik koordinasyon sağlanacaktır. Ayrıca Bölge planı kapsamında Ajans tarafından kırsal kalkınmaya yönelik hedeflerin yerel yönetimlerin yaptığı çalışmalarla uyum sağlaması, kırsalda çıkan proje fikirlerini geliştirilmesi, destek mekanizmalarının doğru yönlendirilmesi ve iş birliği ve koordinasyon faaliyetleri ile birlikte kırsal alanda kapasite geliştirilmesi amacıyla TR41 Bölgesinde yer alan belediyeler ile iş birliği çalışmaları geliştirilecektir.

Coğrafi İşaret Tesciline Yönelik Çalışmalar

2023 yılı itibarıyla; Bursa'da 31, Eskişehir'de 14 ve Bilecik'te 7 olan coğrafi işaretli ürün sayısının artırılmasına, potansiyel ürünlerin başvuru dosyalarının hazırlanması ile başvurularının yapılmasına,

halihazırda tescilli yapılmış veya yeni tescillenebilecek ürünlerin AB tescil süreçlerinin takibine yönelik çalışmalar yatırım destek ofisleri öncülüğünde ildeki kurumlar ile iş birliği sağlanarak gerçekleştirilecektir.

b) Kapasite Geliştirme

Dijital Çağda Güçlenen Kooperatifler Programı

Bursa ilindeki üretici kooperatiflerine yönelik kurumsal kapasite geliştirme çalışmaları yapılacaktır. Markalaşma, ürün geliştirme, dijital pazarlama, ürün fotoğraf çekimi, sosyal medya reklamları vb. konularda eğitimler ve danışmanlıklar verilecektir. Kooperatiflerin e-ticaret, e-ihracat pazaryerlerinde hesaplarının açılması ve satış olanaklarının artırılması için çalışmalar yapılacaktır.

Yurtiçi İyi Uygulama Örneklerinin İncelenmesi

Ajans kurulduğundan bu yana Bölge Planı başta olmak üzere kırsal kalkınmaya yönelik çeşitli faaliyetler Ajans tarafından yapılmış olsa da 2020 yılından itibaren Kırsal Kalkınma özelinde bulunan Sonuç Odaklı Program sebebiyle Ajans personelinin deneyim ve bilgilerinin konu özelinde artırılması gerekmektedir. Bu kapsamda Ajanslar paydaşları ile birlikte başta diğer kalkınma ajansları olmak üzere, yerel yönetimler, kooperatifler ve özel sektör tarafından yapılmış iyi uygulama örneklerini ziyaret edecektir. Burada elde edilen tecrübeler, bölge ihtiyaçlarına göre transfer edilerek proje fikirleri, faaliyetler ve iş birlikleri olarak uygulanması için altlık oluşturacaktır.

Üreticilere Yönelik Eğitimler

TR41 Bölgesi'nde üretim yapan çiftçilerin kapasitelerinin geliştirilmesine yönelik; akıllı/iyi tarım ve hayvancılık uygulamaları, finansal okuryazarlık, aracısız pazarlama, e-ticaret vb. ihtiyaç duyulan alanlarda eğitimler verilecektir. Bu sayede kapasitelerinin geliştirilmesi ihtiyacının farkında olmayan ya da bu imkanlara ulaşamayan üreticilere destek sağlanarak proaktif bir rol üstlenilecektir.

Uygulamalı Model Tarım Saha Çalışması

Bilecik'te kamu kurumları ile iş birliği yaparak belirlenecek olan arazide, Bilecik ilinde henüz yetiştirilmeyen, fakat yetiştirilse büyük katma değer sağlayabilecek tarım bitkilerinin yetiştirilmesi ve çalışmayla ildeki çiftçilere yeni ürünler konusunda neler yapabilecekleri ile ilgili rol modeli olması amaçlanmaktadır. Yapılacak çalışmada toprak analizi, yetiştirilebilecek ürünlerin deseni, bu ürünler için ilaçlama şekilleri, türü ve sıklığı da dahil olacaktır.

Eskişehir'de Kırsal Örgütlerin (birlik, kooperatif) Kapasitelerinin Geliştirilmesine Yönelik İş birliği Organizasyonlarının Yapılması

Kırsal alanda ekonomik faaliyetlerin çeşitlendirilmesi ve geliştirilmesiyle sürdürülebilir kırsal kalkınmanın sağlanması amacıyla Eskişehir ilinde merkezde ve özellikle de kırsal alanda ekonomik faaliyet gösteren birlik, kooperatif gibi tarımsal örgütlenmelerin kapasitelerinin geliştirilmesine yönelik iş birliği ve koordinasyon faaliyetleri planlanmaktadır. Eskişehir'de kırsal alanda faaliyet gösteren birlik, kooperatif ve özellikle de kadın kooperatiflerinin kurumsal kapasitelerinin geliştirilmesi ile üretim yapan kooperatiflere ait

ürünler için alternatif pazarların bulunabilmesi amacıyla etkinlikler yapılması öngörülmüştür. Söz konusu kooperatiflerle, ilgili kurumların (Eskişehir Ticaret Odası, Ticaret İl Müdürlüğü, Tarım ve Orman İl Müdürlüğü) iş birliği ile düzenlenmesi planlanan panel ve toplantı gibi etkinlikler kapsamında, ilde bulunan birlik, kooperatif ve kadın kooperatifi temsilcilerinin, başarı hikayeleri olan örnek kooperatiflerin deneyimlerinden faydalanması, birlik ve kooperatiflerde üretimin sürdürülebilirliğinin sağlanması için kooperatiflerin mevcut sorun ve ihtiyaçlarının somut şekilde ortaya konulması planlanmaktadır.

c) Tanıtım ve Yatırım Destek

Kırsal Turizm Yatırım Odaklarının Belirlenmesi

Bursa, Eskişehir ve Bilecik'in doğal güzelliklerinin etkin şekilde turizme açılması ve bölge halkının yerelde turizmden gelir elde etmesi için bölgenin âtil kalmış alanlarına (ör. Harmankaya Kanyonu, Erikli Tabiat Parkı, Frig Vadisi, Mustafakemalpaşa Tümbüldek kaplıcaları gibi) yapılacak yatırımların belirlenmesi için yol haritası belirlenmesi ve buna uyabilecek yatırımcılar aranması amaçlanmaktadır.

Kırsal Turizm Odaklarında Tanıtım ve Markalaşma Çalışmalarına Yönelik Faaliyetler Geliştirilmesi

Bursa'da turizme girdi sağlayan tarihi ve kültürel mirasın tanıtım ve markalaşmasına yönelik faaliyetlerin yürütülmesi, İznik, Gölyazı, Misi, Cumalıkızık vb. tarihi ve kültürel mirasa sahip yerleşmelere yönelik tanıtım faaliyetleri, gezi rotaları belirlenmesi, tanıtım materyallerinin hazırlanması, kurumsal kapasiteyi geliştirmeye yönelik eğitim faaliyetlerinin yürütülmesi amaçlanmaktadır.

Karanlık Gökyüzü Gözlem Etkinliği

Bilecik Yenipazar İlçesi Harmankaya Kanyonu Tabiat Parkı bölgesinde tespit edilen karanlık gökyüzü gözlem alanı içerisinde bir etkinlik planlanmakta olup; bu sayede kanyon ve tabiat parkı alanının bilinirliğinin artırılması, bölgeye uygun ihtiyaç duyulan yatırımların çekilmesi, bölgenin ulusal ve uluslararası gökyüzü gözlem noktaları arasına girerek ziyaretçilerin rotasına dahil olması amaçlanmaktadır.

Tanıtım ve Markalaşma Çalışmaları

İllerin yöresel ürün, tarihi-kültürel değerler, turizm imkanları gibi potansiyellerini tanıtmak, yaygınlaştırmak ve markalaştırmak amacıyla çeşitli etkinlik ve organizasyonlara katılım sağlanması, bu amaçlara yönelik çalışmaların planlanması ve icraatı amaçlanmaktadır.

d) Ajans Destekleri

2022 Yılı Kırsal Kalkınma Mali Destek Programı

31.12.2021 tarihinde 15 milyon TL bütçe ile kâr amacı gütmeyen kurum/kuruluşlara yönelik 2022 Yılı Kırsal Kalkınma Mali Destek Programı ilan edilmiştir. Bu programla; 2020 Yılı Kırsalda Ekonomik Kalkınma Mali Destek Programına benzer şekilde kırsalda üretilen bitkisel ve hayvansal ürünlerin katma değerlerinin ve pazarlama imkânlarının artırılması, kırsalda yürütülen tarımsal faaliyetlerde yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımının yaygınlaştırılması, tarımsal atıkların ekonomik değere dönüştürülmesi ve kırsalda turizmin ve yöreye özgü değerlerin geliştirilmesi ve çeşitlendirilmesi hedeflenmiştir. Ayrıca bu

programın başvuru rehberinin hazırlanmasında, 2022 yılı faaliyetleri arasında yer alan Bölgesel Kırsal Kalkınma Stratejisi çalışmasının ön çıktılarından da yararlanılmıştır. Programın sonuçları 2022 yılı Temmuz ayında ilan edilmiştir. Toplamda 16 proje ile sözleşme imzalanarak 12,7 Milyon TL destek sözleşmeye bağlanmıştır. Süreç içerisinde gelen bütçe artış talepleri nedeniyle mali destek programının toplam destek bütçesi 16,1 milyon TL'ye çıkmıştır. İki projenin destek ödemesi tamamlanmış olup, dört adet projenin daha destek ödemesinin 2023 yılında tamamlanması beklenmektedir. Kalan on projenin 2024 yılında tamamlanması beklenmekte olup 7.000.000 TL destek ödemesi yapılacağı öngörülmektedir.

Güdümlü Proje Çalışmaları

BEBKA Fizibilite Desteği programından destek alarak hazırlanmış fizibilite raporu bulunan proje havuzundan kırsal kalkınma ve özellikle kırsalda turizm alanında uygulanabilme potansiyeli yüksek bulunan en az bir proje seçilecek, güdümlü proje formu hazırlanarak Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğüne sunulacak ve uygun bulunması durumunda iş birliği yapılacak kurum ve kuruluşlar ile birlikte projenin hazırlık ve uygulama safhaları yürütülecektir.

e) İzleme ve Değerlendirme

Kırsal kalkınma faaliyetlerinin ana yürütücüsü BEBKA olacak ve Valilikler eliyle koordinasyon sağlanacak, kaymakamlıklar, il ve ilçe belediyeleri, Kültür ve Turizm il müdürlükleri, Tarım ve Orman il ve ilçe müdürlükleri, Ticaret ve Sanayi Odaları, üniversiteler, seyahat acenteleri, oteller ve ilgili birlikleri ile ilgili STK'lar paydaş olacaktır. Kamu kuruluşları, çatı kuruluşlar ve iletişim platformları ile ortak toplantı ve çalışmalar paylaşılacak ve istişare edilecektir. Yıllık çalışma programları ve yönetim planı doğrultusunda faaliyetlerin izlemesi, faaliyetten sorumlu birim ve faaliyetle ilgili birim tarafından yapılacak olup çıktı göstergeleri üzerinden sonuç odaklı programın değerlendirilmesi gerçekleştirilecektir. Kırsal Kalkınma ve Turizm Tanıtım SOP kapsamına alınabilecek 2023 yılı ve öncesinde yürütülen faaliyetler ve açıklamaları aşağıda yer almaktadır:

Tablo 9. KKTTSOP Kapsamında Tamamlanan Faaliyetler

SOP Kapsamındaki Faaliyet	Gerçekleşen Çıktı	Gerçekleşen Tarih
Bilecik Foto Safari	2 sosyal medya fenomeni 3 gün boyunca Bilecik'in turizm alanlarını gezmiş ve hesaplarından yayınlamıştır. Paylaşımlar 3,5 milyon etkileşim almıştır.	Kasım 2021
Bilecik Arıcılık ve Arı Ürünleri Çalıştayı	400'ün üzerinde katılımcı ile gerçekleşmiştir.	Kasım 2022
Bilecik Doğa Sporları ve Turizm Çalıştayı	Doğa Sporları profesyonellerinin Bilecik'te yürüttükleri faaliyetlere ilişkin sunumları ile gerçekleşmiş ve ilin potansiyeli hakkında gelecek kurgusu istişare edilmiştir.	Aralık 2022
Bilecik Uygulamalı E-Ticaret ve Dijital Pazarlama Eğitimi	Eğitim ile el işi üretim yapan ortalama 60 katılımcıya 36 saat e-ticaret eğitimi verilmiş ve uluslararası pazar ile tanışmaları sağlanmıştır.	Haziran 2023
Bilecik Çiftçilere Yönelik Finansal Okur-Yazarlık Eğitimi	Söğüt-Çaltı'da Çiftçilere Yönelik Finansal Okur-Yazarlık Eğitimi verilmiş	Mart 2023

SOP Kapsamındaki Faaliyet	Gerçekleşen Çıktı	Gerçekleşen Tarih
	ve 25 çiftçi ile üniversite arasında bağlantı kurulmasına öncü olunmuştur.	
Bilecik Turizm Platformu Oluşturulması	Platform oluşturuldu. 2 adet toplantı gerçekleştirildi. 3 alt komisyon kuruldu. Alt komisyon başkanlık görevi kapsamında bilgi toplama ve raporlama çalışmaları gerçekleştirildi.	Kasım – Aralık 2019 Ocak-Şubat 2020
İlçe Raporlarının Güncellenmesi	Raporların mevcut durum güncellemeleri yapıldı. İlçe bazlı anketler uygulandı. Bölge Planı ilçe ziyaretleri ile birlikte güncellemeler yapıldı. Tamamlandı.	Ocak 2021 – Haziran 2023
Söğüt'ün Tarihi Alanlarına Yönelik Eylem Planı	Rapor hazırlandı. Toplam 47 adet proje fikri ortaya kondu.	Ocak-Eylül 2021
BŞEÜ Öğrencilerine Yönelik Tanıtım Gezisi	3 gün süreyle 300 öğrenciye yönelik gününbirlik il tanıtım gezisi yapıldı.	Kasım 2019
Koreli Bloggerlara Yönelik Fam Trip	17 blogger 15 destinasyon ziyareti	Ağustos 2019
2018 Yılı Kırsalda Ekonomik Kalkınma Mali Destek Programı	Toplam 4,2 milyon TL destek 15 proje	2018-tamamlandı.
Kınık Çömlekçi Köyü Etkinlikleri	5 akademisyen 9 öğrenci katılımı ile 4 günlük 5 farklı atölye çalışması yapıldı. 12 sergi 2000 ziyaretçi	Ağustos 2018
Kırsalda Tasarım 2017 Kurşunlu Eko turizm Köyü	9 tasarımcı katılımı "Yılın Köyü" ödülü²⁵	Mayıs 2017
Eskişehir Turizm Kaynaklarının / Temalarının Mekânsal Analizi ile Turizm Pazarlama Stratejisi	Mekânsal Analizler yapıldı. Eskişehir ilinin turizm kaynakları ve temaları tespit edildi. Hedef ülkeler ve turizm kaynakları eşleştirildi Pazarlama stratejisi oluşturuldu. 1 Adet Sonuç Raporu hazırlandı.	Temmuz 2020
Kırsal Turizmde Yöresel Ürünlerin Değerlendirilmesi Webinarı	İklim değişimlerinin turizme ve tarıma etkisi, yeni gıda kaynaklarının ortaya çıkışı, yöresel ürünlerin bilinirliği ve sağlık temaları işlendi. COVID-19 Sonrası turizmde yiyecek içecek sektöründeki gelişmeler irdelendi. Yaygın olarak bilinmeyen yiyecek içecek kaynaklarımızın kırsal turizmle ekonomiye kazandırılması konuları ele alındı. Yaklaşık 2.800 kişi izleyici	Haziran 2020
Eskişehir Foto Safari Programı	4 milyon takipçisi olan sosyal medya fenomenleri Eskişehir'de ağırlandı. Profesyonel olarak Eskişehir turizm değerlerine odaklanarak 160 profesyonel fotoğraf çekildi. Fenomenler sosyal medya hesaplarından 48 hikâye, 12 post paylaşarak il turizmi ve Ajans tanıtıldı.	Ağustos 2020
Eskişehir İl Rehberi (Korece)	1 adet Korece Turizm İl Rehberi	Şubat 2020
Eskişehir Sağlık Turizmi Rehberi	1 adet Sağlık Turizmi Rehberi	Ekim 2022

²⁵ Dokuz Eylül Üniversitesi ve Yaşayan Şehir Komitesi tarafından düzenlenen "Şehir Ödülleri 2017"de Yılın Köyü ödülü almıştır.

SOP Kapsamındaki Faaliyet	Gerçekleşen Çıktı	Gerçekleşen Tarih
Eskişehir İl Rehberi (Türkçe, İngilizce, Arapça)	• 1'er adet 3 dilde Turizm İl rehberi	2018, 2019
Bilecik Kadın Girişimciliği ve Sosyal Girişimcilik Etkinliği	• 1 tecrübe paylaşımı etkinliği gerçekleştirildi.	Mayıs 2019
Bilecik Üretici Kadın Topluluklarına Yönelik Eğitim ve Danışmanlık Programı	• 9 kadın üretici topluluğuna; ürün tasarımı ve yönetimi, marka tasarımı ve marka yönetimi, lojistik ve stok yönetimi, dijital girişimcilik ve e-ticaret, liderlik ve ekip yönetimi, stratejik planlama konularında 48 saat eğitim ve 48 saat danışmanlık hizmeti verildi.	Mart 2022
Gölpazarı Gıda İhtisas Organize Sanayi Bölgesi Fizibilite Raporu Desteği	• 1 adet fizibilite raporu hazırlandı. OSB kurulum süreci devam ediyor.	Temmuz 2019
Bilecik İli Yenipazar İlçesi Tarıma Dayalı Büyükbaş Besicilik İhtisas Organize Sanayi Bölgesi Fizibilite Raporu	• 1 adet fizibilite raporu hazırlandı.	Eylül 2019
Güneş Enerji Sistemlerinin Kırsalda İçme suyu Temini ve Tarımsal Sulama Faaliyetlerinde Kullanımının Yaygınlaştırılması Teknik Destek Projesi	• 2 gün teorik, 2 gün saha ziyareti olmak üzere Bilecik İl Özel İdaresi personeline yönelik 4 gün süreli eğitim verildi.	Ekim 2019
Kore Cumhuriyeti Ziyareti	• 45 seyahat acentesinin yetkilisi ve en büyük 5 turizm acentesinin yöneticileriyle görüşme gerçekleştirildi.	Haziran 2019
Türkiye Cumhuriyeti – Kore Cumhuriyeti Turizm Tanıtım Etkinliği	• 1 etkinlik organizasyonu	Ağustos 2019
Bilecik Doğa Rotalarının Oluşturulması Çalışması	• Toplam 500 km'lik doğa rotası • 23 yürüyüş, 2 kanyon geçiş rotası • Kitap ve kıvrımlı harita	Aralık 2018
Bilecik Şehir Markalaşması ve Tanıtımı Çalışması	• Amblem, logo ve motto oluşturulması • 5 farklı temada kısa film • 3 mevsim fotoğraf çekimi	Nisan 2018
Bilecik Turizm Profesyonelleri Kataloğu ve Paket Turlar	• 1 kapsamlı katalog ve 8 farklı 2'şer günlük paket tur programı hazırlandı.	Ocak 2016
Visit Bilecik Broşürü	• İngilizce il tanıtım dokümanı güncellendi.	Aralık 2019
Visit Bursa Broşürü	• İngilizce il tanıtım dokümanı güncellendi.	Temmuz 2019
Yatırım Teşvik Broşürleri	• Değişen mevzuat çerçevesinde bölge illerimize ait yatırım teşvik broşürleri Türkçe, İngilizce ve Arapça dillerinde hazırlandı.	Eylül 2021
Bursa Turizm Tanıtım ve Marka Stratejisinin Geliştirilmesi	• Mevcut Durum Analizi Raporu • Uluslararası Kıyaslama Analizi • Ziyaretçi profili oluşturuldu(persona) • Bursa tur rotaları ve alt destinasyonlar belirlendi. • Görsel tasarım ve iletişim kimliği oluşturuldu. • Fotoğraf çekimi yapıldı. • Strateji, eylem planı ve yol haritası geliştirildi. • Çevrimiçi platform oluşturuldu.	Temmuz 2022
Bölgesel Kırsal Kalkınma Stratejisi	• Tamamlandı.	Eylül 2023
EMITT (Doğu Akdeniz Uluslararası Turizm ve Seyahat Fuarı)	• 24 kurum firma temsilcisi katılımı • 944 B2B görüşmesi	Şubat 2019
Hestourex Dünya Sağlık, Spor, Alternatif Turizm Kongre ve Fuarı	• 14 Kurum temsilcisi katılımı • 300 B2B görüşmesi	Nisan 2019

SOP Kapsamındaki Faaliyet	Gerçekleşen Çıktı	Gerçekleşen Tarih
Interalpın 2019 Fuarı (International Trade Fair for Alpine Technologies)	• 3 firma ziyareti• 10 B2B görüşmesi	Mayıs 2019
Metro Türkiye 2. İstanbul Coğrafi İşaret Zirvesi	• Zirveye katılım	Aralık 2019
Doğa ve Spor Turizmi Tanıtım Videolarının Hazırlanması	• Videoların Çekilmesi• Videoların ilgili kurum ve kuruluşlar aracılığıyla yayılması	Eylül 2022

3. KURUMSAL GELİŞİM

Kurumsal Gelişimin amacı, Ajansın vizyon ve misyonu çerçevesinde Bölge Planı ve Ajansın Kurumsal Stratejik Planına uygun olacak şekilde Sonuç Odaklı Programların ve Yerel Kalkınma Fırsatları faaliyetlerinin etkin ve şeffaf bir şekilde yürütülmesini temin etmektir.

Ajansın organizasyon yapısı, insan kaynakları, kurumsal iletişim gibi konulardaki faaliyetlerini içermek üzere hazırlanan kurumsal gelişim kapsamında organizasyon yapısının performans odaklı bir sisteme kavuşturulmasına ve personel yetkinliğinin artırılmasına odaklanan bir strateji benimsenmektedir. Bu kapsamda 2022 yılında Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından hedef ve yetkinliklere dayalı bir Performans Değerlendirme Sistemi kurulmuştur. Personelin mevcut performansını ölçerek geleceğe yönelik motivasyonunun ve performansının artırılması hedeflenmektedir. Performans Değerlendirme sisteminin kapsamında;

- Temel yetkinlikler ve seçimli yetkinlikler tüm personel için yetkinlik havuzundan seçilmiştir.
- Görev tanımı ile ilişkili ve bağlantılı olarak gerçekleştirilmesi beklenen; ulaşılabilir, makul, belirli, ölçülebilir, gerçekçi ve sonuç odaklı hedefler belirlenmiştir.
- Personel performans yönetim sisteminin uygulanması ile eğitim planlarının yapılmasında, terfi kararlarında, performans ödemesinde, birim veya görev yeri değişiklikleri gibi birçok insan kaynaklarına ilişkin çalışmalarda kullanılacaktır.

Kurumsal iletişim ve tanıtım faaliyetleri, bölgede kurumsal iletişim ve koordinasyonun geliştirilmesine sağlayacağı katkıların yanı sıra ulusal ve uluslararası düzeyde de Ajansın tanıtımına ve çeşitli kurumlarla iş birliği geliştirmesine zemin hazırlayacaktır.

a) Çıktı Hedefleri

Sonuç Odaklı Programların ve Yerel Kalkınma Fırsatları faaliyetlerinin etkin ve şeffaf bir şekilde yürütülmesini temin etmesi amacıyla hazırlanan “Kurumsal Gelişim” çıktı hedefleri aşağıdadır:

Tablo 10. Kurumsal Gelişim Çıktı Göstergeleri

#	Alt Bileşen	Gösterge Adı	Birim	Hedef	Doğrulama Kaynağı
1	Araştırma, Analiz ve Programlama	İş Yüğü Analiz Çalışması	Adet	1	BEBKA
2	Araştırma, Analiz ve Programlama	Eğitim İhtiyaç Analizi Raporu	Adet	1	BEBKA
3	Araştırma, Analiz ve Programlama	Ekonomi Göstergeleri Bülten Sayısı	Adet	4	BEBKA
4	Araştırma, Analiz ve Programlama	Çalışma Programı ve Bütçe	Adet	1	BEBKA
5	İş Birliği ve Koordinasyon	SOP Yönetim Planı	Adet	3	BEBKA
6	İş Birliği ve Koordinasyon	Üye Olunan Uluslararası Ağlar	Adet	1	BEBKA
7	Tanıtım ve Yatırım Destek	Yönetim Kurulu Toplantısı	Adet	6	BEBKA
8	Kapasite Geliştirme	Personel Başına Alınan Eğitimler	Gün	5	BEBKA
9	Kapasite Geliştirme	Ajans personelinin performansını ve ajansa bağlılığını artırıcı faaliyetler kapsamında yapılan etkinlik/toplantılar	Adet/Yıl	1	BEBKA

#	Alt Bileşen	Gösterge Adı	Birim	Hedef	Doğrulama Kaynağı
10	Tanıtım ve Yatırım Destek	Yayınlanan BEBKA Haber Dergisi	Adet/Yıl	4	BEBKA
11	Tanıtım ve Yatırım Destek	Bilgilendirme Yapılan Yatırımcı Sayısı	Adet	150	KAYSYDO
12	Ajans Destekleri	Proje Teklif Çağrılarının Program Açılış ve Bilgilendirme Toplantıları	Adet	10	BEBKA
13	Ajans Destekleri	Teknik yardım masasında yardım edilen başvuru sahibi	Kişi	100	BEBKA
14	Ajans Destekleri	Proje Yazma Eğitimlerine Katılan Kişi Sayısı	Kişi	750	BEBKA

b) Faaliyet Planı

Kurumsal Gelişim kapsamında 2024 yılı içerisinde yürütülmesi planlanan tüm faaliyetler ve faaliyetlere ilişkin detaylar aşağıdaki tabloda sunulmaktadır:

Tablo 11. Kurumsal Gelişim Faaliyet Planı

Sıra No	Alt Bileşen Adı	Alt Bileşen Türü (Faaliyet, proje vs.)	Yöntem	Sorumlu Birim	İlgili Birim	Başlangıç Dönemi	Bitiş Dönemi
1	İşgücü Planlaması ve İş Yükü Analizi	Faaliyet	Araştırma, Analiz ve Programlama	MİB	Tüm Birimler	2024/1	2024/4
2	Hizmet İçi Eğitim İhtiyaçlarının Analizi	Faaliyet	Araştırma, Analiz ve Programlama	MİB	Tüm Birimler	2024/1	2024/4
3	Ekonomi Göstergeleri Bülteni	Faaliyet	Araştırma, Analiz ve Programlama	PPKB	PPKB	2024/1	2024/4
4	Çalışma Programı ve Bütçe Hazırlanması	Faaliyet	Araştırma, Analiz ve Programlama	PPKB/MİB	Tüm Birimler	2024/1	2024/4
5	Teşvik Belgeli Yatırımlar Raporu Hazırlanması	Faaliyet	Araştırma, Analiz ve Programlama	YDO'lar	-	2024/2	2024/4
6	SOP'ların Kurgulanması ve Yönetim Planlarının Hazırlanması	Faaliyet	İş Birliği ve Koordinasyon	PPKB	Tüm Birimler	2024/1	2024/4
7	Yurt Dışı Kalkınma Ajansları ve Diğer İlgili Kurumlarla İş Birliği Faaliyetleri	Faaliyet	İş Birliği ve Koordinasyon	PPKB	Tüm Birimler	2024/1	2024/4
8	Ajans Performans Yönetim Sisteminin Geliştirilmesi	Faaliyet	Kapasite Geliştirme	MİB	Tüm Birimler	2024/1	2024/4
9	Hizmet İçi Planlı ve Plansız Eğitimlerin Alınması	Faaliyet	Kapasite Geliştirme	MİB	Tüm Birimler	2024/1	2024/4

Sıra No	Alt Bileşen Adı	Alt Bileşen Türü (Faaliyet, proje vs.)	Yöntem	Sorumlu Birim	İlgili Birim	Başlangıç Dönemi	Bitiş Dönemi
10	Ajansın Personelinin Bilgi ve Tecrübesinin Geliştirilmesine Yönelik Faaliyetler	Faaliyet	Kapasite Geliştirme	MİB	Tüm Birimler	2024/1	2024/4
11	Ajans Personelinin Performansını ve Ajansa Bağlılığını Artırıcı Faaliyetler	Faaliyet	Kapasite Geliştirme	MİB	Tüm Birimler	2024/1	2024/4
12	Kurumsal İletişim Faaliyetleri için Genel Paydaş Veri Tabanının Geliştirilmesi ve Takibi	Tanıtım Faaliyetleri	Tanıtım ve Yatırım Destek	PPKB	Tüm Birimler	2024/1	2024/4
13	Medya İlişkilerinin Geliştirilmesi ve Yönetimi	Tanıtım Faaliyetleri	Tanıtım ve Yatırım Destek	PPKB	Tüm Birimler	2024/1	2024/4
14	Ajansın Tanıtılması ve Temsil Edilmesine Yönelik Faaliyetlerinin Yürütülmesi	Tanıtım Faaliyetleri	Tanıtım ve Yatırım Destek	PPKB	Tüm Birimler	2024/1	2024/4
15	Ajans Faaliyetleri ve Desteklerinin Tanıtımına Yönelik Faaliyetlerin Yürütülmesi	Tanıtım Faaliyetleri	Tanıtım ve Yatırım Destek	PPKB	Tüm Birimler	2024/1	2024/4
16	Yatırımcılara Yönelik Bilgilendirme ve Danışmanlık Faaliyetlerinin Yapılması	Yatırım Destek Faaliyetleri	Tanıtım ve Yatırım Destek	YDO'lar		2024/1	2024/4
17	Yatırım Yerine İlişkin Faaliyetler	Yatırım Destek Faaliyetleri	Tanıtım ve Yatırım Destek	YDO'lar		2024/1	2024/4
18	Teşvik Sistemi Kapsamında Faaliyetlerin Yürütülmesi	Yatırım Destek Faaliyetleri	Tanıtım ve Yatırım Destek	YDO'lar		2024/1	2024/4
19	Proje Teklif Çağrılarını Öncelik Belirleme Toplantıları Düzenlenmesi	Proje	Ajans Destekleri	PPKB ve PYB		2024/1	2024/4
20	Mali Destek Programları Kapsamında Yürütülecek Diğer Faaliyetler	Proje	Ajans Destekleri	PYB		2024/1	2024/4
21	Proje Teklif Çağrılarına Ait Başvuru Rehberlerinin Hazırlanması	Proje	Ajans Destekleri	PYB		2024/1	2024/4

Sıra No	Alt Bileşen Adı	Alt Bileşen Türü (Faaliyet, proje vs.)	Yöntem	Sorumlu Birim	İlgili Birim	Başlangıç Dönemi	Bitiş Dönemi
22	Proje Teklif Çağrılarının İlanı ve Bilgilendirme Yapılması	Proje	Ajans Destekleri	PYB		2024/1	2024/4
23	Güdümlü Proje Desteği Bilgilendirme ve Proje Geliştirme Faaliyetleri	Proje	Ajans Destekleri	PYB	İDB, PPKB	2024/1	2024/4
24	İzleme ve Değerlendirme Faaliyetleri	Proje	Ajans Destekleri	İDB		2024/1	2024/4
25	Tamamlanan Projelere Denetimlerin Gerçekleştirilmesi	Proje	Ajans Destekleri	İDB		2024/1	2024/4
26	Tamamlanan Projelerin Etki Değerlendirmeleri	Proje	Ajans Destekleri	İDB	PPKB, PYB	2024/1	2024/4
27	AB Proje Geliştirme Çalışmaları	Faaliyet	AB ve Dış Kaynaklı Projeler	PPKB	Tüm Birimler	2024/1	2024/4
28	Personel Ödemeleri	Faaliyet	Diğer Proje ve Faaliyetler	MİB	Tüm Birimler	2024/1	2024/4
29	İç Kontrol Sisteminin Geliştirilmesi	Faaliyet	Diğer Proje ve Faaliyetler	MİB	Tüm Birimler	2024/1	2024/4
30	Ajans Genel İdari Faaliyetlerinin Yürütülmesi	Faaliyet	Diğer Proje ve Faaliyetler	MİB	Tüm birimler	2024/1	2024/4
31	Merkez Ofis ve Yatırım Destek Ofislerinin Küçük Ölçekli Tadilatı, Tefrişatı ve Düzenlenmesi	Faaliyet	Diğer Proje ve Faaliyetler	MİB	Tüm birimler	2024/1	2024/4
32	Araç Kiralanması ve Akaryakıt vb. Giderlerinin Karşılanması	Faaliyet	Diğer Proje ve Faaliyetler	MİB	Tüm birimler	2024/1	2024/4
33	Kurumun İhtiyaç Duyduğu Bilgisayar, Ağ Bağlantıları, Diğer Donanımların ve Yazılımların Temini	Faaliyet	Diğer Proje ve Faaliyetler	MİB	Tüm birimler	2024/1	2024/4
34	Yönetim Kurulu Toplantıları	Faaliyet	Diğer Proje ve Faaliyetler	MİB	Tüm birimler	2024/1	2024/4
35	Yıllık ve Ara Faaliyet Raporları	Faaliyet	Diğer Proje ve Faaliyetler	PPKB	Tüm birimler	2024/1	2024/4

a) Araştırma, Analiz ve Programlama

İşgücü Planlaması ve İş Yükü Analizi

Kurumsal Gelişme kapsamında Ajansın ihtiyaç duyduğu personelin tespiti için birim bazında iş yükü analizi yapılacaktır. Söz konusu çalışmaya ait sonuçlar her yıl Aralık ayında Yönetim Kuruluna sunulan İnsan Kaynakları planlama raporunda yer verilecektir.

Personel Temini

Ajansımızın ihtiyaçları doğrultusunda, alanında uzmanlaşmış, meslek ilkelerine bağlı, ulusal ve uluslararası düzeyde ihtiyaç duyulan niteliklere sahip uzman ve destek personeli istihdam edilebilmesine yönelik talebimiz Bakanlığa iletilecektir. Söz konusu talebin onaylanması durumunda 2023 yılında yeni personelin istihdamı ile ilgili süreç başlatılacak ve oluşturulacak değerlendirme süreçleri ile yarışma sınavı sonuçlandırılacaktır.

696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamında danışma/santral/haberleşme, temizlik ve şoförlük hizmetleri için Bursa da 6 kişi, Bilecik ve Eskişehir de birer kişi sürekli işçi olarak istihdam edilmektedir. Ajans Yönetim Kurulu, sürekli işçi istihdam edilebilmesine yönelik karar almış ve talep Bakanlığa iletilmiştir. Söz konusu talebin onaylanması durumunda 4 adet Güvenlik Personeli, 2 adet Temizlik Personeli ve 2 Adet Teknik Personel İŞKUR aracılığı ile istihdam edilecektir.

Hizmet İçi Eğitim İhtiyacının Analizi

Kurumsal Gelişim kapsamında mevcut ve yeni istihdam edilecek ajans personelinin eğitim ihtiyaçları tespit edilecektir. Eğitim ihtiyaçlarının analiz edilebilmesi için tüm personele yönelik anket çalışması yapılacaktır. İlgili konularda eğitime ihtiyacı olan personele kurum içinden veya kurum dışından eğitimleri tamamlanacaktır.

Eğitim ihtiyaçlarına ilişkin tüm veriler toplanarak Eğitim İhtiyaç Analizi neticesinde öngörülen eğitimler 2024 yılı içerisinde temin edilecektir.

Ekonomi Göstergeleri Bülteninin Yayımlanması

2011 yılında yayımlanmaya başlayan bir bülten ile ulusal, bölgesel ve il düzeylerinde temel ekonomi göstergeleri bir araya getirilerek yaşanan ekonomik değişimlerin daha kolay izlenmesi amaçlanmaktadır. Bu bültende, TR41 bölgesinin ekonomik hayatının ve performansının değerlendirilmesinde önemli olan ve diğer bazı kurumlar tarafından aylık bazda yayımlanan Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) ve Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (Yİ-ÜFE); bölge illerindeki açılan-kapanan şirket sayıları, aylık bazda yapılan toplam ihracat, illerin en çok ihracat yaptığı ülkeler ve illerde ihracatın hangi sektörlerde yoğunlaştığı gibi veriler özet bir şekilde sunulmaktadır. Bu bilgilere ek olarak, bölge illerinin ülke ve dünya genelinde konumunun önemini belirten kısa bilgiler de ilgili bültende yer almaktadır. Bültende yer alan bölge geneli ve illeri bazındaki bu göstergeler dışında, yine Türkiye genelinde yayımlanan, ülkemizin ve diğer bölgelerin ekonomik performansının izlendiği bazı göstergelere de bülten içerisinde yer verilmektedir.

Temel olarak Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) tarafından yayımlanan verilerin derlendiği ekonomi bülteni BEBKA kurumsal internet sitesinde yayımlanmakta ve ilgili paydaşlara e-posta yolu ile gönderilmektedir. Ekonomi göstergeleri bülteninin düzenli olarak 2024 yılında da yayımlanması ve sosyal medyada paylaşılması planlanmaktadır.

Çalışma Programı ve Bütçe Hazırlanması

Kalkınma Ajansları Muhasebe ve Bütçe Yönetmeliği'nin 21. Maddesi uyarınca Ajans çalışma programı, Genel Sekreter tarafından hazırlanır ve en geç ağustos ayının ilk haftası Yönetim Kuruluna sunulur. Yönetim Kurulu tarafından onaylanan çalışma programı en geç eylül ayının ilk haftası içinde Bakanlığa sunulur.

Bütçe ise yıllık çalışma programında yer alan politika, hedef ve önceliklere uygun şekilde hazırlanır.

b) İş Birliği ve Koordinasyon

Sonuç Odaklı Programların Kurgulanması ve Yönetim Planlarının Hazırlanması

Ajans koordinasyonunda Sonuç Odaklı Programlar altında tanımlanan programların etkin bir şekilde yürütülebilmesi için Yönetim Planlarının hazırlanması, ayrıca 2024 yılı ve sonrasında programların Bölge Planı süreci ile birlikte güncellenmesinde her sonuç odaklı programa yönelik ilgili paydaşlarla iş birliği içerisinde hareket edilecektir.

Yurt Dışı Kalkınma Ajansları ve Diğer İlgili Kurumlarla İş Birliği Faaliyetleri

Ajans tarafından uluslararası iş birliklerini geliştirmek, uluslararası kuruluşların Ajans öncelik alanları ve sonuç odaklı programları ile ilgili etkinliklerine katılım sağlamak, bölgeye yabancı yatırımcı çekmek, bölgeyi yabancı yatırımcılara tanıtmak amacıyla uygun görülen iş birliği ağlarına ve organizasyonlarına 2024 yılında katılım sağlanması planlanmaktadır. EURADA, WAIPA, S3 Platformu gibi organizasyonların faaliyetleri takip edilecek, toplantılarına gerektiği durumlarda katılım sağlanarak iş birliği faaliyetleri yürütülecektir.

c) Kapasite Geliştirme

Ajans Performans Yönetim Sisteminin Geliştirilmesi

Performans yönetim sisteminde doğru aracı seçmek insan kaynakları yönetiminin görevleri içerisinde önemli bir yer tutmaktadır. Bu nedenle yetkinliklerin en yaygın kullanım alanlarından biri performans değerlendirmedir. Performans değerlendirmede iş sonuçlarını etkileyen yetkinlikler değerlendirilmektedir ve yetkinliklerin geliştirilmesi ile iş performansının artışı hedeflenmektedir. Bu doğrultuda temel amaç, sadece en kötü ve en iyi performansla sahip çalışanların açığa çıkarılması değil, bir bütün olarak çalışanların ortalama performansının, dolayısıyla kurumun performansının yükseltilmesidir. 2022 yılında Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından hedef ve yetkinliklere dayalı bir Performans Değerlendirme Sistemi kurulmuştur. Personelin mevcut performansını ölçerek geleceğe yönelik motivasyonunun ve performansının artırılması hedeflenmektedir. Performans Değerlendirme sisteminin kapsamında;

- Temel yetkinlikler ve seçilmiş yetkinlikler tüm personel için yetkinlik havuzundan seçilmiştir.
- Görev tanımı ile ilişkili ve bağlantılı olarak gerçekleştirmesi beklenen; ulaşılabilir, makul, belirli, ölçülebilir, gerçekçi ve sonuç odaklı hedefler belirlenmiştir.

Personel performans yönetim sisteminin uygulanması ile eğitim planlarının yapılmasında, terfi kararlarında, performans ödemesinde, birim veya görev yeri değişiklikleri gibi birçok insan kaynaklarına ilişkin çalışmalarda kullanılabilir.

Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü, tüm ajanslarda uygulanacak olan Performans Değerlendirme Sisteminin yazılımı için TÜBİTAK ile bir anlaşma yapmıştır. 2022 yılı sonunda bu yazılım devreye alınmıştır. 2024 yılında Performans Değerlendirme Sistemi aktif olarak kullanılacaktır.

Hizmet İçi Planlı ve Plansız Eğitimlerin Alınması

2024 yılı içerisinde Ajans personelinin gelişimine yönelik her personelin en az 5 gün eğitim alabilmesi için eğitim programı planlanmıştır. Eğitim programı mevcut personelin yanı sıra yeni istihdam edilecek personel de düşünülerek hazırlanmıştır. Doğru eğitimlere yönlendirilmeleri, çalışanların bireysel performansını arttırmakta, buna bağlı olarak da kurumun performansına katkıda bulunmaktadır.

İnsan kaynağının etkin kullanımı, kamu personelinin eğitim ve gelişim faaliyetlerinin kalitesinin artırılması kapsamında "Uzaktan Eğitim Kapısı" çevrim içi eğitim platformu kamu kurum ve kuruluşlarının hizmetine ücretsiz olarak sunulmuştur. 2022 yılı içerisinde tüm Ajans personeli kullanıcı olarak tanımlanmıştır ve farklı birçok konuda 2022 ve 2023 yıllarında çevrimiçi eğitimler alınmıştır. 2024 yılında da "Uzaktan Eğitim Kapsısı" platformu aktif bir şekilde kullanılmaya devam edilecektir.

2022 yılında Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü tarafından kurumsal kapasite geliştirmeye yönelik Udeemy eğitim platformundan hizmet alınmıştır. Bu platforma Ajansımızdan yaklaşık 20 personel kullanıcı olarak tanımlanmıştır. 34 farklı eğitim başlığında çevrimiçi eğitimler alınmıştır. 2024 yılında da çeşitli eğitim platformlarından çevrimiçi eğitimler alınması için görüşmeler yapılacaktır.

Tablo 12. 2024 Yılı Eğitim Planı

#	Eğitimin Adı	Eğitim İçerik/Amaç	Eğitim Süre	Katılımcılar
1	Doğrudan Yatırım Çekme Stratejileri Eğitimi	Yatırım teşvik, şehir pazarlama, yerli ve yabancı yatırımcı analizi, uygun profilde yatırımcı belirlenmesi, doğru tanıtım ve pazarlama yöntemleri ile irtibata geçilmesi.	2 Gün	YDO Uzmanları
2	İhracat ve Hedef Pazar Araştırması ve Analizi Eğitimi	Geleceğin global dünyasında FDI fırsatları, şirketlerin yatırım kararlarını etkileyen faktörler, yatırımcı çekmek ve marka yaratmak, Sosyal network oluşturulması.	4 Gün	İlgili Personel
3	Yatırım Teşvik Sistemi Eğitimi	Yatırım Teşvik Uygulamalarında başvurudan kapanış aşamasına kadar olan süreçler, faydalanabilme şartlarını içeren eğitim	2 Gün	YDO Personeli
4	Şirket kurulumu ve İşyeri Açma Süreçleri Eğitimi	Yerli ve yabancı yatırımcıların iş ve işlemlerinin YDO personeli eliyle daha sağlıklı ve etkin takip edilebilmesi için şirket kurulum ve işyeri açılış aşamasına ilişkin her türlü işlem, izin ve ruhsat süreçleri hakkında bilgilendirme yapılması	3 Gün	YDO Personeli
5	Değişen Mevzuat ve Diğer Yasal Düzenlemeler ile İlgili Eğitimler	Kalkınma Ajanslarını ve/veya Ajans faaliyetlerini ilgilendiren, Borçlar Kanunu, Türk Ticaret Kanunu, Muhasebe, Vergi, Tekdüzen Hesap Planı, Devlet Desteklerinin Muhasebeleştirilmesi, Kamu İhale Kanunu, 5018 Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, Kamu Muhasebe Sistemi, Taşınır Mal Yönetmeliği, Sayıştay Kanunu, İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu, İş Kanunu, İdare Hukuku, İcra, İflas/Takip konuları ve mevzuatta yapılacak yasal düzenlemelerle ilgili, bu düzenlemelerin uygulamalarının anlaşılmasına yönelik eğitimler	5 Gün	İlgili Personel
6	Mentorluk ve Girişimcilik Eğitimi	Fikir geliştirme, iş planı hazırlama, problem çözüm uyumunun sorgulanması, ürün pazar uyumu sorgulanması, müşteriyle hızlı temas ve çözüm	2 Gün	İlgili Personel

#	Eğitimin Adı	Eğitim İçerik/Amaç	Eğitim Süre	Katılımcılar
7	Moderasyon Eğitimi	Moderatör Rolü ve Sorumlulukları, Moderasyon Teknikleri, Moderatör Yetkinlikleri, (Soru sorma, ifade, etkin dinleme, özetleme, odakta tutma)	2 Gün	İlgili Personel
8	Rapor Yazma Eğitimi	Bölge Planı hazırlık sürecinde analiz, özel ihtisas komisyonu/çalışma grubu, sentez ve plan raporlarının yazımında görev alacak personelin rapor yazım teknikleri becerilerinin geliştirilmesi	2 Gün	İlgili Personel
9	Fizibilite Hazırlama Eğitimi	Yatırım fizibilitelerini değerlendirmek amacıyla ekonomik, teknik ve mali analizi içeren fizibilite eğitimi	5 gün	Yeni Personel
10	Girişim ve Teknoloji Değerleme Eğitimi	Girişim fikirlerinin ve teknolojilerinin finansal değerlendirme yöntemlerini içeren eğitim.	5 gün	Girişim Sermayesi Çalışma Grubu

Ajans Personelinin Bilgi ve Tecrübesinin Geliştirilmesine Yönelik Faaliyetler

Yurt içi ve yurt dışında bölgemizi ilgilendiren ve Ajans temsilcilerinin katılmasının faydalı olacağı değerlendirilen ve Ajans personelinin bilgi ve tecrübesinin geliştirilmesine yönelik konferans, seminer, eğitim, toplantı, davet ve diğer organizasyonlara iştirak edilecektir.

2024 yılında başta büyük ölçekli firmalar olmak üzere teknik inceleme ziyaretleri organize edilmesi planlanmaktadır. Bu ziyaretlerde bölgemizde faaliyet gösteren firmaların faaliyetleri daha yakından incelenerek tecrübelerinden faydalanılacaktır. Ajansımız, görev alanı ile ilgili konularda gerekli durumlarda tecrübe paylaşımı toplantıları, Bakanlık ve Yönetim Kurulu tarafından uygun görülen tanıtım, koordinasyon, iletişim, eğitim, bilgilendirme vb. amaçlı toplantı ve organizasyonlar, iş birliğini geliştirme amaçlı faaliyetler düzenleyerek kamu kurumu, özel sektör, STK personeli, uzman ve akademisyenler, diğer Ajans personeli ve ilgili kurum yetkililerini bölgemize davet edecektir. Tanıtım, iş birliği ve koordinasyon amaçlı bu faaliyetlerin yerine getirilmesi için gerekli olan mal ve hizmet alımları Ajans tarafından gerçekleştirilecektir.

Ajans Personelinin Performansını ve Ajansa Bağlılığını Artırıcı Faaliyetler

Kalkınma Ajansları Personel Yönetmeliği'nin 5. maddesinin (ç) bendinde Ajansın insan kaynakları politikasının ilkeleri başlığı altında yer alan "*Personelin Ajansa sadakat ve bağlılığını artırmak, aynı Ajansta çalışma bilincinin oluşturulması ve güçlendirilmesi için Ajans çalışanları arasında iş birliği ve dayanışmayı geliştirici ve motivasyonu sağlayıcı tedbirler almak, Ajansta çalışmayı özendirici hale getirmek*" ilkesi gereğince, Ajans personelinin kuruma aidiyet bağının, çalışma motivasyonunun ve çalışan memnuniyetinin artırılması amacıyla iş ve çalışma ortamının stresini azaltıcı tedbirler alınacak, personelin değişik sosyal aktivitelere katılmasına yönelik olarak gerekli görülen mal ve hizmet satın alımı yapılacaktır.

Yine Kalkınma Ajansları Personel Yönetmeliği 5. maddesinin (b) bendinde Ajansın insan kaynakları politikasının ilkeleri başlığı altında yer alan "*Personelin yaratıcılığını, girişimciliğini, başarı ve çabasını maddi ve manevi olarak desteklemek, buna ilişkin sistemler geliştirmek*" ilkesi gereğince, Ajans çalışanlarının mesleki ve kişisel yönden gelişmelerine katkıda bulunan, ayrıca personelin yaratıcılığının, girişimciliğinin ve belirli konularda uzmanlığının artmasına da katkı sağlayan yüksek lisans çalışmaları hususunda personel teşvik edilecektir. Yüksek lisans ve doktora çalışmalarında seçilecek olan tez konularının, Ajans faaliyetleriyle

yakından ilgili olan bölgesel kalkınma, proje hibeleri, genel teşvik uygulamaları, girişimcilik vb. konularda olması hususunda personel yönlendirilerek, bölgesel kalkınma ve Ajans faaliyetleri ile ilgili konularda akademik seviyede uzmanlaşma sağlanmaya çalışılacaktır.

Ajans çalışmalarının ulusal ve uluslararası düzeyde tanıtımının sağlanması ve personelin bilgi birikiminin artırılması amacıyla, Ajansın görev alanı ile ilgili konferanslara bildiri hazırlanması, Bölgesel Kalkınma Dergisi, Verimlilik Dergisi vb. hakemli dergiler için bilimsel makale yazılması ve Ajans personelinin bu tür konferanslara katılım sağlanması hedeflenecektir. Bu konuda gerekli yönlendirme yapılacak ve ilgili giderler Ajans tarafından karşılanacaktır.

d) Tanıtım ve Yatırım Destek

Kurumsal İletişim Faaliyetleri için Genel Paydaş Veri Tabanının Geliştirilmesi ve Takibi

Paydaşlara etkinliklerin duyurulması, anket katılımı vb. konularda toplu e-posta veya kısa mesaj atılması ile ilgili çalışmalar 2024 yılında da yürütülecektir. İnternet sitesi üzerinden de veri tabanına kayıt yapılabilecektir.

Medya İlişkilerinin Geliştirilmesi ve Yönetimi

Medya ilişkilerinin doğru yönetilmesi kurumsal iletişim ve tanıtım faaliyetlerinin en temel unsurlarından biridir. Bu nedenle, Ajansın gazete, dergi, televizyon, sosyal medya vb. medya kurumları ile ilişkilerinin etkin ve doğru şekilde yönetilmesi amacıyla bu konuda teknik kapasite yükseltilecek ve gerekli görüldüğünde ilgili kurumlardan danışmanlık hizmeti satın alınacaktır.

Basın toplantısı düzenleme, basın bilgi notu hazırlama ve gönderme, reklam ve ilan verme gibi faaliyetler tek elden yürütülecektir. Ajansın tüm faaliyetlerinin basında doğru şekilde ve yaygın olarak yer alması için gerekli tedbirler alınacak ve bu konudaki çalışmalara gereken zaman ve kaynak ayrılacaktır.

Ajansın ve Ajans faaliyetlerinin medyada yakından takibi ve günlük olarak raporlanmasına yönelik hizmet alımına 2024 yılında devam edilecektir.

Ajansın Tanıtılması ve Temsil Edilmesine Yönelik Faaliyetlerinin Yürütülmesi

Ajansın temsil ve tanıtım faaliyetlerinin ana hedefi hem Bölge Planının hem de Ajansın kurumsal vizyonunun paydaşları tarafından kavranmasını ve benimsenmesini sağlamaktır. Bölgesel kalkınma amaçları doğrultusunda katılımcı bir yaklaşım esas alınarak Ajans misyonunu gerçekleştirmek ancak paydaşların Ajansı benimsemesi ve tam desteği ile mümkün olacaktır.

Ajansın bilinirliğini ve kurumsal farkındalığını arttırmak, kamuoyunun Ajans ve faaliyetleri hakkında yeterli bilgi sahibi olmasını sağlamak amacıyla yapılacak faaliyetler ile Ajansın çeşitli platformlarda temsili faaliyetleri bu başlık altında ele alınacaktır.

Bölgeye gelen ve Ajansımızı ziyaret eden yerli ve yabancı önemli kişiler, potansiyel yatırımcılar ve kurum temsilcileri ağırlanarak Ajansın en iyi şekilde temsil edilmesi sağlanacaktır. Ajansın faaliyetleri çerçevesinde bölgesel gelişme sürecine katkı sağlayacak bölgesel, ulusal ve uluslararası ölçekte tanıtım ve bilgilendirme organizasyonları gerçekleştirilecektir. Tanıtım ve iş birliği çerçevesinde kurum, kuruluşlar ve yerel aktörler ile

bir araya gelinerek bölgenin kalkınmasına yönelik sektörel toplantılar, paneller, çalıştaylar düzenlenecek ya da düzenleyenler ile bir araya gelinerek çok taraflı iş birlikleri gerçekleştirilecektir.

Ajans Faaliyetleri ve Desteklerinin Tanıtımına Yönelik Faaliyetlerin Yürütülmesi

BEBKA Haber Dergisi, Ajansı tanıtmak ve Ajans faaliyetleri hakkında haberleri paydaşlara ve bölgemize duyurmak amacıyla 2012 yılından bu yana yayınlanmaktadır. 2024 yılında da dergi yayınlarına 3 aylık olarak devam edilecektir. Derginin içeriği, basım ve dağıtımı için gerekli durumlarda hizmet alımı yapılacaktır.

Ajans faaliyetleri ve desteklerinin tanıtımına yönelik hazırlanmış olan tanıtım filmlerinin, sosyal medyada, toplantı ve fuarlarda gösterilmesi amaçlanmaktadır. Filmlerin hedef kitesine uygun olarak gerektiğinde farklı dillere çevirisi yapılacaktır. Hazırlanan tanıtım ve reklam filmlerin ilgili tüm paydaşlara ulaştırılması ve ilgili platformlarda gösterilmesi için gerekli çalışmalar yapılacaktır.

BEBKA 2022-2023 yıllarında Genç İstihdamına yönelik faaliyetler kapsamında bölgedeki sanayicilerin gençlerle buluşturulması amacıyla bir yayın dizisi oluşturmuştur. Ayrıca Ajansın odak alanlarında konusunda uzman kişiler konuk edilerek bilgilendirme ve tecrübe paylaşımına yönelik faaliyetler de yürütülecektir. Bu amaçla, 2021 yılında kurulan BEBKA TV 2024 yılında aktif olarak kullanılacaktır. İlgili videolar Ajansın kurumsal YouTube kanalından paylaşılacaktır.

Ajansın kurumsal internet sayfası Ajans hakkında bilgi alınması, faaliyetlerinin tanıtılması, desteklerin takibi ve gerekli dokümanlara ulaşılması açısından çok önemli işlevleri yerine getirmektedir. Bu işlevlerin daha etkin ve verimli yerine getirilmesi amacıyla kurumsal internet sitesi sürekli olarak güncellenmektedir.

Bölgesel, ulusal ve uluslararası yazılı, sesli ve görsel basın araçları yanı sıra sosyal medya olanaklarından faydalanılmaktadır. Sosyal medya uygulamalarının ve Ajans internet sitesinin hedef kitleler ile iletişim sağlanmasına daha etkin hizmet edecek şekilde kullanılması amaçlanmaktadır. X (Twitter), LinkedIn, Facebook, Instagram ve YouTube hesapları kullanılarak sosyal medya yoluyla paydaşlara ulaşılmaktadır.

2024 yılında belirli dönemler itibarıyla Ajans faaliyetlerinin ve yapılan çalışmaların toplu halde bir özeti hedef kitleye sunulması amacıyla bu faaliyet ve çalışmalardan kesitler ve bilgiler içeren kısa filmler veya hareketli sunumlar hazırlanacak ve sosyal medyada paylaşımı gerçekleştirilecektir. Sosyal medya paylaşımlarının kurumsal bir çerçevede yapılabilmesi için hizmet alımı yapılabilecektir.

Ajansın tanıtım ve iletişim faaliyetlerinin bir parçası olarak bölgeyi ve Ajansı temsil eden gerektiğinde hediyelik/yöresel eşyalar hazırlanacaktır.

Yatırımcılara Yönelik Bilgilendirme ve Danışmanlık Faaliyetlerinin Yapılması

Ajansımız bünyesindeki Yatırım Destek Ofisleriyle temasa geçen yerli ve yabancı yatırımcılara, yatırım konularına göre sektörel bilgi sağlanması, yatırım planlarına uygun devlet destekleri ve teşvik sistemi hakkında bilgilendirme hizmetlerine devam edilecektir. Bunun yanında, illerdeki yatırım ortamına ilişkin diğer bilgilendirme faaliyetlerine ve yatırımcıların diğer kurum/kuruluşlara yönlendirilmesine devam edilecektir. Ankara ve İstanbul'da bulunan Ticari Ataşeliklere ve önde gelen Yatırım Danışmanlık firmalarına bölge yatırım imkânları ve Yatırım Destek Ofislerinin faaliyetleri hakkında bilgi verilecektir.

Yatırım Teşvik Sistemi ve yararlanma şartları ile ilgili Organize Sanayi Bölgelerinde bilgilendirme toplantıları düzenlenecektir. Söz konusu toplantılar OSB Müdürlükleri ve Sanayi Odaları ile koordineli şekilde planlanacaktır.

Ayrıca Ajans, bölgenin yatırım ortamına ilişkin güncel verileri sürekli temin ederek yatırımcılara ve girişimcilere rehberlik, danışmanlık ve bilgi desteği sağlamaya devam edecektir. 2024 yılında Bursa, Eskişehir ve Bilecik illerinin yatırım olanaklarına ilişkin güncel verilerin tespit edilmesi ve potansiyel yatırımcılara ulaştırılması sağlanacaktır.

Eskişehir'deki teşvik belgeli yatırımların sektörel dağılımı, büyüklüğü, yıllara göre teşvik belgeli yatırımların dağılımı ve istihdam sayılarının mevcut durumu ortaya koyan "Eskişehir'de Teşvik Belgeli Yatırımlar" raporu hazırlanacaktır.

15/7/2018 tarihli ve 30479 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 16'ncı bölümünde, Ajans bünyesinde yer alan Yatırım Destek Ofisine "*özel kesimdeki yatırımcıların kamu kurum ve kuruluşlarının görev ve yetki alanına giren izin ve ruhsat işlemleri ile diğer idarî iş ve işlemlerini ilgili mevzuatta belirtilen süre içerisinde, ilgili mevzuatta bir süre belirtilmemişse öncelikle ve ivedilikle sonuçlandırmak üzere yönetim kurulu adına tek elden takip ve koordine etmek*" görevi verilmiştir. Bu kapsamda bölgemizdeki kamu kurumlarında görevli ve daha önceden belirlenmiş irtibat noktaları ile koordineli olarak yatırımcılara destek verilmeye devam edilecektir.

Yürütülen bilgilendirme ve danışmanlık faaliyetlerine ilişkin veriler yatırımcı ilişkilerinin verimli bir şekilde yürütülmesi ve yapılan faaliyetlerin etkin olarak raporlanması için yatırım destek faaliyetleri süreçlerine göre şekillendirilen KAYS YDO²⁶ modülü kullanılmaya devam edilecektir. İllerdeki ilgili bütün paydaşlar, kurumlar ve şirketlerin iletişim bilgilerinin Kişisel Verilerin Koruması Kanunu gözetilerek KAYS YDO Modülüne girilmesi ve bu bilgilerin güncel tutulması sağlanacaktır.

Yatırım Yerine İlişkin Faaliyetler

Yatırıma uygun yer konusu gerek yerli gerekse de yabancı yatırımcı için önem arz eden bir konu haline gelmektedir. Yatırıma uygun yerlerin önceden belirlenmesi ve sistematik bir yapıda gerekli bilgilerin hazırlanması için çalışmalara 2023 yılında devam edilecektir.

Gerekli olduğunda, yatırım destek ofisleri için coğrafi bilgi sistemi altyapısı oluşturulması konusunda, bilgi işlem altyapısına dönük program alımı, hizmet alımı vb. çalışmalar gerçekleştirilecektir. Çalışmalar çerçevesinde, gerekli görüldüğünde danışmanlık hizmeti alınması, ilgili personelin eğitimi konusunda çalışmalar yürütülecektir.

Teşvik Sistemi Kapsamında Faaliyetlerin Yürütülmesi

Teşvik sistemi kapsamında yatırımcıların bilgilendirilmesi, teşvik belgelerinin ara izlemelerinin yapılması ve teşvik belgelerinin tamamlama vizesi işlemleri sürdürülecektir. 31 Mayıs 2018 tarih ve 30437 sayılı "Yatırım Teşvik Belgesi İşlemlerinin Elektronik Ortamda Yürütülmesine İlişkin Yetkilendirme Tebliği" doğrultusunda

²⁶ Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemi Yatırım Destek Ofisi

2 Temmuz 2018 tarihi itibarıyla yeni teşvik belgesi müracaatı ve diğer ilgili işlemler E-TUYS sistemi üzerinden elektronik ortamda yürütülmektedir.

Aynı zamanda yatırımcıların halihazırda devam eden teşvik belgelerinin 6 ayda bir ara izlemelerinin yapılması, ara izleme takip formlarının yatırımcılardan toplanması, Teşvik Bilgi Sistemi'ne girilmesi ve raporlanması faaliyetlerine devam edilecektir. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından görevlendirmeleri yapılmış olan, teşvik belgesi tamamlama vizelerinin yapılması, yerinde tespit işlemlerinin gerçekleştirilmesi ve onay için Bakanlığa gönderilmesi faaliyetlerine devam edilecektir.

Yatırım Teşvik Sistemi ve yararlanma şartları ile ilgili Organize Sanayi Bölgelerinde bilgilendirme toplantıları düzenlenecektir. Söz konusu toplantılar OSB Müdürlükleri ve Sanayi Odaları ile koordineli şekilde planlanacaktır.

e) Ajans Destekleri

Proje Teklif Çağrılarını Öncelik Belirleme Toplantıları Düzenlenmesi

2024 Yılı Proje Teklif Çağrılarının önceliklerinin ve detaylarının belirlenmesine yönelik çalışmalar 2023 yılı içerisinde gerçekleştirilecektir. Bu kapsamda Sonuç Odaklı Programlarda belirlenen amaçlar çerçevesinde destek programları oluşturulabilmesi için ilgili paydaşlarla toplantılar düzenlenecek, gerektiğinde birebir ziyaretler gerçekleştirilecektir.

15 milyon TL bütçe ile ilan edilen 2022 Yılı Kırsal Kalkınma Mali Destek Programı kapsamında 45 proje başvurusu yapılmış ve 16 proje destek almaya hak kazanmıştır. 2022 Yılı Proje Teklif Çağrısı Kırsal Kalkınma Mali Destek Programı kapsamında başarılı olan 16 proje için toplam 15.754.853 TL hibe desteği BEBKA tarafından sağlanacaktır. 2022 yılında ayrıca Bölgesel Girişim Sermayesi Kaynak Çağrısı ve Mali Destek Programı ilan edilmiştir. Bölgesel Girişim Sermayesi Mali Destek Programı ile yatırım yapmak üzere kurulacak ya da kurulmuş olan girişim sermayesi yatırım fonlarına 100 milyon TL destek sağlama taahhüdünde bulunacaktır. Kaynak çağrısı ile bölgesel girişim sermayesi desteğinden yararlanabilecek fonlara Ajans ile birlikte katkı sağlayabilecek nitelikli yatırımcılardan kaynak aktarma taahhütleri alınacaktır. 2023 yılında girişim sermayesi yatırım fonlarıyla sözleşme sürecinin tamamlanması planlanmakta olup, 2024 yılında girişimlere yatırım yapılmasına başlanması hedeflenmektedir.

Proje Teklif Çağrılarında Ait Başvuru Rehberlerinin Hazırlanması

Ajansın 2024 yılı için planlayacağı Proje Teklif Çağrısı/Çağrılarını ile ilgili olarak, kanun, yönetmelik ve kılavuzda geçen hususlara uygunluk içinde, başvuru şekil ve şartlarını, öncelikli faaliyet alanlarını ve proje konularını, başvuru sahibi ile maliyet ve faaliyetlerle ilgili uygunluğu, seçim ve değerlendirme kriterlerini, eş finansman yükümlülüklerini ve diğer gerekli bilgileri içeren başvuru rehberleri oluşturulacaktır. Potansiyel başvuru sahipleri dikkate alınarak destek programlarının başvuru rehberlerinin hazırlığı ve tasarımı gerçekleştirilecektir. Başvuru rehberlerinin hazırlık aşamasında gerekli hallerde bölge içi ve bölge dışı ilgili kuruluşlara yönelik ziyaretler, tecrübe paylaşım toplantıları ve teknik geziler düzenlenmesi planlanmaktadır.

Proje Teklif Çağrılarının İlanı ve Bilgilendirme Yapılması

2024 yılında uygulaması olacak Proje teklif çağrısı/çağrılarının programlarını ilgili tüm taraflara duyurmak ve tanıtmak için geniş kapsamlı duyuru faaliyetleri planlanmıştır. Bu kapsamda iletişim planı 2023 yılının son çeyreğinde hazırlanacak ve aşağıdaki iletişim araçlarını içerecektir:

Açılış ve Tanıtım Toplantıları: Mali destek programlarını duyurmak ve tanıtmak için 3 ilde tanıtım toplantıları yapılacaktır. Toplantılara her üç ilin programlarla ilgili kamu kesimi, sivil toplum ve özel sektör temsilcileri davet edilecektir.

Bilgilendirme Toplantıları: Mali destek programlarının bölgede etkin tanıtımı ve olası soruların yanıtlanması için çevrimiçi bilgilendirme toplantıları planlanacaktır. Bu toplantılar her kesimin ve kurumun bilgilendirilmesine ve katılımına imkân verecek şekilde düzenlenecektir. Planlanan bu toplantıların yanında programın hedef yararlanıcısı olan gruplara yönelik ilave bilgilendirme toplantıları da organize edilebilecektir.

İnternet Sitelerinde Duyuru: Mali destek programları; Bakanlık, BEBKA, Bursa, Eskişehir ve Bilecik İl Valilikleri internet sayfasında duyurulacaktır. Ayrıca programın hedef yararlanıcısı olan kurumlara resmi yazı ile bilgilendirme yapılacak ve mali destek ile ilgili ilanı ve bilgileri internet sayfalarında yayımlamaları talep edilecektir.

Billboardlar: Programın her kesime etkin ulaşmasını sağlamak için Bursa, Eskişehir ve Bilecik illerinde billboard kiralanması planlanmaktadır.

Gazete İlanları: Programı tanıtıcı bilgileri içeren ilanlar Bursa, Eskişehir ve Bilecik'te yayın yapan tüm yerel gazetelerde ve belirlenecek olan ulusal gazetelerde yayımlanacaktır.

Sosyal Medya: Ajansın Facebook, Instagram, Youtube, X (Twitter) ve LinkedIn hesaplarından program ile ilgili güncel bilgiler duyurulacaktır. Gerektiği durumlarda sosyal medya reklamları verilebilecektir.

Televizyon Programları: Mali destek programının televizyon izleyicilerine de tanıtılması amacıyla haber bülteni, ekonomi programları gibi yayınlara konuk olarak katılım sağlanması veya haber olarak bu programlarda mali destek programlarının tanıtılması planlanmaktadır.

Teknik Yardım Masası: Başvuru süresince İnternet üzerinden randevu alınarak başvuru sahiplerine projeler hakkında çevrimiçi olarak detaylı bilgi verilecektir.

Proje teklif çağrılarının konuları ve hedef kitlesine göre, ihtiyaç olması durumunda yukarıda belirtilen iletişim araçları dışında da tanıtım ve ilan yöntemleri kullanılacaktır.

Proje teklif çağrılarının ilan edilmesini müteakip potansiyel proje yararlanıcılarına yönelik bilgilendirme toplantıları ile proje hazırlama ile ilgili konuları içeren çevrimiçi eğitim organizasyonları düzenlenecektir. Eğitimlere katılacak olan potansiyel başvuru sahipleri ajansın internet sitesi üzerinden kayıt yaptıracaktır. Proje hazırlama eğitimleri, potansiyel teklif çağrısına konu olan bölgedeki bütün potansiyel başvuru sahiplerine ulaşacak şekilde çevrimiçi platformlar kullanılarak Ajans uzmanları tarafından ve/veya gerekli olduğu durumlarda hizmet alımı yolu ile gerçekleştirilecektir. Bu eğitimde genel anlamda Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemi üzerinden başvuru girişi, projelerin nasıl hazırlanması gerektiği, başvuru rehberi, başvuru formu ve ekleri kapsamında bilgilendirme yapılacaktır.

Potansiyel başvuru sahipleri tarafından yöneltilen veya yöneltebilecek olan sorular kayıt altına alınarak Ajans uzmanlarınca cevaplandıktan ve gerekli onaylar alındıktan sonra Ajans internet sayfasında “Sıkça Sorulan Sorular” başlığı altında yayımlanacaktır.

Bununla birlikte, düzenlenen bilgilendirme toplantıları ve eğitimlere katılanlar ile anket çalışmaları ve çeşitli hizmet alımları ile bilgilendirme toplantıları ve proje yazma eğitimlerinin etkinliklerinin artırılması ve geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Mali Destek Programları Kapsamında Yürütülecek Diğer Faaliyetler

2024 yılı mali destek programlarının ilanı, duyurulması ve eğitimleri gerçekleşecektir. Bağımsız değerlendiricilerin seçimi, proje tekliflerinin alınması, değerlendirilmesi ve sonuçlarının açıklanarak sözleşmelerinin imzalanması süreçleri 2024 yılı içerisinde gerçekleştirilecektir.

Güdümlü Proje Desteği Bilgilendirme ve Proje Geliştirme Faaliyetleri

Ajans 2024 yılında da Güdümlü Proje Desteği kapsamında değerlendirilebilecek yeni proje fikirleri ile ilgili toplantılar düzenlemeye devam edecektir. Bu toplantılardan çıkan fikirlerin projeye dönüştürülmesini ve uygulanabilirliğini tespit etmek amacıyla destek yönetim kılavuzunda belirtilen süreç takip edilecektir.

Proje Teklif Çağrısı Usulüyle Destek Alan Projelerin İzlenmesi ve Değerlendirilmesi

2020 yılında ilan edilen Yenilik ve Verimlilik, Sanayi Altyapısının Geliştirilmesi ve Kırsalda Ekonomik Kalkınma Mali Destek Programları kapsamında başarılı bulunan ve destek almaya hak kazanan toplam 32 projenin tamamı ile sözleşmeler 2021 yılı temmuz ayı itibarıyla imzalanmış olup projelerin uygulama süreci başlamıştır. Söz konusu projelerin birçoğu tamamlanmış olup Yenilik ve Verimlilik Mali Destek Programından 2 adet ve Sanayi Altyapısının Geliştirilmesi Mali Destek Programından 1 adet projenin tamamlanma süreçleri 2024 yılında gerçekleştirilecektir.

Ajansımızla sözleşme imzalayan yararlanıcılarımıza ait projelerin uygulama aşamasındaki izleme süreçleri Destek Yönetim Kılavuzunda belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde yürütülecektir. Bu kapsamda proje uygulama süreleri içerisinde projelere düzenli ve anlık izleme ziyaretleri gerçekleştirilecek olup, sözleşme imzalayan yararlanıcıların gerçekleştirecekleri satın alma faaliyetleri yakından takip edilerek düzenlenen ihalelere mümkün olduğunca Ajans izleme uzmanlarının gözlemci olarak katılımı sağlanacaktır. Yararlanıcılardan gelen ara ve nihai raporlar titizlikle incelenerek hak edişler hesaplanacak; proje uygulama süresi 2024 yılı içinde sona erecek olan yararlanıcılara nihai ödemeleri yapılacaktır.

Yararlanıcılarla proje uygulama dönemi boyunca sürekli irtibat halinde olunmasına azami derecede dikkat edilerek proje uygulama dönemindeki her faaliyet ve harcama mercek altına alınacaktır. Proje hesaplarının açıldığı banka ile yapılan protokol gereği proje hesap hareketleri ajans tarafından kontrol edilmekte olup ayrıca projelerde yararlanıcılar tarafından proje hesaplarından yapılacak her para transfer işlemi için izleme uzmanlarının ön onayı alınmaktadır. Proje kapsamındaki harcamalarının daha az hatayla yapılmasını ve proje sonunda ortaya çıkan uygun olmayan maliyetlerin asgari seviyeye düşmesini sağlayan bu uygulamaya bundan sonraki dönemlerde de devam edilecektir.

Bölgesel Girişim Sermayesi Mali Destek Programı çerçevesinde anlaşma sağlanan fonların girişimci arama, görüşmeleri, değerlendirme ve yatırım süreçlerine dair düzenli aralıklarla hazırlanmış olduğu raporların takibi yapılacaktır.

Fizibilite Desteği Alan Projelerin İzlenmesi ve Değerlendirilmesi

2022 yılı Fizibilite Desteği programı kapsamında 1 adet proje için sözleşme imzalanmış olup, söz konusu projenin 2024 yılında tamamlanması hedeflenmektedir.

Teknik Destek Alan Projelerin İzlenmesi ve Değerlendirilmesi

2024 yılı itibarıyla Teknik Destek programı ilan edildikten sonra izleme ve değerlendirme süreci yürütülecektir.

Tamamlanan Projelere Denetimlerin Gerçekleştirilmesi

2018 yılı Proje Teklif Çağrısı kapsamında Ajansımızdan mali destek almış ve faaliyetleri tamamlanmış projelerin denetimlerine 2020 yılı 3. çeyreğinde başlanmış olup 7 adet projenin denetimi gerçekleştirilmiştir. Denetim faaliyetleri 2024 yılında da devam edecektir. Bu denetimlerde projelerin, uygulama dönemi sona erdikten sonra yararlanıcılar tarafından uyulması gereken yükümlülükler uygunlukları kontrol edilecektir. Bu çerçevede görünürlük faaliyetleri, proje kapsamında alınan makine ve ekipmanın varlığı, amacına uygun olarak kullanılması ve proje belgelerinin muhafazası konuları kontrol edilecektir.

Tamamlanan Programların Etki Değerlendirme Çalışması

2016 yılı mali destek programları etki değerlendirme çalışmaları 2022 yılı ilk yarısında tamamlanmıştır. 2018 yılı mali destek programlarının etki değerlendirme çalışmaları ise 2024 yılı içerisinde tamamlanmış olacaktır. Mali destek programlarının etki değerlendirmelerinin yapılması için faydalanıcılarla tarafsız bir bakış açısıyla anket ve derinlemesine mülakat çalışmalarının yürütülmesi ve programların etki değerlendirme çalışmaları ajans tarafından gerçekleştirilecektir.

f) AB ve Diğer Dış Kaynaklı Programlar Kapsamındaki Projeler

AB Proje Geliştirme Çalışmaları

Avrupa Birliği (AB) tarafından ilan edilen ve edilecek olan hibe programlarına yönelik olarak ilgili bakanlık ve kurumlar tarafından düzenlenecek bilgilendirme toplantılarına Ajans tarafından 2024 yılında katılım sağlanacaktır. Açılacak programlara ilişkin program içeriği, başvuru formları ve süreci vb. açıklamalar Ajans internet sitesinde ve sosyal medya hesaplarında duyurulacak olup, bölgedeki kurumlara ihtiyaç olması halinde açılacak programlar hakkında detaylı bilgilendirme yapılması için ilgili Valiliklerin AB Proje Geliştirme ve Koordinasyon Merkezlerine destek sağlanacaktır. Programların önceliklerine uygun olarak bölge illeri için proje geliştirme çalışmaları yürütülecektir. Ajans bu tür projelerde, tarafları bir araya getirerek projenin gelişmesine teknik destek sağlayan, aracı ve yönlendirici bir rol oynamakla birlikte bölgesel kalkınmayı ilgilendiren konularda doğrudan uygulayıcı bir kurum olmayı hedeflemektedir. Ajans içinde birimler arası AB Proje Yazma Ekibi kurularak açılan programlar takip edilmekte ve uygun programlara başvurular yapılmaktadır. Bu kapsamda başvuru sahibi/koordinatör olarak 7 projeye, ortak/iştirakçi olarak ise 8 projeye olmak üzere toplam 15 başvuru yapılmıştır. Bunlardan 2 proje desteklenmiş olup 1 projenin başvuru sonucu beklenmektedir.

g) Diğer Proje ve Faaliyetler

Personel Ödemeleri

Personel maaşları ve diğer özlük hakları ile ilgili işlemler, Yönetim Kurulu kararları ve ilgili mevzuat çerçevesinde hareket edilerek gerçekleştirilecektir. Ajans personelinin maaşları ve diğer özlük hakları ile ilgili olarak yetkili merciler tarafından yapılacak yeni düzenlemelere göre oluşabilecek ilave ödemeler mevzuat hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilecektir.

6772 Sayılı (Devlet ve Ona Bağlı Müesseselerde Çalışan İşçilere İlave Tediye Yapılması ve 6452 Sayılı Kanun'la 6212 Sayılı Kanun'un 2. Maddesinin Kaldırılması Hakkında) Kanun hükümlerine göre kamu kurumlarında İş Kanunu hükümleri çerçevesinde istihdam edilen personelin tediye ödemeleri ilgili mevzuat çerçevesinde ödemelere devam edilecektir.

Ajansımız Yönetim Kurulunun 30.07.2015 2015/64 Sayılı Yönetim Kurulu toplantısında alınan karar gereği Ajansımızı temsil yetkisi verilen Yerel Yönetimler Kamu İşverenleri Sendikası (YERELSEN) ile Ajans personelinin temsilen Türkiye Kooperatif, Ticaret, Eğitim ve Büro İşçileri (KOOP-İŞ) sendikası arasında sendikalı olan personel ile ilgili olarak ücret zammı, ikramiye, sosyal yardım ve diğer hususları belirleyen Toplu İş Sözleşmesi 31.03.2023 tarihinde imzalanmıştır. 24.07.2023 tarihinde bu sözleşmeye ek protokol yapılmıştır. 2025 yılı için tekrar toplu iş sözleşmesi süreci başlayacaktır.

İç Kontrol Sisteminin Geliştirilmesi

İç Kontrol Sistemi Değerlendirme Komisyonu ve Risk Yönetim Komitesi her yıl Ocak ayında toplanarak İç Kontrol Eylem Planında yapılması kararlaştırılan faaliyetlerle ilgili olarak değerlendirme yapılacak, tüm iş süreçlerine ait riskler belirlenerek yeni riskler risk kütüğüne ilave edilecek ve risk değerlendirme formunda belirlenen sorumlular tarafından bu riskler için önleyici faaliyetler tespit edilip uygulanacaktır.

Ajans Genel İdari Faaliyetlerinin Yürütülmesi

Ajansın faaliyetlerinin sürekliliği gereği; Ajans yeni hizmet binası ile ilgili giderler, YDO'ların kira ve aidat ödemeleri, bina sigortası ödemeleri, çevre temizlik vergisi gibi vergi mevzuatından kaynaklanan zorunlu ödemeler, süreli/süresiz yayınlar, gazete, dergi ve diğer aboneliklere ilişkin ödemeler, her türlü matbaa, basılı kâğıt, kitap, kırtasiye, kartuş, toner, mutfak ve temizlik malzemeleri ile sarf malzemeler ve buna benzer diğer giderler, kargo ve gönderi masrafları, sağlık malzemeleri ve sağlık dolabı için alınacak ilaçlar, Ajansa gelen telefon, elektrik, doğalgaz, internet gibi fatura ödemeleri ve buna benzer diğer faaliyet ve bu faaliyetlerden kaynaklanan ödemeler 2024 yılı içinde de gerçekleştirilecektir.

Ajansın mevzuatta tanımlı iş ve işlemleri ile ilgili olarak, ihtiyaç olması halinde, avukatlık ve hukuk müşavirliği, bilirkişi incelemesi, mali müşavirlik ve diğer danışmanlık hizmetleri, 2024 yılında hizmet alımı yolu ile alınabilecektir.

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile Ajansımızı da kapsayan birçok kuruma getirilen yükümlülükler takip edilecektir. İlgili kanun hükümlerinin yerine getirilebilmesi için danışmanlık, hekimlik, iş güvenliği uzmanlığı ile Ajans ofislerinde iş güvenliğinin sağlanabilmesi için risk analizlerinde tespit edilen eksikliklerin

giderilmesi amacıyla gereken mal ve hizmet alımları ile ofislerde yapılması gereken yapım işleri gerçekleştirilerek kanundan kaynaklanan sorumlulukların yerine getirilmesi sağlanacaktır.

Mali destek programları çerçevesinde söz konusu olabilecek sözleşme fesih süreçlerinde ve/veya diğer hukuki anlaşmazlıklar ile Ajansın diğer faaliyetleriyle ilgili yargıya intikal eden hukuki süreçlerde ortaya çıkabilecek mahkeme, noter, bilirkişi, karşı vekâlet gibi yasal olarak ödenmesi zorunlu olan masraflar karşılanacaktır. Geçmiş yıllarda açılan Ajansımızın taraf olduğu bazı davaların hukuki süreçlerinin 2024 yılına sarkması halinde mahkeme kararları sonucuna göre hareket edilecektir. Ayrıca banka, posta, kargo, ulaşım, vergi gibi Ajansın faaliyetleri sırasında hukuki süreçlerde ortaya çıkacak diğer masraflar da Ajansımızca ödenecektir. Ajans hizmetlerinin aksamaması için santral ve haberleşme, şoförlük, büro personeli, temizlik hizmetleri, yönetici asistanlığı gibi hizmetler için çalıştırılan işçiler 696 sayılı KHK çerçevesinde kadroya alınmıştır. Benzer işler için ilave personel ihtiyacının ortaya çıkması durumunda meri mevzuata göre hareket edilecektir. Ajans faaliyetlerine yönelik olarak eğitim, seminer, organizasyon ve buna benzer faaliyetlerin gerçekleştirilmesi sırasında ihtiyaç duyulan çay-kahve vb. ikramın profesyonel olarak gerçekleştirilebilmesi için gerekli olduğunda hizmet satın alımı yoluna gidilecektir.

Ajans tarafından gerçekleştirilecek temsil ve ağırlama giderleri ve makam temsil giderleri gerçekleştirilecektir.

Merkez Ofis ve Yatırım Destek Ofislerinin Yapımı, Tefrişatı ve Düzenlenmesi

Ajans merkez ofisin kalıcı binasına 28.06.2021 tarihinde taşınılmış, yıl içinde gerekli görülen tefrişat ve hizmet alımları yapılmıştır. 2024 yılı içerisinde de hizmet binasının ihtiyaçları doğrultusunda mal ve hizmet alımları gerçekleştirilecektir.

Eskişehir Yatırım Destek Ofisi de 07.06.2021 yılı içerisinde yeni ofisine taşınmıştır. Eskişehir ve Bilecik Yatırım Destek ofislerinin iç dekorasyon ve tefrişatları ile ilgili olarak ihtiyaç olması halinde 2024 yılında bakım/onarım faaliyetleri gerçekleştirilecek, demirbaş (masa, sandalye, dolap vb.), diğer ofis ekipmanları ve diğer tefrişat satın alımı yapılacak, yeni iç düzenleme ve dekorasyon işlemleri tamamlanacaktır.

Araç Kiralanması/Satın Alınması ve Akaryakıt vb. Giderlerinin Karşlanması

Ajansın faaliyetlerinde kullanılmak üzere kiralanmış araçlar, Ajans faaliyetlerinin dönemsel olarak belirli bir tarihte yoğunlaşması veya diğer Ajans faaliyetleri için daha büyük araçlara ihtiyaç olması nedeniyle yetersiz kalmakta olup, bu yoğun dönemlerde gerekli olması halinde günlük ve/veya aylık olmak üzere dışarıdan kısa süreli araç kiralama yoluna gidilebilecektir. Ayrıca, mevcut kiralık araçların yetersiz kalması halinde Yönetim Kurulu kararıyla uzun süreli ilave araç kiralama yoluna da gidilebilecektir.

Ayrıca Yönetim Kurulunun görüşleri doğrultusunda araç satın alma yoluna da gidilebilecektir.

Ajansın kiraladığı veya satın aldığı tüm araçlara ilişkin yakıt masrafları, yıkama ve temizlik masrafları, otopark giderleri ile sözleşme kapsamında olmayan diğer giderler karşılanacaktır.

Kurumun İhtiyaç Duyduğu Bilgisayar, Ağ Bağlantıları, Diğer Donanımların ve Yazılımların Temini

Ajansın bilgi ve iletişim teknolojileri altyapısının geliştirilmesi için gerekli olan yazılım ve donanımlar yeni binamıza geçmemiz ile büyük ölçüde temin edilmiş ve kurulumları tamamlanmıştır. Ajansın yeni hizmet

binasında güncelleme veya yenileme ihtiyacı olan sistemleri daha iyi duruma ve KVKK için uygun duruma getirebilmek adına çalışmalar yapılmıştır.

Ajansın yeni çalışma alanlarındaki donanım ve Ajans faaliyetlerinde ortaya çıkabilecek yeni yazılım ve lisans ihtiyaçları tespit edilerek tamamlanacaktır. Gerekmesi halinde modeli geçen diz üstü/masa üstü bilgisayar ve/veya diğer ekipmanların yenilenmesine ve mevcut lisansların güncellemelerinin yapılmasına 2024 yılında devam edilecektir.

Ajansımızda kullanılmakta olan Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS) ve Kalkınma Ajansları Yönetim Sisteminin (KAYS) kullanımına ilişkin olarak bakım, destek ve güncelleme hizmetleri satın alınacak, gereken lisans yenilemesi, bakım/onarım ve diğer güncelleme çalışmalarına, bu kapsamda yapılması gereken satın alımlara 2024 yılında da devam edilecektir.

Önceki yıllarda olduğu gibi mevcut internet sitelerine ek olarak üzerinde çalışma yapılan tematik konular için 2024 yılında Ajans bünyesinde portallar ve yeni internet siteleri oluşturulacaktır. Ajans internet sitelerinin güncellenmesi, yeniden yapılması, yeni tema/lisans alımı ve yenileme işleri, hosting, bakım ve diğer teknik ihtiyaçlarının temin edilmesinde hizmet satın alımı yapılmaya devam edilecektir.

Yönetim Kurulu Toplantıları

BEBKA'nın Yönetim Kurulu, başkanın daveti üzerine azami iki ayda bir toplanır. 2024 yılında da yönetim kurulu rutin toplantılarına devam edecektir.

Yıllık ve Ara Faaliyet Raporları

Kalkınma Ajansları Muhasebe ve Bütçe Yönetmeliği'nin 91. Maddesine göre; ajans faaliyet raporları, ajansın faaliyetlerini gösterecek şekilde, altı aylık ara rapor ve yıllık faaliyet raporu şeklinde düzenlenir. 2024 yılı içerisinde, 2023 yılı faaliyet raporu Mart ayı sonuna kadar, 2024 yılı ara faaliyet raporu ise Eylül ayı sonuna kadar hazırlanacaktır.

4. YEREL KALKINMA FIRSATLARI

4.1. Faaliyet Planı

Yerel Kalkınma Fırsatları kapsamında 2024 yılı içerisinde yürütülmesi planlanan tüm faaliyetler ve faaliyetlere ilişkin detaylar aşağıdaki tabloda sunulmaktadır:

Tablo 13. YKF Faaliyet Planı

Sıra no	Alt Bileşen Adı	Alt Bileşen Türü (Faaliyet, proje vs.)	Yöntem	Sorumlu Birim	İlgili Birim	Başlangıç Dönemi	Bitiş Dönemi
1	Bölge Planı Çalışmaları	Faaliyet	Araştırma, Analiz ve Programlama	PPKB	YDO'lar	2022/1	2024/4
2	Eskişehir İş Gücü Analizi Raporu Hazırlanması	Faaliyet	Araştırma, Analiz ve Programlama	Eskişehir YDO	-	2024/1	2024/2
3	Test ve Sertifikasyon Merkezi İhtiyacı Araştırması	Faaliyet	Araştırma, Analiz ve Programlama	YDO'lar	-	2024/1	2024/4
4	Hedef Ülkelerle İş Birliği Faaliyetleri	Faaliyet	İş Birliği ve Koordinasyon	YDO'lar	-	2024/1	2024/4
5	Genç İstihdamına Yönelik Mesleki Eğitim Kursları	Faaliyet	İş Birliği ve Koordinasyon	PPKB, YDO'lar	PYB İDB	2023/1	2024/4
6	Kadın İstihdamına Yönelik Mesleki Eğitim Kursları	Faaliyet	İş Birliği ve Koordinasyon	PPKB, YDO'lar	PYB İDB	2023/1	2024/4
7	Çocuk ve Genç Teknoloji Programları	Faaliyet	İş Birliği ve Koordinasyon	MİB	PPKB	2023/1	2024/2
8	Animasyon Sektörünün Geliştirilmesine Yönelik Tanıtım Faaliyetleri	Faaliyet	Tanıtım ve Yatırım Destek	Eskişehir YDO	MİB, PPKB	2022/3	2024/4
9	TR41 Bölgesi Yatırım İmkânlarının Etkin Tanıtımının Yapılması	Faaliyet	Tanıtım ve Yatırım Destek	YDO'lar		2024/1	2024/4
10	Proje Teklif Çağruları	Proje	Ajans Destekleri	PYB	MİB, İDB, PPKB	2024/1	2024/4
11	Güdümlü Proje Desteği	Proje	Ajans Destekleri	PYB	MİB, İDB, PPKB	2024/1	2024/4
12	Fizibilite Desteği	Proje	Ajans Destekleri	PYB	MİB, İDB, PPKB	2024/1	2024/4
13	Teknik Destek	Proje	Ajans Destekleri	PYB	MİB, İDB, PPKB	2024/1	2024/4

4.2. Araştırma, Analiz ve Programlama Faaliyetleri

Yerel Kalkınma Fırsatları Araştırma, Analiz ve Programlama Faaliyetleri kapsamında yürütülecek faaliyetler aşağıda yer almaktadır:

4.2.1. Bölge Planı Çalışmaları

a) Amaç

25.01.2006 tarih ve 5449 sayılı "Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkında Kanun"a dayanarak 14 Temmuz 2009 tarih ve 2009/15236 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulan BEBKA'nın temel amacı kamu kesimi, özel sektör, sivil toplum ve üniversiteler arasındaki koordinasyon ve iş birliğini sağlayarak bölge içi gelişmişlik farklarını azaltmak olarak belirlenmiştir.

Bu kapsamda BEBKA, Bursa, Eskişehir ve Bilecik illerinde kamu, özel sektör ve sivil toplum kuruluşları arasında iş birliğini geliştirerek kalkınmaya yön vermeyi, yerel sorunlara yine yerel odaklı çözümler sunarak kaynakların yerinde ve etkin kullanımıyla sürdürülebilir kalkınmaya sağlamayı amaçlamaktadır. Bu amaç doğrultusunda hazırlanacak yeni Bölge Planı, BEBKA koordinasyonluğunda katılımcı, yenilikçi ve stratejik bir yaklaşım ile oluşturulacaktır. TR41 bölgesi için belirlenen vizyon, eksenler, analiz çalışmaları, öncelik ve tedbirlerin üzerinde durulacağı bölge planı ile bölgesel kalkınmaya hizmet eden tüm çalışmaları yönlendirip bölgesel gelişmeyi sağlamak hedeflenmektedir. Bununla birlikte Bölge Planı kapsamında yapılacak çalışmalar ile 2023 yılı sonrası için hazırlanacak olan yeni Bölgesel Gelişme Ulusal Stratejisi'ne de katkı sağlanacaktır.

b) Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

Bölge planı, sürdürülebilir bölgesel kalkınmayı, bölgeler arası gelişmişlik farklarını azaltmayı ve kaynakların yerinde ve etkin kullanımını hedefleyen; bölgedeki kamu kesimi, özel sektör, sivil toplum ve üniversiteler arasında koordinasyonu sağlayarak bölgesel program ve projelerin temelini oluşturacak bir strateji, koordinasyon ve yön verme belgesidir.

Türkiye'de bölge planlarına ilişkin yetkilendirme, 3194 sayılı İmar Kanunu'nun Planların Hazırlanması ve Yürürlüğe Konulmasına ilişkin 8. Maddesi'nde "*Bölge planları; sosyo-ekonomik gelişme eğilimlerini, yerleşmelerin gelişme potansiyelini, sektörel hedefleri, faaliyetlerin ve alt yapıların dağılımını belirlemek üzere hazırlanacak bölge planlarını, gerekli gördüğü hallerde Devlet Planlama Teşkilatı yapar veya yaptırır.*" ifadesinde yer almaktadır.

14 Nisan 2020 tarih ve 31099 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 59 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi 15.maddesi ile "*Bölgesel gelişme ulusal stratejisi, bölge planları ve stratejilerinin hazırlık çalışmalarını yapmak veya yaptırmak, bu belgelerin sektörel ve tematik politikalarla uyum ve tamamlayıcılığını sağlayacak tedbirler geliştirmek*" yetkisi Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğüne verilmiştir. 5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Kuruluşu, Koordinasyonu ve Görevleri Hakkındaki Kanunda da kalkınma ajanslarının tüm faaliyetlerini bölge planları çerçevesinde yürütmeleri gerektiği ifade edilmiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 41. maddesi ve 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 31. maddesinde belediyeler ve il özel idareleri stratejik planlarını varsa Bölge Planlarına uygun olarak hazırlanmasına yönelik hükümler bulunmaktadır. İmar Kanununun 5. ve 8. maddeleri gereğince Çevre Düzeni, Nazım ve Uygulama İmar Planlarının Bölge Plan kararlarına uygun olarak hazırlanması gerekmektedir. Üst ve alt

ölçekli planlar arasında uyumu ve bütünlüğü sağlayıcı nitelikte olması öngörülen Bölge Planları, planlama hiyerarşisinde Ulusal Kalkınma Planları ile Çevre Düzeni Planları arasında yer almaktadır.

2024-2028 Bölge Planı hazırlıkları kapsamında, 2021 yılında ön hazırlıklar tamamlanarak Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğünün yazısı üzerine sürece öneriler hazırlanmıştır. 2022'de Ajans içinde çalışma takvimi ve yöntemi belirlenmiş, farklı birimlerin katılımıyla ilgili personelin yer aldığı Çalışma Grubu oluşturulmuş, Bölge Planı Hazırlık Kılavuzu temel alınarak mevcut durum analizi listesi düzenlenmiş, açık kaynaklarda yer alan ve resmi yazıyla talep edilen verilerin temini tamamlanmış, Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü tarafından temin edilen diğer verilerle birleştirilmiştir.

Temin edilen verilerden yararlanılarak çalışma grubu arasında paylaşılan mevcut durum analizleri tamamlanırken, eş zamanlı olarak çevrim içi paydaş anketi düzenlenmiştir. Katılımcılığı üst düzeyde sağlamanın hedeflendiği bu süreçte, 27 Eylül'de Eskişehir, 4 Ekim'de Bilecik ve 6 Ekim'de il çalıştayları düzenlenmiştir. Kamu, özel sektör, sivil toplum ve üniversitelerin davet edildiği, toplamda 421 kişinin katılım sağladığı ve başlangıcında mevcut durum analizlerinin özet sunumunun gerçekleştirildiği çalıştaylarda; Bursa, Eskişehir ve Bilecik illerinin mevcut durumda sahip oldukları güçlü ve zayıf yönler ile fırsatlar ve tehditler, altı tematik masada ele alınmıştır. Devamında ise bölge vizyonuna katkı sunacak kelime önerileri toplanmış, katılımcılardan buldukları masanın temasında göre hedef, performans göstergesi ve tedir/program/proje önerileri alınmıştır.

Mevcut durum analizlerinden, çalıştaylardan ve anketlerden elde edilen bulgulardan hareketle bölge vizyonu, stratejik öncelikler, hedefler ve tedbir/program/proje önerileri belirlenmiştir. Seçilen 17 proje ve 4 program için bilgi formları hazırlanarak taslak bölge planı açıklama raporu ve mevcut durum analizleri ile birlikte 31.10.2022 tarihinde Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğüne sunulmuştur.

2022 Kasım ve Aralık aylarında ilçe ziyaretlerinde taslak bölge planına ilişkin kamu, özel sektör ve sivil toplum kesimlerinin görüşleri alınmıştır. Buna ek olarak planda, bölgesel gelişme hedeflerinin mekânsal gelişmeyle ilişkisini ortaya koyacak mekânsal gelişme şeması hazırlanmıştır. Mekânsal gelişme şeması ve ortak geliştirilebilecek program ve proje önerileri için, Marmara Bölgesinde yer alan ajanslarla ve TR41 Bölgesine sınırı bulunan diğer ajanslarla Bursa'da bir toplantı düzenlenmiştir. 31.01.2023 tarihinde Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğüne ikinci taslak sunulmuş, ardından deprem ve afetlere hazırlık temalı ilave bir revizyon uygulanmış ve 14.03.2023 tarihinde tekrar gönderilmiştir. Bu aşamadan sonra yerelde ve merkezi düzeyde resmi yazı yoluyla kurum görüşleri alınmış ve 04.08.2023 tarihinde kurum görüşleri neticesinde revize edilen taslak bölge planı gönderilmiştir. 15.08.2023 tarihinde Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının birim, bağlı kuruluş ve ilgili kuruluş yöneticilerine sunulan bölge planında, onay süreci takip edilmektedir.

c) Çıktı Hedefleri

Tablo 14. Bölge Planı Çalışmaları Çıktı Göstergeleri

Gösterge Adı	Birim	Hedef	Doğrulama Kaynağı
Mevcut Durum Analizi Raporu	Adet	1	BEBKA
Bölge Planı	Adet	1	BEBKA
Bölge Mekânsal Gelişme Şeması	Adet	1	BEBKA
Düzenlenen Bölge Planı Çalıştayı Sayısı	Adet	3	BEBKA
Gerçekleştirilen İlçe Ziyareti Sayısı	Adet	39	BEBKA
Bölge Planı Tedbir, Program ve Proje Önerilerinin Takibi Kapsamında Düzenlenen Görüşme Sayısı	Adet	10	BEBKA

d) Diğer Ajans/Kurum Faaliyetleriyle Koordinasyon

Marmara Bölgesi'nde bulunan diğer kalkınma ajansları (MARKA, İSTKA, TRAKYAKA, GMKA) ile ortak çalışmalar yapılacak, tüm bölgeyi ilgilendiren konularda geliştirilecek plan, proje ve faaliyetlerde ortak hareket edilecektir. Ayrıca TR41 Bölgesi Yenilik ve Akıllı Uzmanlaşma Stratejisi'ne göre, TR41 Bölgesi, Türkiye'nin gerek nüfus gerek ekonomik değer üretme açısından ilk üç sırada yer alan İstanbul, Ankara ve İzmir illerini bir araya getiren bir mekânsal gelişim koridorunun odağında yer almaktadır. Bunun yanında, gece ışıkları verisi kullanılarak, üç il arasında giderek daha fazla belirginleşen bir mekânsal gelişim koridorunun ortaya çıktığını söylemek mümkün olabilir. Türkiye'nin büyümesinin önemli bir kısmı Batı Anadolu Mekânsal Gelişim Koridoru denilebilen bu hatta gerçekleşmektedir. Buna ek olarak, Osmangazi Köprüsü'nün açılmasının ardından İstanbul-İzmir Otoyolu ve Çandarlı Limanının da devreye girmesiyle koridorun ekonomik etkinliğinin artması beklenebilir. Bu kapsamda bahsi geçen mekânsal gelişim koridoru üzerinde yer alan kalkınma ajansları ile de iş birliği yapılması amaçlanmaktadır.

07.10.2022 tarihinde Bursa'da BEBKA Hizmet Binasında ortak tedbir, program ve proje önerileri ile mekânsal gelişme şemalarının uyumlulaştırılması amacıyla istişare toplantısı düzenlenmiştir. Planın onaylanmasının ardından diğer kurum ve kuruluşların sorumluluğunda kalan tedbir, program ve proje önerileriyle ilgili toplantılar ve görüşmeler ile izleme ve değerlendirme sürecine katkı sunulacaktır.

e) İzleme ve Değerlendirme

Bölge planı, TR41 Bölgesi'nde yürütülecek alt ölçekli plan ve strateji çalışmalarına yön verecek, BEBKA tarafından yürütülecek mali ve teknik destek programları ile diğer ajans faaliyetleri için genel çerçeve oluşturacaktır.

Bölge planını izlenmesi ve değerlendirmesi süreci, planda öngörülerin tedbirlere dönük uygulama ve çıktılara ait bilgilerin analiz edilerek bölge planının hedeflere ulaşma performansının ölçülmesi amacını taşımaktadır. Plan kararlarına dönük uygulamaların başlangıç ve ilerleme aşamalarında taşıdığı potansiyel risklerin ve ortaya çıkan hataların tespit edilip değerlendirilmesi, geleceğe dönük önlemlerin alınması izleme ve değerlendirme faaliyetleri kapsamında yer almaktadır.

İzleme ve değerlendirme faaliyetleri iki kademe üzerinden oluşturulan bölge planı hedeflerinin takibini sağlayacaktır. Bölge planı öncelikleri, bölge planının öngörülen hedeflere ulaşması amacıyla izleme ve değerlendirme yapılacak alanları ifade etmektedir. Tedbir, program ve proje önerileri ise ilgili önceliğin gerçekleştirilmesine dönük somut sonuçları kapsayan faaliyetler bütünü ifade etmektedir. Plan öncelik ve tedbirlerinin zaman ve maliyet açısından gerçekçi, sonuçlarının ölçülebilir ve sonuç odaklı olmasına çalışılacaktır. Öncelik ve tedbirlerin gerçekleşme durumu performans göstergeleri aracılığıyla takip edilecektir. Bu nedenle performans göstergeleri, hedeflerdeki gelişmelerin takip edilmesine imkân verecek şekilde ölçülebilir ve süreli olacak şekilde oluşturulmaya çalışılacaktır.

İzlemeden sonraki aşamada performans göstergeleri üzerinden değerlendirme yapılacaktır. Bu amaçla izleme süreci sonunda temin edilen verilerin yorumlanması ve analiz edilmesi hedeflenmektedir. Değerlendirme sürecinde plan hedeflerine uygulamaların etkinlik, etkililik ve sürdürülebilirlik boyutlarının ortaya çıkarılması sağlanacaktır. Bölge planının izlenmesinden yerel düzeyde Ajans ve ulusal düzeyde Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı sorumlu olacaktır. Tedbirlerde ifade edilen faaliyetlerin ilgili kurumlarla iş birliği halinde takip edilmesi, gerekli görüldüğü durumlarda faaliyetin daha başarılı gerçekleştirilmesi amacıyla yönlendirilme yapılması izleme ve değerlendirme faaliyetleri kapsamında yer almaktadır. Bölge planı kararları kapsamında yapılacak faaliyetler iki yılda bir hazırlanacak olan izleme ve değerlendirme raporları vasıtasıyla takip edilecektir.

4.2.2. Eskişehir İş Gücü Analizi Raporu

İş Gücü Analizi, son dönemde iş dünyasının önemli bir gereksinimi haline gelmiş ve şirketlerin stratejik kararlar alırken temel referans kaynaklarından biri olmuştur. Bu doğrultuda, Eskişehir İş Gücü Analizi Raporu, Eskişehir ilinin işgücü piyasasını inceleyerek sektörel yetenekleri ve istihdam potansiyelini göstermeyi hedeflemektedir. Rapor, Eskişehir'in işgücü kaynakları, beceriler, yetkinlikler, eğitim seviyeleri ve istihdam talepleri gibi faktörlerini ele alacak ve bölgenin işgücü potansiyelini ortaya çıkaracaktır.

Bu çalışma, Eskişehir'in işgücü piyasasındaki dinamikleri ve güncel durumunu ortaya koyma amacını taşımaktadır. Rapor, işverenlerin ve yatırımcıların, Eskişehir'de mevcut yetenekleri ve potansiyel istihdam fırsatlarını daha iyi anlamalarına yardımcı olacak bilgiler sunacaktır. Ayrıca, istihdam arayanlara, ilin hangi sektörlerde yeteneklerinin değerlendirilebileceği konusunda rehberlik edecek ve işgücü piyasasının taleplerine uygun şekilde yetişmelerine katkıda bulunacaktır.

4.2.3. Test ve Sertifikasyon Merkezi İhtiyacı Araştırması

Bölgede öne çıkan sektörlerin mevcut test ve sertifikasyon süreçleri analiz edilerek yurt dışından temin edilen ihtiyaçların yerleştirilme potansiyeli araştırılacaktır. Ajans eliyle hazırlanması planlanan bu çalışma, Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü koordinasyonunda yürütülecektir.

4.3. İş Birliği ve Koordinasyon Faaliyetleri

Yerel Kalkınma Fırsatları İş Birliği ve Koordinasyon Faaliyetleri kapsamında yürütülecek faaliyetler aşağıda yer almaktadır:

4.3.1. Hedef Ülkelerle İş Birliği Faaliyetleri

a) Amaç

Başta yatırım destek ofisleri olmak üzere ajansın ilgili birimlerinin, bölgenin hedef, ihtiyaç ve sorunlarına yönelik olarak yurtdışında yeni iş birliklerinin tesis edilmesi ve mevcut iş birliklerinin geliştirilmesi hedeflenmektedir.

b) Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

Ajansımızın geçmiş ve mevcut faaliyetleri ile öne çıkan sektörler dikkate alındığında Almanya ve Güney Kore ile yapılan faaliyetler ve iş birliği olanakları ön plana çıkmaktadır.

Bölge illerinin turizm ve yatırım ortamının tanıtımına yönelik doküman, görsel ve videolar Korece diline tercüme edilecek ve yayınların Güney Kore'de dağıtımı ve yayını ülkedeki paydaşlar aracılığı ile gerçekleştirilecektir. Ayrıca bölgemizin yatırım ortamının Güney Kore'de tanıtımı amacıyla, mevcut dokümanların Korece diline tercümesi ve Seul Büyükelçiliği başta olmak üzere ilgili kuruluşlar aracılığı ile potansiyel yatırımcılara ulaştırılması sağlanacaktır.

Endüstri 4.0 konusunda Güney Kore'deki bilgi birikiminin bölgemize aktarılması konusunda Kore Merkezli bir enstitünün bölgemizde kurulması veya oradaki bilgi birikiminin bölgemize aktarılması konusunda üniversitelerimiz ile gerekli girişimlerde bulunulacaktır. Gerektiğinde Güney Kore'deki Enstitü ve Ar-Ge merkezlerine bölgedeki paydaşlarla bir teknik ziyaret düzenlenecektir.

c) Çıktı Hedefleri

Tablo 15. YKF Hedef Ülkelerle İş Birliği Çıktı Göstergeleri

Gösterge Adı	Birim	Hedef	Doğrulama Kaynağı
Kurum ziyareti	Adet	5	BEBKA
Tanıtım etkinliği	Adet	2	BEBKA

d) Diğer Ajans/Kurum Faaliyetleriyle Koordinasyon

İllerin yurtdışında tanıtımı amacıyla iş birliğindeki ülkelerle yürütülecek çalışmalarda gerek yereldeki gerekse yurtdışındaki paydaşlarla koordinasyon Ajans tarafından sağlanacaktır. Kore'de Seul Büyükelçiliği, THY Seul Ofisi iş birliği faaliyetleri koordineli yürütülecektir.

e) İzleme ve Değerlendirme

Yürütülen faaliyetlerin izleme ve değerlendirme süreçleri Yatırım Destek Ofisleri aracılığı ile takip edilecektir.

2019 yılında Güney Kore Cumhuriyetine bir tanıtım turu, Bursa'da Turizm Tanıtım Etkinliği ve 3 ilde Koreli Bloggerlara yönelik bir famtrip düzenlenmiştir. Ayrıca Kore Başkonsolosluğuna, Kore Turizm Organizasyonuna ve Korea Trade and Invest'e ziyaretler düzenlenmiştir. Kore'ye yapılan ziyaret esnasında da hem yatırımcılar hem de karşılıklı olarak bölge üniversiteleri arasında yürütülebilecek faaliyetler hakkında görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Ayrıca Bursa Valiliği ile Kore Cumhuriyeti Gyeongsangbuk-Do İli arasında iş birliği Mutabakat Zaptı 2010 yılında imzalanmıştır ve sonrasında karşılıklı ziyaret ve ortak çalışmalar yürütülmüştür.

4.3.2. Genç İstihdamına Yönelik Mesleki Eğitim Kursları

a) Amaç

2022 ve 2023 yıllarında bölgede sanayi ve diğer sektörlerde ihtiyaç duyulan niteliklerin karşılanmasına yönelik mesleki ve teknik eğitimler verilmiştir. Bu kapsamda; bölgedeki firmalar, teknokentler, OSB'ler, ticaret ve sanayi odaları, mesleki eğitim merkezleri ve vakıfları gibi kurum/kuruluşlarla yapılacak görüşmeler ve iş birlikleri doğrultusunda piyasanın ihtiyaç duyduğu nitelikler belirlenerek, bu niteliklerin kazandırılmasına yönelik istihdam garantili mesleki eğitim programları düzenlenmiştir. Kalkınma ajanslarının 2022-2023 teması kapsamında yürütülen programların çıktıları ve etkileri 2024 yılında takip edilecek olup, tespit edilebilecek ilave müdahale alanlarına yönelik yeni programlar yürütmek üzere görüşmeler ve iş birlikleri sürdürülecektir.

b) Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

İŞKUR'un Bursa, Eskişehir ve Bilecik için ayrı ayrı yayımladığı 2022 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması Sonuç Raporlarına göre Bursa'da 1.368 işletmedeki 8.596 açık işin 6.033'ü, Eskişehir'de 302 işletmedeki 1.683 açık işin 940'ı ve Bilecik'te 99 işletmedeki 1.297 açık işin 1.050'si imalat sektöründe olduğu tespit edilmiştir. Açık işlerin meslek gruplarına göre dağılımları incelendiğinde ise ilk sırada Tesis, Makine Operatörleri ve Montajcılar, ikinci sırada da Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanlar gelmektedir. Bunun dışında yine aynı raporlarda ortaya konulan sektörler göre temininde güçlük çekilen mesleklerdeki eleman sayılarına göre imalat sektörü ön plana çıkmaktadır. Meslek gruplarına göre eleman temininde güçlük çekilen meslekler incelendiğinde ise Tesis, Makine Operatörleri ve Montajcılar ile Sanatkârlar ve İlgili İşlerde Çalışanların ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Söz konusu raporlara göre, bu meslek dallarında eleman temininde güçlük çekilme nedenlerine bakıldığında ilk sırada bu meslekte işe yeterli başvuru yapılmamasının yer aldığı dikkat çekmektedir. İkinci sırada ise gerekli mesleki beceriye/niteliğe ve yeterli iş tecrübesine sahip eleman bulunamaması yer almaktadır.

Yapılan görüşmelerde bölgede eleman temininde güçlük çekilen meslek dallarında mesleki eğitim verilmesine rağmen talebin yeterince karşılanamadığı ifade edilmiştir. Mesleki eğitim merkezleri tarafından

verilen eğitimlerin kapasitelerinin ve sayılarının artırılmasının gerekli olduğu belirtilmiştir. 2022 ve 2023 yıllarında düzenlenmesine katkı sağladığımız mesleki eğitim kurslarından elde edilen çıktılar, söz konusu tespitleri doğrular niteliktedir.

Bu bağlamda Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından belirlenen ve 2022-2023 yıllarında kalkınma ajanslarından odaklanılması beklenen “Genç İstihdamı” teması hedeflerine uygun olarak, temininde güçlük çekilen meslek dallarında sektörlerin ihtiyaçlarına göre istihdam garantili meslek eğitim kursları düzenlenmesine 2024 yılında da devam edilecektir. Bu kapsamda kurslar Bölgedeki mesleki eğitim merkezleri ve vakıfları, imalat sanayi firmaları, organize sanayi bölgeleri, ticaret ve sanayi odaları, iş insanları dernekleri ile iş birliği çerçevesinde düzenlenecektir.

c) Çıktı Hedefleri

Gösterge Adı	Birim	Çıktı	Hedef	Doğrulama Kaynağı
Düzenlenecek Mesleki Eğitim Kursları ²⁷	Adet	31 ²⁸	44	BEBKA
Kurslara Katılacak Kursiyer Sayısı	Kişi	692	712	BEBKA
İstihdam Edilen Genç Sayısı	Kişi	474	384	BEBKA
Yetiştirilen Veri Bilimci Sayısı	Kişi	19	-	BEBKA

İstihdam garantili mesleki eğitim kursları kapsamında 2022 ve 2023 yılları itibarıyla düzenlenen kurslar ve gerçekleşen çıktılara aşağıda yer verilmiştir:

Faaliyet Adı	Faaliyet Açıklaması	Faaliyet Gerçekleşme Takvimi (Başlangıç-Bitiş)	Faaliyet Kapsamında İstihdam Edilmesi Hedeflenen Genç Sayısı	Faaliyet Kapsamında İstihdam Edilen Genç Sayısı
İstihdam Garantili Mesleki Eğitim Kursları	Genç istihdamı teması kapsamında Eskişehir Organize Sanayi Bölgesi Müdürlüğü iş birliğiyle Sanayi Eskişehir sanayisinin ihtiyaç duyduğu “CNC Tezgâh Operatörlüğü, CMM Destekli Kalite Kontrol Operatörlüğü, Gaz Altı Kaynak Operatörlüğü, Makine Bakım ve Makine Montaj” alanlarında her bir eğitim için toplam 400 saatlik mesleki ve teknik eğitim verilmiştir. Eğitimler için 18-35 yaş arasında mesleksiz gençler hedeflenmiştir. 7 dönemde toplam 568 kişiye eğitim verilmiştir. Rapor hazırlandığı tarih itibarıyla 337 kişi istihdam edilmiştir. Henüz istihdam	11 Nisan 2022- Aralık 2023	568	337

²⁷ Bursa, Eskişehir ve Bilecik illerinde temininde güçlük çekilen meslek dallarında ve sanayinin ihtiyaç duyduğu alanlarda kurs düzenlenecektir.

²⁸ 2022 ve 2023 yıllarında düzenlenen mesleki ve teknik eğitimlerin sayısını göstermektedir.

Faaliyet Adı	Faaliyet Açıklaması	Faaliyet Gerçekleşme Takvimi (Başlangıç-Bitiş)	Faaliyet Kapsamında İstihdam Edilmesi Hedeflenen Genç Sayısı	Faaliyet Kapsamında İstihdam Edilen Genç Sayısı
	edilmeyenlerin iş görüşmeleri devam etmektedir. Eğitimi tamamlayanların takibi yapılmaktadır. İstihdam edilenlerin hangi firmalarda işe başladıklarının verileri tutulmaktadır. 8. dönem eğitimleri ile devam edilecektir.			
İstihdam Garantili Mesleki Eğitim Kursları	Tema kapsamında Eskişehir Sanayi Odası iş birliğiyle Sanayi Eskişehir sanayisinin ihtiyaç duyduğu " CNC Tezgâh Operatörlüğü " alanında toplam 364 saatlik mesleki ve teknik eğitim verilmiştir. Eğitim için 18-35 yaş arasında mesleksiz gençler hedeflenmiştir. Eğitime 16 kişi başlamış ancak 13 kişi kursu tamamlamıştır. Şu ana kadar 9 kişi istihdam edilmiştir . Henüz istihdam edilmeyenlerin iş görüşmeleri devam etmektedir. Eğitimi tamamlayanların takibi yapılmaktadır. İstihdam edilenlerin hangi firmalarda işe başladıklarının verileri tutulmaktadır.	13 Haziran-19 Ağustos 2022	13	9
İstihdam Garantili Mesleki Eğitim Kursları	Tema kapsamında BEBKA ve Coşkunöz Eğitim Vakfı ortak girişimiyle imalat sektörünün ihtiyaç duyduğu yeni nesil mesleklerden olan "Veri Bilimci" yetiştirilmesi ve bu kişilerin istihdam edilmesi amacıyla " Veri Bilimci Yetiştirme Programı " açılmıştır. Bu sayede bölgedeki firmaların insan kaynağı kalitesinin ve üretim kabiliyetlerinin artırılması hedeflenmektedir. Eğitim 18 hafta (180 saat) sürmüştür. Bölge illerinde ilgili bölümlerde son sınıfta öğrenim gören öğrencilere ve yine ilgili bölümlerden mezun olan ancak istihdamda olmayan gençlere öncelik verilmiştir. 21 kursiyer eğitime dahil edilmiştir ancak 19 kursiyer eğitimi tamamlamıştır. Eğitimler iki haftada bir yüz yüze, diğer günler çevrim içi gerçekleştirilmiştir. Kursiyerlerin ulaşım, konaklama ve yeme-içme ihtiyaçları Vakıf tarafından karşılanmıştır. Eğitim kısmı 30.12.2022 tarihi itibarıyla tamamlanmış, 21.03.2023 tarihinde kursiyerlerin iş verenlere gerçekleştirdikleri proje sunumlarıyla da program tamamlanmıştır. Kursiyerlere iş verenlerin ilgisi yoğun olmuş, raporun hazırlandığı tarih itibarıyla 13 kişi veri bilimci olarak istihdam edilmiştir. Tüm kursiyerlerin istihdam edilmesi hedeflenmektedir.	3 Eylül 2022-21 Mart 2023	21	13

Faaliyet Adı	Faaliyet Açıklaması	Faaliyet Gerçekleşme Takvimi (Başlangıç-Bitiş)	Faaliyet Kapsamında İstihdam Edilmesi Hedeflenen Genç Sayısı	Faaliyet Kapsamında İstihdam Edilen Genç Sayısı
	Eğitimi tamamlayanların takibi yapılmaktadır. İstihdam edilenlerin hangi firmalarda işe başladıklarının verileri tutulmaktadır.			
İstihdam Garantili Mesleki Eğitim Kursları	Tema kapsamında Eskişehir Sanayi Odası iş birliğiyle Sanayi Eskişehir sanayisinin ihtiyaç duyduğu " Mekatronik " alanında toplam 120 saatlik mesleki ve teknik eğitim verilmiştir. Eğitim için 18-35 yaş arasında mesleksiz gençler hedeflenmiştir. 05.06-09.12.2023 tarihleri arasında eğitimler tamamlanmıştır. Eğitimi 42kursiyer tamamlamıştır. Eğitim sonrasında mezun-iş veren görüşmeleri gerçekleştirilmiştir. 34 genç istihdam edilmiştir	05 Haziran-9 Aralık 2023	42	34
İstihdam Garantili Mesleki Eğitim Kursları	Teknolojik gelişmeler ışığında nitelikli personel ihtiyacını karşılamak için Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi iş birliğiyle "Kompozit Uygulamaları Temel Eğitimi (Teorik ve Pratik)" düzenlenmiştir. Eğitim; dört hafta sonu olarak kurgulanmış olup 2 gün 12 saat teorik, 6 gün 36 saat atölyede uygulamalı olarak tamamlanmıştır. Teorik eğitimde katılımcılara kompozit malzemelerin tanıtımı, infüzyon yönteminde kullanılan yardımcı ve sarf malzemelerin tanıtımı, takviyeler; karbon, cam, aramid gibi fiber malzemelerin tanıtımı, infüzyon yöntemine uygun reçine sistemlerinin tanıtımı bilgisi verilmiştir. Uygulamada ise 1,5 metre kanat açıklığına sahip bir insansız hava aracının orta kanadının ve gövdesinin montajı uygun bir biçimde 4 farklı kalıp üzerinde yapılmıştır. Eğitim sonunda sertifika verilen 45 kişiden şu ana kadar 10 kişi iş konusu işletmelerde istihdam edilmiştir.	Mart-Nisan 2023	45	10

d) Diğer Ajans/Kurum Faaliyetleriyle Koordinasyon

Düzenlenen kurslar BEBKA ile mesleki eğitim merkezleri ve vakıfları, bölgedeki sanayi çatı kuruluşları, iş insanları dernekleri ve özel sektör iş birliğiyle birlikte yürütülmektedir.

e) İzleme ve Değerlendirme

Yıllık çalışma programları doğrultusunda faaliyetlerin izlemesi, belirlenen sonuç ve çıktı hedefleri üzerinden gerçekleştirilecektir.

4.3.3. Kadın İstihdamına Yönelik Mesleki Eğitim Kursları

a) Amaç

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından kalkınma ajanslarının 2024 yılı teması olarak belirlenen “Kadın Girişimciliği/Kadın İstihdamı” kapsamında; bölgedeki özel sektör kuruluşları, teknokentler, OSB’ler, İŞKUR, ticaret ve sanayi odaları, ilgili SİAD ve diğer STK’lar, mesleki eğitim merkezleri ve vakıfları gibi kurum/kuruluşlarla yapılacak görüşmeler ve iş birlikleri doğrultusunda piyasanın kadın istihdamı için ihtiyaç duyduğu nitelikler belirlenerek, bu niteliklerin kazandırılarak bölgemizde işgücüne katılan kadın sayısının artmasına yönelik mesleki eğitim programları düzenlenecektir.

b) Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

İŞKUR’un Bursa, Eskişehir ve Bilecik için ayrı ayrı yayımladığı 2022 Yılı İşgücü Piyasası Araştırması Sonuç Raporlarına göre bölgemizde 15 ve daha yukarı yaştaki nüfus; 3,32 milyon kişi iken işgücü katılma oranı %34,1 iken, erkeklerde bu oran %70,8’dir. Bölgemizde işgücüne dahil olmayan kişi sayısı kadınlarda 1 milyon 94 bin bu sayı erkeklerde 485 bindir. İşe yerleştirilen kadınların meslek gruplarına göre dağılımları incelendiğinde Bursa’da en çok Beden İşçisi (Genel), Kasiyer ile Meyve Sebze Ayıklama İşçisi mesleklerinde, Bilecik’te en çok Beden İşçisi (Genel) ile Seramik İmal İşçisi mesleklerinde, Eskişehir’de ise Diğer İmalat ve İlgili İşçiler (Makine ile) ve Satış Danışmanı/Uzmanı mesleklerinde işe yerleştirildiği görülmüştür.

Bursa ilinde kadın yararlanıcı sayısının en fazla olduğu ilk üç meslek sırasıyla; Makineci (Dikiş), Kablo Ağı Bantlama Elemanı ve Kalite Kontrolcü (Metal)’dir. Bilecik ilinde yararlanıcı sayısı en fazla olan aktif işgücü programları Dokuma Makineleri Operatörü / Dokumacı, Diğer Bıçkıcılar, Kontrplak İmalatçıları ve İlgili Ağaç İşlem İşçileri ile Düz Dikiş Makineci mesleklerinde düzenlenmiştir. Eskişehir’de ise yararlanıcı sayısı en fazla olan aktif işgücü programları Metal Mamuller Montaj İşçisi, Temel İmalat (Talaşlı) Ve Montaj Eleman ve Temel Metal Şekillendirme Elemanı mesleklerinde düzenlenmiştir.

Sektörlere göre dağılımda ise Bursa’da kadın istihdamının en fazla olduğu sektör İmalat sektörüdür. İl genelindeki toplam kadın çalışanların içinde imalat sektöründe çalışanların payı yüzde 55,1 seviyesindedir. Bursa ilinde kadın çalışan oranının en yüksek olduğu sektör ise eğitim sektörüdür. Eğitim sektöründe kadın çalışan oranı yüzde 71,4 düzeyindedir. Bursa ilinde kadın çalışan sayısının erkek çalışan sayısından yüksek olduğu diğer sektör ise İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörüdür. Bilecik’te kadın istihdamının en fazla olduğu sektör İmalat sektörüdür. İl genelindeki toplam kadın çalışanların içinde imalat sektöründe çalışanların payı yüzde 66,4 seviyesindedir. Bilecik ilinde kadın çalışan oranının en yüksek olduğu sektör ise Eğitim sektörüdür. Eğitim sektöründe kadın çalışan oranı yüzde 79,1 düzeyindedir. Eskişehir’de ise kadın istihdamının en fazla olduğu sektör İmalat sektörüdür. İl genelindeki toplam kadın çalışanların içinde imalat sektöründe çalışanların payı yüzde 43,5 seviyesindedir. Eskişehir ilinde kadın çalışan oranının en yüksek olduğu sektör ise İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektörüdür. İnsan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri sektöründe kadın çalışan oranı yüzde 71,1 düzeyindedir.

Kadınların eğitim seviyesi arttıkça işgücüne katılımlarının arttığı gerçeği düşünülürken mesleki eğitim kursları ile kadınların beceri seviyeleri artırılarak işgücü piyasasına girişleri ve istihdam edilebilirlikleri kolaylaştırılmaktadır. Bu bağlamda yapılan görüşmelerde bölgede kadın eleman temininde güçlük çekilen meslek dallarında mesleki eğitim verilmesine rağmen talebin yeterince karşılanamadığı ifade edilmiştir. Mesleki eğitim merkezleri tarafından verilen eğitimlerin kapasitelerinin ve sayılarının artırılmasının gerekli olduğu belirtilmiştir.

Bu bağlamda “Kadın Girişimciliği/Kadın İstihdamı” teması hedeflerine uygun olarak, kadın çalışan temininde güçlük çekilen meslek dallarında sektörlerin ihtiyaçlarına göre mesleki eğitim kursları düzenlenecektir. Bu kapsamda kurslar bölgedeki mesleki eğitim merkezleri ve vakıfları, imalat sanayi firmaları, organize sanayi bölgeleri, ticaret ve sanayi odaları, iş insanları dernekleri ile iş birliği çerçevesinde düzenlenecektir.

c) Çıktı Hedefleri

Gösterge Adı	Birim	Çıktı	Hedef	Doğrulama Kaynağı
Düzenlenecek Mesleki Eğitim Kursları	Adet	0	15	BEBKA
Kurslara Katılacak Kursiyer Sayısı	Kişi	0	300	BEBKA
İstihdam Edilen Kadın Sayısı	Kişi	0	200	BEBKA

d) Diğer Ajans/Kurum Faaliyetleriyle Koordinasyon

Düzenlenecek kurslar BEBKA ile mesleki eğitim merkezleri ve vakıfları, bölgedeki sanayi çatı kuruluşları, iş insanları dernekleri ve özel sektör iş birliğiyle birlikte yürütülecektir.

e) İzleme ve Değerlendirme

Yıllık çalışma programları doğrultusunda faaliyetlerin izlemesi, belirlenen sonuç ve çıktı hedefleri üzerinden gerçekleştirilecektir.

4.3.4. Çocuk ve Genç Teknoloji Programları

a) Amaç

Çocuk ve Genç Teknoloji Programları ile TR41 bölgesinde yaşayan çocuklar ve gençlerin inovasyon, yenilikçilik, girişimcilik gibi birçok alanda kabiliyetlerinin artırılması ve bununla birlikte sosyal becerilerinin geliştirilerek geleceğe hazırlanmaları sağlayacak programlar düzenlenmesi amaçlanmaktadır.

Bu amaç doğrultusunda kamu kurumları, sivil toplum kuruluşları, üniversiteler, STK'lar, dernekler, özel sektör ve T3 Vakfı ile iş birliği içerisinde AR-GE ve yenilik altyapısını güçlendirecek, dijital dönüşüme öncülük edecek TEKNOFEST, DENEYAP gibi organizasyon iş birlikleri koordine edilecektir.

Bu programlardan Türkiye Teknoloji Takımı Vakfı (T3 Vakfı) ve T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın yürütücülüğünde, Türkiye'de millî teknolojinin geliştirilmesi konusunda kritik rol oynayan birçok kuruluşun paydaşlığıyla düzenlenen ve bu yıl altıncısı gerçekleştirilecek olan TEKNOFEST 2024 katılımı, yarışmalara yönelik bilgilendirme, farkındalık semineri, uygulamalı proje hazırlama eğitimleri gibi organizasyonlar düzenlenmesi amaçlanmaktadır.

T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığı, TÜBİTAK ve T3 Vakfı bir iş birliği ile başlatılan temel amacı Milli Teknoloji Hamlesinin itici gücünü oluşturacak, teknoloji üretme yetkinliği yüksek genç bireyler yetiştirmek olan DENEYAP Teknoloji Atölyeleri 81 ilde kurulmuştur. DENEYAP Teknoloji atölyelerinden biri de Ajansımızın hizmet binasında faaliyete geçmiştir. Hizmet binamızda faaliyet gösteren Nilüfer Teknoloji Atölyesinde 160 öğrenci hafta sonları 640 adam/saat eğitim görmektedir.

b) Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın yayımladığı 2023 Sanayi ve Teknoloji Stratejisi çalışmasında sanayi ve teknolojinin ihtiyaç duyduğu yeni yetkinlikler, beceriler ve sektörel uzmanlıklar belirleneceği; gençlerin yenilikçilik ve girişimcilik becerileri edinmeleri için bilim ve teknoloji kampları düzenleneceği hedefleri belirlenmiştir.

Gençlere, tasarım ve üretim, robotik ve kodlama, elektronik programlama ve nesnelerin interneti, nanoteknoloji ve malzeme bilimi, havacılık ve uzay teknolojileri gibi birçok başlıkta ücretsiz eğitimler verilen DENEYAP Atölyelerine katılım sağlayan gençlerin ürettikleri projelerini sergileyebilmeleri için proje şenlikleri düzenlenmesi planlanmaktadır. DENEYAP atölyesi çalışmalarına katılım sağlanacak, açılış ve kapanış etkinlikleri, proje geliştirme, proje yarışmaları düzenleme, TEKNOFEST takımlarının kapasitelerinin geliştirilmesine yönelik iş birlikleri geliştirilecek ve faaliyetler düzenlenecektir.

c) Çıktı Hedefleri

Gösterge Adı	Birim	Hedef	Doğrulama Kaynağı
TEKNOFEST'e başvuru yapan proje sayısı	Artış Miktarı	%10	BEBKA

d) Diğer Ajans/Kurum Faaliyetleriyle Koordinasyon

Düzenlenecek etkinlikler Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı koordinasyonunda BEBKA, Bursa İl Millî Eğitim Müdürlüğü ve ilgili kurumlar ile iş birliğiyle yürütülecektir.

e) İzleme ve Değerlendirme

Yürütülen faaliyetlerin izleme ve değerlendirme süreçleri Mali ve İdari İşler Birimi tarafından takip edilecektir.

4.4. Tanıtım ve Yatırım Destek Faaliyetleri

Yerel Kalkınma Fırsatları Tanıtım ve Yatırım Destek Faaliyetleri kapsamında yürütülecek faaliyetler aşağıda yer almaktadır:

4.4.1. Animasyon Sektörünün Geliştirilmesine Yönelik Tanıtım Faaliyetleri

a) Amaç

Ülkemizde animasyon sektörü, son dönemde büyüme göstermiş olsa da ülkemizin küresel pazardan almış olduğu pay oldukça düşüktür. Yabancı yapımların payı, ülkemizde oldukça fazla olup özellikle çizgi dizi alanında talep yetersizliği mevcut iken, animasyonun kullanım alanları da henüz yeterince bilinmemektedir. Ülkemizde uluslararası animasyon festivalinin düzenlenmemesi, sektöre özgü ulusal bir stratejinin ve fon-teşvik mekanizmalarının yeterince olmaması, animasyon kültürünün henüz olgunlaşmaması ve uluslararası alanda co-production (ortak-yapım) anlaşmalarının yetersizliği sektörün en temel problemlerinin başında gelmektedir.

Animasyon sektörü, başta Eskişehir'de olmak üzere, TR41 Bölgesinde gelişme potansiyeli yüksek olan sektörlerden birisi olarak değerlendirilmektedir. Eskişehir animasyon sektörü potansiyelini değerlendirerek, ülkemizin uluslararası pazar payını artırmak amacı ile sektörel ekosistemi güçlendirmek ve animasyon sektörünü geliştirmek hedeflenmektedir.

Animasyon sektörünün geliştirilmesi için belirlenen amaçlar aşağıdadır:

- Animasyon sektöründe insan kaynakları ve kurumsal kapasitenin geliştirilmesi
- Eskişehir animasyon sektörünün ve potansiyelinin ulusal ve uluslararası alanda tanıtımının sağlanması ve iş birliklerinin geliştirilmesi
- Eskişehir animasyon sektörünün mevcut durumunu ortaya koymak, sektördeki gelişmeleri yakından takip etmek ve değerlendirmek
- Animasyon sektörüne olan ilginin ve farkındalığın artırılmasının sağlanması

b) Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

Günümüzde animasyon, ülke ekonomilerine yaptığı katkının yanı sıra sosyal ve kültürel açıdan da dikkate alınması gereken katma değeri ve çarpan etkisi yüksek sektörlerden birisidir. Animasyonun yeni kuşakların yetiştirilmesinde, kültürel değerlerin genç nesillere aktarılmasında, çocuk ve gençlere bakış açısı kazandırılmasında, sanat kültürünün ve estetik zevklerin zenginleştirilmesinde etkisi yadsınamaz bir gerçektir. En önemli kitle iletişim araçlarından biri olarak kabul edilen animasyon yapımlarının niteliği, yaşanan topluma, kültüre ve izleyici kitlesine olan yakınlığı ve işlevselliği günümüz iletişim çağında büyük önem arz etmektedir.

Kuzey Amerika, Avrupa ve Uzak Doğu ülkelerinin ekonomilerine önemli katkılar sağlayan sektörün, son 10 yılda ülkemizde de dikkatleri üzerine çekmeye başladığı görülmektedir. Ülkemizin üst ve orta ölçekli strateji

belgelerinde yer almaya başlayan animasyon sektörü, ülkemizde bir gelişim süreci içerisinde. Bu süreç içerisinde, animasyon sektörüne yönelik yürütülecek çalışmalar, sektörün orta vadede daha da büyümesine ve ülke ekonomisine daha fazla katkıda bulunmasını sağlayacaktır.

Animasyon sektörü, emek-yoğun bir sektördür. Birçok Avrupa ve Kuzey Amerika ülkesine kıyasla, ülkemizde ve Eskişehir’de işgücü maliyetleri oldukça düşüktür. Amerika ve Kanada’da bir animatör yıllık 55.000\$ gelir elde ederken; ülkemizde ve Eskişehir’de bu gelir, 15.000\$’ın altındadır.

Animasyon sektörü, yaratıcı endüstriler sınıfında yer alan sektörlerden bir tanesidir. Dünyada yaklaşık 1,2 trilyon dolar pazar hacmine sahip olan yaratıcı endüstriler içerisinde animasyon sektörünün payı %25’e ulaşmıştır.

Türkiye’de son 10 yıllık dönemde gerçekleştirilen yatırımlar sayesinde animasyonla birlikte oyun sektöründe de ciddi oranda büyüme gerçekleşmiştir. Sahip olunan tecrübe, bilgi birikimi, maliyet avantajı ve teknoloji ile sektörün gelişmesinin doğal sonucu olarak ihtiyaç duyulan nitelikli elaman ihtiyacı artmaktadır. Özellikle oyun sektöründe 2016 yılından itibaren önemli gelişmeler yaşanmaktadır. Sektörde yer alan firmalar dünya genelinde önemli başarılarla imza atmaktadır. Son beş yılda Türkiye oyun sektörüne yaklaşık 2,4 milyar dolar yabancı yatırım gerçekleştirilmiştir. Büyük yatırımların gerçekleşmesiyle beraber oyun sektörü dikkatleri üzerine çekmeyi başarmıştır. On Birinci Kalkınma Planı İş ve Yatırım Ortamı Başlığı altında belirlenmiş, Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi ile paydaş olan Ajansların “Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisinin belirlediği ilgili tüm kamu kurum ve kuruluşları tarafından Türkçe ve ihtiyaç duyulan yabancı dillerde sektör raporları hazırlanacak ve bu raporlar her yıl ilgili kurum ve kuruluşlarca güncellenecektir” politikası gereği Ajanslar tarafından buldukları bölgelerde sektör raporları hazırlanmaktadır.

Planda animasyon sektörünün geliştirilmesine yönelik faaliyetleri destekleyici hedef ve politikalar aşağıda yer almaktadır:

- Kültürümüzün temel unsurları, tarihimizin önemli şahsiyetleri, olayları, masal kahramanları ve kültürel zenginlik unsurlarımız tiyatro, sinema, belgesel, dizi ve çizgi filmlerle anlatılacaktır.
- Türk sinemasının dünyada tanınan bir marka haline gelmesi için sinema endüstrisinin gelişimi sağlanarak uluslararası rekabet gücü artırılabilecektir.
- Ülkemizi önemli bir film çekim merkezi haline getirmek üzere ülkemizde çekimi yapılacak yabancı yapımlar desteklenecektir.
- Sinema yapım, dağıtım ve gösterim faaliyetlerinde tekelleşmenin önüne geçmeye yönelik düzenlemeler yapılacak, kültür merkezi ve benzeri yapıların sinema statüsüyle kullanımının teşviki sağlanacaktır.

Planda yer alan politikalar göz önüne alındığında, ülkemizde bebek endüstri olarak değerlendirilmesi mümkün olan animasyon endüstrisini, dünyada tanınan bir marka haline getirecek ekosistemin kurulmasının önemi bir kez daha ortaya çıkmaktadır. Kültür endüstrisinin milli gelir, ihracat ve ülke tanıtımına katkısının artırılması ile ilgili yapılması gerekenler, animasyon sektörünü de ilgilendirmektedir.

Sonuç olarak, ülkemizde animasyon sektörüne yönelik geliştirilecek politika ve uygulamalar ile dünyada ciddi bir pazar hacmine sahip bu sektörden ülkemizin de pay alması söz konusu olabilecektir.

Bölge Planı ile 2014-2023 kapsamında bölgenin temel öncelikleri belirlenmiştir. Bu temel önceliklerden birisi de bölgenin öncü ve potansiyeli olan stratejik sektörlerinin geliştirilerek, ileri teknoloji kullanan sanayi üretimine geçilmesidir. Bölge Planında kültür endüstrisi, sinema ve animasyon sektörlerinde bölge illerinin potansiyelinin en üst düzeyde değerlendirilmesi, alternatif sektörlerin geliştirilerek bölgenin rekabet gücünün artırılmasında önemli rol üstleneceği ifade edilmiştir.

Kalkınma Ajansları Yatırım Destek Ofislerinin görevleri arasında Kalkınma Ajansları Yatırım Destek Ofisleri Yönetmeliği ile belirlenmiş, yatırımcı odaklı, somut ve anlaşılır analiz, raporlama ve strateji çalışmalarının yapılması mevcuttur.

Ajansımız Eskişehir Yatırım Destek Ofisi tarafından hazırlanan Animasyon Sektörü Raporunda da ifade edildiği üzere; Eskişehir, sahip olduğu Anadolu Üniversitesi ve Osmangazi Üniversitesi ile sektöre nitelikli işgücü sağlayan önemli bir il konumundadır. Animasyon alanında 30 yıllık geçmişi ile ülkemizin en köklü üniversitesi olan Anadolu Üniversitesi, sektöre uzun yıllardır nitelikli iş gücü sağlamaktadır. 2023 yılı itibarıyla Eskişehir’de 9 (dokuz) adet animasyon ve 3 (üç) adet oyun firması faaliyet göstermektedir.

Animasyon Sektörü Danışma Kurulu Toplantısı

Eskişehir; animasyon kullanım alanlarının yoğun olduğu İstanbul, Ankara, İzmir, Bursa, Antalya ve Konya gibi önemli illerin merkezinde yer almaktadır. Kurumsal altyapıya bakıldığında Eskişehir’de animasyon sektörü; Sanat ve Tasarım Fakültesi’ne sahip Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, ARİNKOM Teknoloji Transfer Ofisi, ETTOM Teknoloji Transfer Ofisi, Eskişehir Teknoloji Geliştirme Bölgesi, Eskişehir Ticaret Odası ve BEBKA gibi pek çok paydaşın ilgi alanındadır. Eskişehir, sahip olduğu konum, sosyo-kültürel altyapı ve animasyon sektörüne uygun yatırım ortamı ile sektörel açıdan önemli bir gelişme potansiyeline sahiptir. Tüm çalışmalarda iş birliği fırsatlarını arttırmaya yönelik olarak Sinema Genel Müdürlüğü, TRT, Üniversiteler, sektör temsilcileri vd. paydaşların katılımı ile düzenli olarak her yıl danışma kurulu toplantısı gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.

Yürütülecek faaliyetler ile ilgili iş birliği yapılması planlanan konular şunlardır:

- Eskişehir’de animasyon stüdyoları, Eskişehir Teknoloji Geliştirme Bölgesi’nde faaliyet göstermektedir. Teknopark teşvikleri nedeniyle stüdyolar için en uygun yatırım yerleri Teknoparklar olmaktadır. Bu nedenle, ATAP ile koordinasyon çalışmaları yürütülecektir.
- Ülkemizdeki animasyon ve dijital işler alanında faaliyet gösteren firmalar ile ilgili/benzer sektörde uluslararası firmaları bir araya getiren sektör buluşmalarının gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.
- Ülkemizdeki animasyon stüdyolarının Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı desteklerinden yararlanabilmesi adına iş birliği ve koordinasyon çalışmaları yürütülecektir.

Türkiye’de Animasyon ve Oyun Sektörü Raporu

Animasyon ve Oyun sektörleri, yaratıcı ve dinamik yeni kuşağın getirdiği insan kaynağı etkisiyle hızla gelişen alanların başında gelmektedir. Aynı zamanda, bu yaratıcı ve dinamik yeni kuşak bu alanlara yönelik

İlgileri nedeniyle söz konusu sektörlerde büyük bir talep oluşturmaktadır. Çok büyük bir ivme ile büyüyen bu sektörlerde sadece tüketici olmanın yanı sıra, aynı zamanda üretici kısmında yer alıp bu büyüyen pastadan pay almak bölgemiz ve ülkemiz adına oldukça önemlidir. Bunun için mevcut durumun bilinmesi ve yol haritası oluşturulması önem taşımaktadır. Bu kapsamda animasyon ve oyun sektörünün ülkemizde ve bölgemizdeki mevcut durumunu ve gelişmelerini ortaya koyan rapor hazırlanacaktır.

c) Çıktı Hedefleri

Tablo 16. Animasyon Sektörünün Geliştirilmesine Yönelik Çıktı Göstergeleri

Gösterge Adı	Birim	Hedef	Doğrulama Kaynağı
Düzenlenen Animasyon Sektörü Danışma Kurulu Toplantısı sayısı	Adet	1	BEBKA
Türkiye'de Animasyon ve Oyun Sektörü Raporu	Adet	1	BEBKA

d) Diğer Ajans/Kurum Faaliyetleriyle Koordinasyon

Animasyon sektörü faaliyetlerinin ana yürütücüsü BEBKA olup, çalışma ekibi Eskişehir Yatırım Destek Ofisi uzmanlarından oluşturulacaktır.

2018 yılında kamu ve özel sektör temsilcilerinden Danışma Kurulu oluşturulmuştur. 2024 yılında da yılda en az bir kez olmak üzere Eskişehir Animasyon Sektörü Danışma Kurulu toplantıları gerçekleştirilecektir. Danışma kurulunda sektörel değerlendirmelerde bulunulacak olup sektöre yönelik faaliyetler ve çalışmalar gündeme alınacaktır. Danışma Kurulu, gerekli olan veri temini, raporlama, faaliyet koordinasyonu ve iş birliği konularında buldukları kurumlardaki teknik personellerin ajans personeli ile eşgüdümlü ve uyumlu bir biçimde çalışarak ilgili konularda gerekli yardımların sağlanmasından sorumludur.

Paydaşlara yüklenecek misyon; Animasyon Sektör Buluşmalarının düzenlenmesine ve tanıtımına ilişkin iş birliği çalışmalarının yürütülmesi, fon desteği, destek ve teşvik mekanizmaları ile kuluçka merkezi vb. proje önerilerinin ve modellerinin oluşturulmasına ilişkin iş birliği faaliyetlerinin yürütülmesidir.

e) İzleme ve Değerlendirme

Animasyon sektörü kapsamında yürütülen/yürütülecek çalışmalar, Eskişehir Animasyon Sektörü Danışma Kurulu Toplantılarında gündeme alınacak ve değerlendirilecektir. Yıllık çalışma programları doğrultusunda faaliyetlerin izlemesi yapılacak olup performans göstergeleri üzerinden değerlendirilme gerçekleştirilecektir.

2023 yılına kadar animasyon sektörünün geliştirilmesi kapsamında iş birliğine yönelik gerçekleştirilen faaliyetler aşağıdadır:

- 4 Mart 2020 tarihinde, Eskişehir ilinde BEBKA koordinasyonunda Anadolu Üniversitesi iş birliği ile sektörel gelişmelerin ve bu sektörlerle yönelik BEBKA desteklerinin kapsam ve içeriğinin değerlendirildiği Danışma Kurulu Toplantısı yapılmıştır.
- Anadolu Üniversitesi ve Anadolu Teknoloji Araştırma Parkı gibi kurumlara iş birliği ziyaretleri gerçekleştirilmiştir.

- 21 Nisan, 8 Mayıs ve 18 Mayıs 2020 tarihlerinde; COVID-19 pandemi sürecinin animasyon sektörüne etkileri, tehditler ve fırsatlar, dijital mecralar, dünyada animasyon sektöründeki gelişmelerin ele alındığı çevrimiçi paneller gerçekleştirilmiştir. Söz konusu webinar serisine canlı yayında yaklaşık 350 kişi katılım sağlamıştır. Bölge İl Millî Eğitim Müdürlükleri iş birliği ile animasyon sektörüne ilgi duyan ilgili bölümlerden yaklaşık 20 öğretmene Anadolu Üniversitesi ve Bahçeşehir Üniversitesi Animasyon Bölümleri, Anima Okul iş birliğinde “Animasyon Tarihi ve Türkiye, Animasyonda Senaryo, Animasyon teknikleri, 3D Animasyon, Animasyon yapım süreçleri” hakkında eğitimler verilmiş olup, söz konusu eğitimler BEBKA Youtube kanalından da canlı olarak yayınlanmıştır.
- Sektörün geliştirilmesi ve potansiyel iş birliklerinin ele alındığı özel sektör görüşmeleri gerçekleştirilmiştir.
- Animasyon firmalarının da içerisinde yer aldığı bir grup firmaya Yurtdışı Hedef Pazar Danışmanlık Programı kapsamında Kuzey Amerika İş Dünyası ve Ekonomisine Genel Bakış, Müşteri Araştırma ve Geliştirme Teknikleri, Kuzey Amerika'da Pazarlama Dinamikleri- Growth Hacking, Kuzey Amerika'da Pazarlama Dinamikleri- Arama Motoru Pazarlaması, Kuzey Amerika'da Satış Dinamikleri ve Etkif Sunum Teknikleri olmak üzere 5 farklı konu başlığında 10 saat eğitim aldırılmıştır.
- Animasyon firmalarının da içerisinde yer aldığı 35 firmaya Kanada pazarı üzerinden Kuzey Amerika pazarına açılmaları için Kuzey Amerika'dan uzmanlar tarafından 10 saat Kuzey Amerika Pazarı ve Ekonomisine Genel Bakış, Müşteri Araştırma ve Geliştirme Teknikleri, Pazarlama Dinamikleri- Growth Hacking, Arama Motoru Pazarlaması, Satış Dinamikleri, Etkif Sunum Teknikleri konularında eğitimler verildikten sonra seçilen 6 firmaya firmanın beklentileri ve ihtiyaçlarına uygun olarak, her bir firma için öncelikle Kanada pazarı üzerinden Kuzey Amerika pazarında yer alan potansiyel müşterilerle B2B görüşmeler ayarlanması, yatırım talebi olan firmalar için potansiyel yatırımcılarla görüşülmesi, inkübasyon ve girişim hızlandırma fırsatlarını değerlendirmek isteyen firmalar için ilgili organizasyonlarla görüşülmesi, yurt içi ve yurtdışı pazarlama, yeni nesil pazarlama konularında danışmanlık verilmiştir.
- Eskişehir'de sektöre nitelikli insan kaynağının yetiştirilmesini sağlayacak bir eğitim, geliştirme ve kuluçka temalı “Oyun ve Animasyon Geliştirme Merkezi” kurulması için kurum görüşmeleri gerçekleştirilmiştir. Animasyon teknolojileri ve oyun geliştirme alanlarında faaliyet göstermekte olan veya gösterme ilgisi olan ekiplere çeşitli destekler sağlayarak sektörün güçlenmesini ve sektör paydaşlarının sağlıklı bir ekosistem oluşturmasını sağlayacak kuluçka merkezi ihtiyacı değerlendirilmiştir. Bu kapsamda Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Üreten Şehirler Programına Anadolu Üniversitesi'nin başvuru sahibi olduğu proje iletilmiştir. Bakanlık tarafından onaylanan bu proje ile kuruluş süreci devam eden merkezde oyun ve animasyon alanlarında eğitim/mentorluk/danışmanlık hizmetleri; teknik altyapının kullanımını içeren uygulamalı faaliyetlerin bir arada yürütüldüğü bir ön kuluçka/kuluçka modelinin işletilmesi planlanmaktadır. Oyun/animasyon alanlarında yetenek/potansiyelle sahip katılımcıların alana ilişkin temel teori

ve uygulama bilgisinin geliştirilip birey/takımlar halinde üretime geçebilecekleri bir platform sunmak amaçlanmaktadır. Nihai hedefi ticarileştirme ve katma değeri yüksek ekonomik çıktılar elde etmek olan bu yolculuğun ilk adımı olacak merkezde katılımcılara yol haritaları çizilecek, katılımcılar girişimci, buluşçu gibi farklı rollerle ekosisteme katılacaktır. Yaratıcı sektörlerde ürün ve içerik üretiminin artmasını sağlayacak program ile unicorn şirketler çıkaran oyun sektöründe ve animasyon sektöründe katma değer sağlayacak ürünler ortaya çıkarılarak uzun vadede ülke ekonomisine katkı sağlamak amaçlanmaktadır. Üniversitelerin ve sektörün, ülkenin gelişim hedefleri doğrultusunda birlikte çalışarak yaratıcı sektörlerde dışa bağımlılığı azaltmasına olanak sağlamak; bölgedeki ve ülkemizdeki mevcut startaplara ve şirketlere nitelikli elemanlar yetiştirmesine destek vermek bir diğer amaçtır.

- 8 Aralık 2021 ve 28 Aralık 2022 tarihlerinde Animasyon Sektörü Danışma Kurulu Toplantısı düzenlenmiştir. Sektöre yönelik bölgeye katma değer sağlayacak projelerin istişare edildiği toplantılara Sinema Genel Müdürlüğü, TRT Çocuk, ATAP A.Ş. gibi paydaş kurumlar ile sektör temsilcileri katılmıştır. Toplantıda devlet destekleri üzerinde durulmuş ve özellikle nitelikli personel ile eğitime duyulan ihtiyaca vurgu yapılmıştır.

4.4.2. TR41 Bölgesi Yatırım İmkânlarının Etkin Tanıtımının Yapılması

a) Amaç

Etkin bir tanıtım faaliyetinin yerine getirilmesi amacıyla, profesyonel bir yaklaşımla bölge tanıtımının ele alınması, buna yönelik stratejinin oluşturulması ve bu amaçla kullanılacak materyallerinin hazırlanması, hedeflenmektedir.

Yerli ve yabancı yatırımcı için, Bursa, Eskişehir ve Bilecik illerinin, yatırım ortamı ve potansiyelini tanıtmak üzere ve yatırıma ilişkin konularda gerekli rapor vb. çalışmaların basılı olarak paylaşılmasına ihtiyaç duyulmaktadır.

Yatırım ortamı ile ilgili mevcut durumunu ortaya koymak, potansiyelini göstermek adına yatırım ortamını tanıtıcı basılı materyal basılması, yapılan toplantı/ görüşme/ araştırma sonuçları, yabancı yatırımcılar tarafından ihtiyaç olduğu belirtilen yatırıma ilişkin konularda bilgi notu, araştırma raporu, sektör raporu, tanıtıcı kitapçık ve broşür gibi süreç içinde ortaya çıkan ihtiyaçlara göre gerekli dokümanlar oluşturulup, tasarım vb. şekilde elektronik ve/ veya matbu şekilde paylaşılacaktır.

Yatırım-tanıtım çalışmalarına ve illerin sahip olduğu potansiyellerin etkin tanıtımına odaklanılarak doğru pazarlara ulaşılması hedeflenmektedir. Bundan yola çıkılarak tanıtım filmleri ve fotoğraflar gibi tanıtım materyallerinin hazırlanması planlanmaktadır.

5449 sayılı Kanununun 5. ve 16. maddeleri ile Kalkınma Ajanslarının Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin ilgili maddelerinde "Bölgenin iş ve yatırım imkânlarının, ilgili kuruluşlarla iş birliği halinde ulusal ve uluslararası düzeyde tanıtımını yapma görevi olduğu ifade edilmiştir.

Yatırım destek ve tanıtım faaliyetleri kapsamında çeşitli dokümanların hazırlanması ve daha önce hazırlanan dokümanların güncellenmesi planlanmaktadır. Yatırım Destek Ofislerine ait www.bursainvest.gov.tr, www.investineskisehir.gov.tr ve www.investinbilecik.gov.tr internet sayfalarının güncellemelerine devam edilecek, gerektiğinde yenilenecek ve sayfalar yatırım tanıtım ve destek konusunda bilgilendirmeler doğrultusunda zenginleştirilecektir.

Potansiyel yatırımcıların izlenmesi, doğrudan yabancı yatırımların çekilmesi ve yatırım karar süreçlerinde bölge illerinin yatırımcıların gündeminde tutulması çalışmalarına ağırlık verilecektir. Bölgeye yabancı yatırımcıların çekilmesi konusunda çalışmalar yapılacak, Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi ile ortak yatırımcıya yer bulma ve yatırımcı çekme çalışmalarına devam edilecektir.

Yatırım süreçleri ile ilgili kuruluşlarla sürekli iş birliği sağlanmasına ve nitelikli bilgi paylaşımına devam edilecektir.

Yatırım projelerine ilişkin, bölgede ve bölge dışında oluşabilecek ticaret ve iş birliği imkânları hakkında yatırımcıların bilgilendirilmesine, paydaşlardan ve medyadan gelen ticaret ve iş fırsatları hakkında mevcut iletişim kanalları ile bilgilendirme yapılmaya devam edilecektir.

Potansiyel hedef yatırımcıların belirlenmesinden sonra:

- Bu firmaların internet siteleri ve kurumsal yayınları,
- Ekonomi gazeteleri ve sektör dergileri,
- Bölgede faaliyette bulunan sektör firmaları, ticaret ve sanayi odaları ile iş insanı dernekleri,
- Yurtdışında faaliyette bulunan Türk iş insanı dernekleri başta olmak üzere diğer Türk dernek ve vakıfları,
- Ticaret müşavirlikleri aracılığıyla firmanın katılacağı toplantılar, fuarlar, Türkiye ziyaretleri, firmanın faaliyet gösterdiği ülkelerde gerçekleşen önemli organizasyon ve toplantılar ve diğer organizasyonlar takip edilecektir.

Belirtilen organizasyonların yanında yurtdışında faaliyet gösteren Türk iş insanı dernekleri başta olmak üzere diğer Türk dernek ve vakıfları aracılığıyla, hedef firmaların karar verici konumundaki yöneticileri ile ilişki kurulması sağlanacak ve bu kişilere bölge tanıtımı yapılacaktır. Firmalarda karar verici konumundaki kişilerle irtibat kurulması aşamasında yurtdışında faaliyet gösteren ticaret müşavirliklerinden de faydalanılacaktır.

b) Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

TR41 Bölgesinin yatırım ortamına ilişkin güncel, doğru ve yatırıma ilişkin bilgilerin toplulaştırıldığı doküman ihtiyacı, illerimizde yatırımcılar için önem teşkil etmekte, yatırım tanıtımında önemli bir araç olarak kullanılabilir. Aynı zamanda, internet sitesi ve sosyal medya başta olmak üzere, fuar ve toplantılarda da yatırım ortamını tanıtıcı güncel yatırım tanıtım filmlerinin kullanılması, illerin yatırım ortamının tanıtımında önemli bir etki yaratmaktadır.

Buna istinaden, Bölgenin yatırım olanaklarının ve potansiyelinin tanıtımına yönelik olarak basılı ve görsel malzemeler hazırlanacaktır.

Tanıtım stratejisine göre ihtiyaç duyulduğunda gerek ulusal gerek uluslararası basına reklam verilecektir. Bölgeyi ve yatırım imkânlarını tanıtan materyaller, özellikle ticaret hacmimizin yüksek olduğu büyükelçiliklerdeki ticari ateşeler, tur operatörleri ve uluslararası fuarlara katılan kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapılarak çeşitli kanallarla dağıtılması planlanmaktadır.

Ayrıca, yukarıda ismi geçen kanallar ile yatırım yapması muhtemel yatırımcılar tespit edilerek, bölgeye davet edilecektir. Davet edilen potansiyel yatırımcılara bölgeyi tanıtıcı programlar, geziler ve ikili iş görüşmeleri düzenlenecektir.

Yurt içi ve yurt dışından gelecek potansiyel yatırımcılar ve yatırımcıları bölgemiz illerine getirecek elçilik mensupları, ticari ataşeler, diğer ülkelerin tanıtım ajansları ve ticaret ve sanayi odaları için bölgenin yatırım ortamını tanıtıcı geziler, ticaret hacmini artıracak ikili görüşmeler, iş birliği organizasyonları ile fuarlar gibi çeşitli aktiviteler ve programlar düzenlenecektir.

Bölgenin yatırım tanıtımı olanaklarını araştırmak üzere Bölgeye gelen heyetlerin ağırlanması, programlarının oluşturulması ve eşlik edilmesi faaliyetleri gerçekleştirilecektir.

c) Çıktı Hedefleri

Tablo 17. TR41 Bölgesi Yatırım İmkânlarının Etkin Tanıtımının Yapılması Çıktı Göstergeleri

Gösterge Adı	Birim	Hedef	Doğrulama Kaynağı
Güncellenen Yatırım Ortamı Kitabı/Tanıtıcı Materyal Sayısı	Adet	3	BEBKA
Tanıtım Filmi Sayısı	Adet	3	BEBKA

d) Diğer Ajans/Kurum Faaliyetleriyle Koordinasyon

Yönetim ve koordinasyon, ilgili illerin BEBKA Yatırım Destek Ofisleri tarafından; ildeki yatırıma ilişkin paydaşlar ile iş birliği içerisinde sürdürülecektir.

e) İzleme ve Değerlendirme

Yıllık çalışma programları doğrultusunda faaliyetlerin izlemesi, faaliyetin gerçekleştiği ildeki Yatırım Destek Ofisi tarafından yapılacak olup sonuç ve çıktı hedefleri üzerinden değerlendirilme gerçekleştirilecektir.

4.5. Ajans Destekleri

Yerel Kalkınma Fırsatları Ajans Destekleri kapsamında yürütülecek programlar aşağıda yer almaktadır:

4.5.1. Fizibilite Desteği

a) Amaç

TR41 Bursa, Eskişehir, Bilecik bölgesinde yerel ve bölgesel kalkınmaya ivme kazandıracak yatırım ve projelere ilişkin fizibilite çalışmalarına destek sağlamaktır.

b) Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

Bölgesel gelişmeyi hızlandırmak, sürdürülebilirliğini sağlamak, bölgeler arası ve bölge içi gelişmişlik farklarını azaltmak amacıyla kalkınma ajanslarının verdiği desteklerden biri de “Fizibilite Desteği”dir. Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliğinin 27. maddesinde belirtildiği üzere; Ajans, bölgenin kalkınması ve rekabet gücü açısından önemli fırsatlardan yararlanılmasına, bölge ekonomisine yönelik tehdit ve risklerin önlenmesine, bölgenin yenilik ve girişimcilik kapasitesinin geliştirilmesine yönelik projelerin fizibilite çalışmalarına doğrudan mali destek verebilir.

c) Çıktı Hedefleri

Tablo 18. Fizibilite Desteği Çıktı Göstergeleri

Gösterge Adı	Birim	Hedef	Doğrulama Kaynağı
Güdümlü projeye dönüşen fizibilite raporu sayısı	Adet	1	BEBKA Güdümlü Proje Başvuruları
Destek kapsamında yaptırılan fizibilite çalışması	Adet	1	Program Kapanış Raporu

d) İzleme ve Değerlendirme

Program kapsamında başarılı bulunup destek sözleşmesi imzalanan yararlanıcıya yönelik fizibilite desteğinin uygulama ve izleme sürecine ilişkin olarak eğitimler verilecektir. Sözleşme yükümlülüklerinin yerine getirilmesi sağlanacak ve sürecin sözleşmelerde belirtilen kural ve usullere göre uygulanması temin edilecektir.

4.5.2. Teknik Destek

a) Amaç

TR41 Bölgesindeki yerel aktörlerin bölgesel kalkınma açısından önem arz eden, ancak kurumsal kapasite eksikliği nedeniyle hazırlık ve uygulama aşamalarında sıkıntı ile karşılaşılan çalışmalarına; eğitim alınması, program ve plan hazırlanmasına katkı sağlanması, danışmanlık hizmeti alınması gibi kurumsal nitelikli ve kapasite geliştirici faaliyetler ile destek sağlamaktır.

b) Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

“Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği”nin 32. maddesinde yer aldığı şekliyle ajanslar, yerel yönetimlerin başta planlama çalışmaları ile bölge plan ve programlarını uygulayıcı veya yerel kalkınma kapasitesini artırıcı faaliyetleri ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarının ve bölgedeki sivil toplum kuruluşlarının yerel ve bölgesel kalkınmaya katkıda bulunabilecek çalışmaları için eğitim verme, program ve proje hazırlanmasına katkı sağlama, geçici uzman personel görevlendirme, danışmanlık sağlama, lobi faaliyetleri ve uluslararası ilişkiler kurma gibi kurumsal nitelikli ve kapasite geliştirici teknik destek hizmetleri sağlayabilmektedir.

c) Çıktı Hedefleri

Tablo 19. Teknik Destek Çıktı Göstergeleri

Gösterge Adı	Birim	Hedef	Doğrulama Kaynağı
Teknik Destek Kapsamında Düzenlenen Eğitimlere Katılan Kişi Sayısı	Kişi	200	Proje Nihai Raporu
Teknik Destek Faaliyetinden Doğrudan Faydalanan STK Sayısı	Kişi	5	Proje Nihai Raporu
Teknik Destek Kapsamında Danışmanlık Hizmeti Alan Kişi Sayısı	Kişi	50	Proje Nihai Raporu
Teknik Destek programından faydalanan kurum/kuruluş sayısı	Adet	10	Proje Nihai Raporu
Proje Hazırlama Becerisi Kazanan Kişi Sayısı	Kişi	20	Proje Nihai Raporu

d) İzleme ve Değerlendirme

Program kapsamında başarılı bulunup destek sözleşmesi imzalanan yararlanıcıya yönelik teknik desteğin uygulama ve izleme sürecine ilişkin olarak bilgilendirme yapılacaktır. Hizmet satın almaları sunulan teknik şartnamelere uygun olarak Ajans tarafından gerçekleştirilecektir. Sözleşme yükümlülüklerinin yerine getirilmesi sağlanacak ve sürecin sözleşmelerde belirtilen kural ve usullere göre uygulanması temin edilecektir.

5. SOSYAL GELİŞMEYİ DESTEKLEME PROGRAMI (SOGEP)

a) Amaç

Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı (SOGEP)'in amacı, başta sosyo-ekonomik gelişmişlik düzeyi düşük olan il ve ilçelerde olmak üzere uygulandığı yerlerde yerel dinamikleri harekete geçirerek yoksulluk, göç ve kentleşmeden kaynaklanan sosyal sorunları gidermek, değişen sosyal yapının ortaya çıkardığı ihtiyaçlara karşılık vermek, toplumun dezavantajlı kesimlerinin ekonomik ve sosyal hayata daha aktif katılmalarını sağlamak, istihdam edilebilirliği artırmak, sosyal içermeyi, sosyal girişimciliği ve yenilikçiliği desteklemek ve sosyal sorumluluk uygulamalarını yaygınlaştırmaktır. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu çerçevesinde bölgemizde konu ile ilgili proje geliştirme süreci Ajansımız tarafından yürütülecektir.

b) Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

Kalkınma Ajansları, Bölge vizyonuna ulaşmak üzere çeşitli proje ve faaliyetleri desteklemektedir. Bölgemizde sosyal gelişimin de desteklenmesi hedeflenerek toplumun dezavantajlı kesimlerinin ekonomik ve sosyal hayata daha aktif şekilde katılmasının sağlanması amacıyla Ajansımız, Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programını (SOGEP) yürütmüştür. Program ile kamu kurum ve kuruluşları, yerel yönetimler ve sivil toplum kuruluşlarının projelerine destek verilecektir.

Program kapsamında belirlenen öncelikler kapsamında; istihdamın artırılmasına amacıyla mesleki bilgi ve becerilerin geliştirilmesi ile bölgedeki ihtiyaçlara uygun alanlarda nitelikli ve üretken beşerî sermayenin geliştirilmesi, sosyal girişimlerin kurulması ve kapasitelerinin artırılması, istihdam edilebilirliğe ve sosyal içermeye ilişkin yenilikçi modeller geliştirilmesi, sosyal girişimcilik ve sosyal yenilikçilik alanlarında hizmet veren hızlandırıcı programların uygulanması, toplumun dezavantajlı kesimlerinin yaşam kalitelerinin yükseltilmesi ve bu kesime sunulan hizmetlerin kalitesinin artırılması, sosyal sorunların çözümünde sosyal sorumluluk uygulamalarının geliştirilmesi hedeflenmektedir. Bu amaçla Ajansımız SOGEP kapsamında kamu kurum ve kuruluşlarına, yerel yönetimlere, bölgedeki sivil toplum kuruluşlarına destek sağlayacaktır.

c) Çıktı Hedefleri

Tablo 20. SOGEP Çıktı Göstergeleri

Gösterge Adı	Birim	Hedef	Doğrulama Kaynağı
Program kapsamında gerçekleşen destek tutarı	Milyon TL	49,5 ²⁹	BEBKA

²⁹ 2021,2022 ve 2023 SOGEP MDP'ler kapsamında projeler henüz tamamlanamadığı için gerçekleşen tutarlar net değildir. Ancak, 2019-2022 SOGEP projeleri toplam destek tutarı onaylanan bütçe artışları sonrası 27,9 milyon TL, 2019-2023 SOGEP projeleri toplam destek tutarı onaylanan bütçe artışları sonrası 39,5 milyon TL'dir. 2023 SOGEP projelerinin sözleşmeleri imzalanmış, proje uygulama süreci başlamıştır. 2024 SOGEP projeleri için 10.000.000 TL kaynak öngörülmektedir.

d) İzleme ve Değerlendirme

İzleme ve Değerlendirme Birimi, SOGEP kapsamında desteklenen projelerin satın alma, izleme ve değerlendirmesini yapacak, sonuç ve çıktıların takibini gerçekleştirecektir.

6. ÜRETEN ŞEHİRLER PROGRAMI

a) Amaç

Üreten Şehirler Programının amacı; sanayinin ülke genelinde dengeli gelişimi ve büyüme odaklarının uluslararası alanda rekabetçi bir üretim yapısına kavuşması için, işletmelerin küresel üretim sistemlerine entegrasyonunun güçlendirilmesi, şehirlerin uluslararası erişilebilirliğinin ve kentsel yaşam kalitesinin yükseltilmesi, sanayi, teknoloji ve yenilik altyapıları ile beşerî sermaye ve kurumsal kapasitelerinin geliştirilmesidir. Bölgemizde konu ile ilgili proje geliştirme sürecinde Anadolu Üniversitesi tarafından Üreten Şehirler Programı Gündümlü Proje formatında uygulanacak bir proje başvurusu yapılmıştır. Bu kapsamda 2021 yılında “Eskişehir Oyun ve Animasyon Geliştirme Merkezi” kurulması konusunda sunulan proje destek almaya hak kazanmış olup, 19.01.2022 tarihinde sözleşmesi imzalanan proje 2023 yılı içerisinde tamamlanmıştır.

Üreten Şehirler Tematik Teknik Destek Programı kapsamında ise 2023 yılında Eskişehir ilinde Temiz Üretim Danışmanlık Programı ile edilmiştir. Programın amacı; Eskişehir ilinde imalat sanayii özel sektör kuruluşlarının kapasitesinin geliştirilmesi, verimliliğinin artırılması ve sürdürülebilirliğin sağlanması amacıyla, temiz üretim konusunda teknik destek sağlamaktır. 2024 yılında devam etmesi öngörülen bu programın önceliği, Eskişehir ilinde imalat sanayiinde faaliyet gösteren işletmeler için verimliliğinin artırılması ve çevreye duyarlı üretimin desteklenmesi amacıyla temiz üretim etüdü, belirlenen kritik ürün ya da süreçler için karbon ayak izi hesaplaması yapılması ve ardından azaltım stratejilerine ve gerekli yatırımlara dönük rapor hazırlanmasıdır.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu çerçevesinde bölgemizde konu ile ilgili Eskişehir ilinde uygulanabilecek program ve proje önerilerine ilişkin çalışmalar ve proje yürütme süreci Ajansımız tarafından gerçekleştirilecektir.

b) Arka Plan ve Müdahale Gerekçesi

Oyun ve Animasyon Geliştirme Merkezi ile Anadolu Üniversitesi'nin başvuru sahibi olduğu proje ile animasyon teknolojileri ve oyun geliştirme alanlarında faaliyet göstermekte olan veya gösterme ilgisi olan ekiplere çeşitli destekler sağlayarak sektörün güçlenmesini ve sektör paydaşlarının sağlıklı bir ekosistem oluşturmasını sağlayacak kuluçka merkezi kurulması planlanmaktadır. Projenin kapsamı oyun ve animasyon alanlarında eğitim/mentorluk/danışmanlık hizmetleri; teknik altyapının kullanımını içeren uygulamalı faaliyetlerin bir arada yürütüldüğü bir ön kuluçka/kuluçka modelini işletmektir. Oyun ve Animasyon Geliştirme Merkezi isimli yapının hedef kitlesi gençler/öğrenciler ve akademisyenler, freelance çalışanlar, oyun ve animasyon şirketleri, yatırımcı gruplar, ETGB, Ticaret Odası-Sanayi Odası-Yerel İdari Yapılar ve TTO'lar-Kuluçka Merkezleri ve Hızlandırıcılarıdır.

Üreten Şehirler Tematik Teknik Destek Temiz Üretim Danışmanlık Programı kapsamında yapılacak etüt çalışması ile tesiste kullanılan girdi (su, hammadde, ambalaj vb.) ve enerji kaynakları kullanımının tüm

süreçlerde ölçülmesi ve analizlerinin yapılması sonrasında girdi, kaynak ve süreçlerin yönetimi için tasarruf potansiyelleri belirlenecektir. Ayrıca belirlenen kritik ürün ya da süreçler için firmaların karbon ayak izi hesaplaması yapılarak karbon azaltım stratejileri ortaya koyulacaktır.

c) Çıktı Hedefleri

Tablo 21. Üreten Şehirler Programı Çıktı Göstergeleri

Gösterge Adı	Birim	Hedef	Doğrulama Kaynağı
Üreten Şehirler GÜdümlü Proje Kapsamında Gerçekleşen Destek Tutarı	Milyon TL	2.5	BEBKA
Üreten Şehirler Tematik Teknik Destek Programı Kapsamında Gerçekleşen Destek Tutarı	Milyon TL	4	BEBKA

d) İzleme ve Değerlendirme

İzleme ve Değerlendirme Birimi, Üreten Şehirler Programı kapsamında desteklenen projenin satın alma, izleme ve değerlendirmesini yapacak, sonuç ve çıktıların takibini gerçekleştirecektir.

7. SONUÇ ve DEĞERLENDİRME

Bölge Planının gelişme eksenleri esas olmak üzere amaç, hedef ve stratejileri doğrultusunda bölgenin mevcut durumu ve potansiyeli dikkate alınarak belirlenen 2024-2026 dönemi Sonuç Odaklı Programları geliştirilmiştir. Bölgedeki paydaşların yetkinlikleri, insan kaynakları ve bütçe durumları göz önüne alınarak görev paylaşımları yapılacak ve bölgenin kalkınma hedeflerine ulaşma yolunda somut adımlar atılacaktır. 2024 yılı ve sonrasında Sonuç Odaklı Programların uygulama çalışmalarına hız verilecek mali ve teknik destekler bu stratejik alanlara odaklanacaktır. Ayrıca 2024-2028 Bursa Eskişehir Bilecik Bölge Planının onaylanmasını takiben, plan kapsamında geliştirilen ve ajansın rol oynayabileceği tedbir, program ve proje önerileri doğrultusunda faaliyetler geliştirilecek; diğer kurum ve kuruluşların sorumluluk alanına giren faaliyetler de takip edilecektir.

Yenilik ve Verimlilik Sonuç Odaklı Programı kapsamında hem ajansımızın belli alanlara odaklanması hem de bölge potansiyelinin değerlendirilebilmesi amacıyla 2019 yılı içerisinde hazırlanan ve 2020 yılında nihai hale getirilen TR41 Bölgesi Yenilik ve Akıllı Uzmanlaşma Strateji Belgesi doğrultusunda ortaya konulan alanlara yönelik odaklı sektörel ihtisaslaşma, kümelenme, yönetim danışmanlığı ve mali destek programlarının oluşturulması amaçlanmaktadır. BEBKA koordinatörlüğünde, üniversite-sanayi iş birliğini destekleyici faaliyetler ele alınacak, bu alanda yeni proje fikirleri proje geliştirilecektir.

Yine ilgili Sonuç Odaklı Program kapsamında 2014 yılından beri sürdürülen Endüstriyel Simbiyoz Programı kapsamında sinerjilerin hayata geçirilmesi, gerekli sistematığın oluşturulması ve sürdürülebilirliğin sağlanmasına yönelik önlemlerin alınması için çalışmalar başlatılmıştır. 2018 yılında Endüstriyel Simbiyoz Mali Destek Programı'na çıkılmış olup, 2019 yılında bölge illerinde temiz üretim eğitimleri verilmiş ve OSB'lerde simbiyoz olanaklarının araştırılması için projeler yürütülmüştür. 2020 yılında çıkarılan Yenilik ve Verimlilik Mali Destek Programı ile kaynak verimliliği odağında, yalın üretim, enerji verimliliği, vb. konularda bölgede kurumsal kapasitenin artırılmasına yönelik programlar uygulanmıştır. Üreten Şehirler Tematik Teknik Destek Programı kapsamında 2023 yılında için Temiz Üretim Danışmanlık Programı Eskişehir ilinde gerçekleştirilmiştir. Programın amacı; Eskişehir ilinde imalat sanayii özel sektör kuruluşlarının kapasitesinin geliştirilmesi, verimliliğinin artırılması ve sürdürülebilirliğin sağlanması amacıyla, temiz üretim konusunda teknik destek sağlamaktır.

Yenilik ve Verimlilik Sonuç Odaklı Programında ayrıca Dünya Bankası tarafından finanse edilen "Sosyal Kapsayıcı Yeşil Dönüşüm" (SoGreen) Projesi bölgedeki öncelik ve fırsat alanlarını belirlemek amacıyla, "Yeşil Dönüşüm Perspektifi" raporu hazırlanacaktır. Bu raporun istihdamın yeşil dönüşüm sürecinde adil geçiş politikalarıyla desteklenmesi amacıyla yürütülecek faaliyet ve programları yönlendiren bir belge olması hedeflenmektedir.

2012 yılında üzerinde çalışılmaya başlanan girişimcilik konusunda ise faaliyetler 2024 yılında artarak devam edecektir. Girişimcilik Ekosisteminin Geliştirilmesi Sonuç Odaklı Programı altında girişimcilik ekosisteminin geliştirilmesine yönelik bilgilendirme ve teknik altyapının geliştirilmesine yönelik yönlendirici faaliyetler 2024 yılı için planlanmaktadır. Bu kapsamda, teknoloji ve sosyal odaklı girişim hızlandırma ve inovasyon odaklı mentorluk programı çalışmalarına devam edilmesi hedeflenmektedir. 2022 yılında ilan

edilen Bölgesel Girişim Sermayesi Mali Destek Programı ve Kaynak çağrısı kapsamında sözleşme imzalanan Girişim Sermayesi Yatırım Fonlarının bölgemizdeki startüplara yönelik yapacağı yatırımlar, ekosistemi güçlendirecektir. Ayrıca kadın girişimciliğine yönelik programlar yürütülecektir.

2009 yılından beri odak alanlarımızdan biri olan turizm ve kırsal kalkınma konusunda Kırsal Kalkınma Sonuç Odaklı Programı ile bölgemizde kır-kent dengesinin gözetilerek kırsal alanlarda ekonomik faaliyetlerin çeşitlendirilmesi ve geliştirilmesiyle sürdürülebilir kırsal kalkınmanın sağlanması; yerel zenginliklerin ve turizm potansiyelinin değerlendirilerek turizmde rekabet gücünün artırılması hedeflenmiştir. Turizmde ürün ve hizmet çeşitliliği ile kırsalda üretilen tarımsal ve geleneksel ürünlerin katma değerinin ve pazarlama imkânlarının artırılmasına yönelik çalışmalar yürütülecektir.

Kurumsal Gelişim kapsamında, sektörel sonuç odaklı programlar kapsamındaki faaliyetlerle ilgili olarak izleme ve değerlendirme faaliyetleri, projelerin sonlandırılması ve kapanış faaliyetleri gibi tüm süreçlerin takibi ve raporlanması Ajansımız tarafından gerçekleştirilecektir.

Ajans nitelikli insan kaynakları ile bölgedeki diğer kamu kurum ve kuruluşlarının çalışmalarına destek sağlamakta, çeşitli iş birliklerinin geliştirilmesine ve rutin faaliyetler dışında kapasite geliştirici faaliyetlerin kurum ve kuruluşların gündemine gelmesine ve yürütülmesine öncülük etmektedir.

Kurumsallaşma anlamında, personelin teknik kapasitesinin en üst seviyeye çıkarılması ve yeni işe alınan personelin bölgeyi derinlemesine tanınmasına yönelik olarak eğitim ve inceleme çalışmalarının devam ettirilmesi ve bölgeye yönelik stratejik karar alabilecek kurum konumunun kuvvetlendirilmesi hedeflenmektedir.

Ajans sahip olduğu insan kaynakları ile Ajansın olanaklarını etkin bir şekilde kullanarak Bölge Planı vizyonunu hayata geçirmeyi hedeflemektedir. Bu hedefe ulaşmadaki temel aracı ise insan kaynakları politikası ile belirlenmiş çerçevede personelin eğitim altyapısıdır. Diğer yandan bu dönemde Ajansın kurumsal altyapısının geliştirilmesi planlanmaktadır.

2016 yılı mali destek programıyla ilgili olarak uygulama sonrası etki değerlendirme raporu hazırlanmış, 2022 yılı haziran ayında Bakanlığa iletilmiştir. Bu analizden çıkan sonuçlar değerlendirilerek, programların yapılandırılması ve izleme süreçlerinde iyileştirme amaçlı gerekli tedbirler alınacaktır.

2018 yılı mali destek programlarının etki değerlendirme çalışmalarının da Ajans uzmanları tarafından 2024 yılı içerisinde tamamlanmış olması öngörülmektedir.

Gerek yerli gerekse de yabancı yatırımcı için önem arz eden bir konu haline gelen yatırıma uygun yerlerin önceden belirlenmesi ve sistematik bir yapıda yatırıma uygun yerlerin saptanması için gerekli çalışmalar 2024 yılında yürütülecektir.

Ayrıca, Bursa, Eskişehir ve Bilecik'teki yatırım destek ofisleri yatırım destek ve tanıtım faaliyetlerini daha etkin ve hızlı bir şekilde gerçekleştirilecektir. Bölge illerindeki ofisler, o bölgedeki yatırımcılara ve yatırım imkânlarına dair daha net bir bakış açısı ve daha yakın bir sosyal sermaye ağı kurulabilmesine imkân verecektir. Yeni teşvik sistemi kapsamında Ajanslara verilen görevler doğrultusunda yatırım teşviklerinin izleme faaliyetleri devam edecektir.

Yerel Kalkınma Fırsatları altında, sonuç odaklı programlar bünyesinde yer almayan proje ve faaliyetlere yer verilmiştir. Bu kapsamda, Araştırma, Analiz ve Programlama Faaliyetleri, İş Birliği ve Koordinasyon Faaliyetleri, Kapasite Geliştirme Faaliyetleri, Tanıtım ve Yatırım Destek Faaliyetleri, Proje Teklif Çağruları ve GÜdümlü Proje Destekleri yürütülecek olup bölge illerinde gerçekleştirilebilecek güdümlü proje fikirlerinin hayata geçirilmesi sağlanacaktır. Dolayısıyla olası güdümlü proje uygulamalarının 2024 yıllarında yapılması planlanmaktadır.

12.02.2024

Uygun görüşle arz ederim.

Sabri BAYRAM

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı
Genel Sekreter V.

.....

Uygundur.

Şefik AYĞÖL

Bilecik Valisi
Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı
Yönetim Kurulu Başkanı

8. EKLER

EK-1/B Yurtdışı Fuarlar ve Çalışma Ziyaretleri

Yurtdışı Fuar / Çalışma Ziyareti	Hedef Ülke	Ziyaret Amacı	Ziyaretin ilişkili olduğu SOP	Beklenen Fayda	Kurulması Planlanan İş birlikleri	Ajans Katılımcı Sayısı	Ziyarete Bölgeden Katılan Firma/Kurum/Kuruluş/Kişi Sayısı
Küresel Girişimcilik Fuarları (Consumer Electronics Show (CES), Web Summit Fuarları, Slush Girişimcilik Zirvesi)	ABD, Portekiz, Finlandiya, Katar	İSTKA, AnkaraKA, İZKA ve BAKA iş birliği ile yeni ürün ve teknolojilerini tüm dünyaya tanıtmayı ve global pazarlara açılmayı hedefleyen teknoloji girişimcilerini tespit edip fuara yönlendirmek, bölgemizden girişimcilere eşlik etmek, BEBKA Girişimcilik ekibinin konu ile ilgili bilgisini geliştirmesi ve yeni iş bağlantıları kurması,	Girişimcilik Ekosisteminin Geliştirilmesi SOP	Bölgemizden başvuru kriterlerine uyan girişimlerin dünyanın en büyük teknoloji fuarlarında ürünlerini potansiyel müşterilere, yatırımcılara ve diğer şirketlere sergilemesi, müşteri ve yatırımcı görüşmeleri yapma imkânı elde etmesi, BEBKA Girişimcilik ekibinin iş bağlantıları ve bu alanda tecrübe elde etmesi	Kalkınma Ajansları, Bölgemizdeki teknoloji girişimcileri, ULUTEK, ATAP, BURSA TTO, ARİNKOM TTO, ETTOM, BŞEÜ TTO, yurtiçi ve yurtdışı yatırımcılar ve diğer ekosistem paydaşları	6	7 Girişimci Firma ³⁰

³⁰ Değerlendirme süreçleri sonucunda net sayı belli olacaktır.

EK-1/C Düzenlenecek Etkinlikler Tablosu

Gerçekleştirilecek Etkinlik	İlişkili SOP	Etkinliğin Amacı	Beklenen Fayda ve Çıktılar	Etkinliğin Gerçekleştirileceği İl	İş Birliği Yapılacak Kurumlar ve Yüklendiği Maliyetler	Etkinlikten Sorumlu Ajans Çalışma Birimi	Etkinlik Takvimi
E-ticaret ve Dış Ticaret Yönetim Danışmanlığı Programı	YV	Uygulanacak yönetim danışmanlığı ile kapasitenin geliştirilmesi	Firmaların e-ticaret ve dış ticaret alanlarında kabiliyet ve kapasitelerinin geliştirilmesi ile rekabet güçlerinin artırılması	Bursa, Eskişehir	BTSO, ESO, ETO	YDO'lar	2024 yılı boyunca
SeedUP İnovatif Girişimcilik Programı	GEG	Bölgemizdeki girişimcilik ekosisteminin geliştirilmesi için iş kurmak isteyen girişimcilere destek verilmesi planlanmaktadır.	Program sonunda hedef her bir girişimci için proje kapsamını ve başlangıç sermayesi ihtiyacını net bir biçimde açıklayan iş planı oluşturmak, girişimcileri firma kurmaya teşvik etmek ve ürünlerinin ticarileştirilmesinin sağlanmasıdır.	Bursa, Eskişehir, Bilecik	KOSGEB, BURSA TTO, ARINKOM TTO, ETTOM, BŞEÜ TTO	PPKB ve YDO'lar	2024 yılı boyunca
Teknoloji Odaklı Hızlandırıcı Programını (TechUP)	GEG	Yenilikçi ve teknolojik bir ürün/hizmeti olan; fakat söz konusu atılımı gerçekleştiremeyen girişimci firmaların büyüme hedeflerinin yatay ve dikey mentorlar gözetiminde desteklenmesi ve girişimcilerin	Firmaların büyüme hedeflerini gerçekleştirerek girişim sermayesi fonları ve melek yatırım ağlarından yatırım alması	Bursa, Eskişehir	Arinkom TTO, ETTOM, Bursa TTO, Uludağ TTO, BŞEÜ TTO	PPKB, YDO'lar	2024 yılı boyunca

Gerçekleştirilecek Etkinlik	İlişkili SOP	Etkinliğin Amacı	Beklenen Fayda ve Çıktılar	Etkinliğin Gerçekleştirileceği İl	İş Birliği Yapılacak Kurumlar ve Yüklendiği Maliyetler	Etkinlikten Sorumlu Ajans Çalışma Birimi	Etkinlik Takvimi
		yatırım yapılabilir hale getirilmesi hedeflenmektedir.					
Kadın Girişimciliği Programı	GEG	2024 yılı teması olan “Kadın Girişimciliği/Kadın İstihdamı” kapsamında; Onikinci Kalkınma Planı (2024-2028)’nda belirtilen “kadınların işgücüne katılımlarını artıracak girişimcilik, finansal ve dijital okuryazarlık, kooperatifçilik gibi alanlardaki programların kapsamı genişletilerek yaygınlaştırılması” hedefi doğrultusunda bölgemizde kendi işinin sahibi olarak istihdama katılacak kadın girişimci	Kadın girişimcilere sağlanacak eğitimler, mentorlükler, danışmanlıklar yanında rol model kadın girişimci ve liderler ile biraya getirilecektir. Bu program ile bölgemizde kadınların liderliğinde faaliyet gösteren girişimlerin kurulup güçlenmesi ve başarılı girişimlere dönüşmesine katkı sağlanacaktır. Programı sonunda ayrıca kadın girişimciler BEBKA’nın Girişim Sermayesi Yatırım Fonlarına Yönelik Mali Destek Programı ağındaki fonlar ve diğer yatırımcıların karşısına çıkarılarak	Bursa, Eskişehir, Bilecik	KOSGEB, BURSA TTO, ARINKOM TTO, ETTOM, BŞEÜ TTO	PPKB ve YDO’lar	2024 yılı boyunca

Gerçekleştirilecek Etkinlik	İlişkili SOP	Etkinliğin Amacı	Beklenen Fayda ve Çıktılar	Etkinliğin Gerçekleştirileceği İl	İş Birliği Yapılacak Kurumlar ve Yüklendiği Maliyetler	Etkinlikten Sorumlu Ajans Çalışma Birimi	Etkinlik Takvimi
		sayısının artırılması amacıyla kadın girişimciliği programının tasarlanması ve işbirliği ortakları ile yürütülmesi planlanmaktadır.	yatırım almaları desteklenecektir.				
Erken Aşama Girişim Yatırımcılığının Geliştirilmesi	GEG	Melek yatırımcılık konusunda farkındalık ve bilinirlik oluşturulması, Potansiyel melek yatırımcı adaylarının keşfedilmesi, aktif yatırım yapan yatırımcılarla bir araya gelmeleri ve melek yatırımcılık ağlarına dahil olmaları	Bölgedeki lisanslı melek yatırımcı sayısının artırılması	Bursa, Eskişehir	KOSGEB, BTO, ETO, ESO	PPKB	2024 yılı boyunca
Bölgesel Kalkınma Fonu Çalışmaları	GEG	Bölgesel Kalkınma Fonu çalışmalarına uygun olabilecek bölgemizdeki hedef kitle firmaların belirlenme çalışmaları yürütülecektir.	Bölgemizdeki büyüme potansiyeli olan firmaların finansman ihtiyacının karşılanması	Bursa, Eskişehir, Bilecik	KOSGEB, Teknoloji Transfer Ofisleri, Teknoparklar	PPKB	2024 yılı boyunca

Gerçekleştirilecek Etkinlik	İlişkili SOP	Etkinliğin Amacı	Beklenen Fayda ve Çıktılar	Etkinliğin Gerçekleştirileceği İl	İş Birliği Yapılacak Kurumlar ve Yüklendiği Maliyetler	Etkinlikten Sorumlu Ajans Çalışma Birimi	Etkinlik Takvimi
Çocuk/Genç Girişimciliğinin Geliştirilmesi	GEG	Girişimcilik kültürünün erken aşamada yaygınlaştırılmasını sağlayarak bölgenin girişimcilik ekosisteminin güçlendirilmesi için ilkökul, ortaokul ve lise dönemindeki gençlere yönelik girişimcilik etkinliklerinin yürütülmesi amaçlanmaktadır.	Çocuk ve gençlerde girişimcilik bilinci oluşturulması	Bursa, Eskişehir, Bilecik	İl Millî Eğitim Müdürlükleri	PPKB	2024 yılı boyunca
TechNBursa Girişimcilik Merkezi Faaliyetleri	GEG	Girişimcilik Merkezindeki fiziki alanların kullanımına yönelik tesis hizmetleri sunulması, proje başvuru, değerlendirme, izleme ve denetim hizmetleri sonucu uygun bulunan girişimcilere ilgili kanunlar kapsamında sunulan teşvik, destek ve muafiyetlerden yararlanma hakkı sağlanması, DIGIAGE iş birliği ile "Oyun ve Animasyon Geliştirme Kampı"	Bölgemizdeki girişimlere ofis imkanları sağlanacak, girişimcilik programları ve etkinliklerine katılma olanakları verilecek, ayrıca girişimcilere ilgili teşvik ve muafiyetlerden yararlanma ve OSB içinde yer alacak merkez sayesinde networking imkanları sunulacaktır	Bursa	Bilişim Vadisi, Bölgedeki üniversiteler ve Teknoloji Geliştirme Ofisleri, Girişim Sermayesi Fonları, Melek Yatırımcılar ve diğer girişim yatırımcıları	PPKB	2024 yılı boyunca

Gerçekleştirilecek Etkinlik	İlişkili SOP	Etkinliğin Amacı	Beklenen Fayda ve Çıktılar	Etkinliğin Gerçekleştirileceği İl	İş Birliği Yapılacak Kurumlar ve Yüklendiği Maliyetler	Etkinlikten Sorumlu Ajans Çalışma Birimi	Etkinlik Takvimi
		düzenlenmesi, ayrıca kurumlarla iş birliği içerisinde çeşitli girişimcilik programlarının yürütülmesi ve girişimcilik etkinliklerinin düzenlenmesi planlanmaktadır.					
Karanlık Gökyüzü Gözlem Etkinliği	KK	Bilecik Yenipazar İlçesi Harmankaya Kanyonu Tabiat Parkı bölgesinde tespit edilen karanlık gökyüzü gözlem alanı içerisinde bir etkinlik planlanmakta olup; bu sayede kanyon ve tabiat parkı alanının bilinirliğinin artırılması, bölgeye uygun ihtiyaç duyulan yatırımların çekilmesi, bölgenin ulusal ve uluslararası gökyüzü gözlem noktaları arasına girerek ziyaretçilerin	Harmankaya Kanyonu Tabiat Parkı alanının Karanlık Gökyüzü Parkı haline gelmesi, bölgeye uygun yatırım çekilmesi ve ziyaretçi sayısı ile bilinirlik artışı amaçlanmaktadır.	Bilecik	-Bilecik Valiliği -Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü -Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü -İl Millî Eğitim Müdürlüğü -İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü -Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi -Yenipazar Kaymakamlığı -Yenipazar Belediyesi	Bilecik YDO	Nisan-Eylül 2024

Gerçekleştirilecek Etkinlik	İlişkili SOP	Etkinliğin Amacı	Beklenen Fayda ve Çıktılar	Etkinliğin Gerçekleştirileceği İl	İş Birliği Yapılacak Kurumlar ve Yüklendiği Maliyetler	Etkinlikten Sorumlu Ajans Çalışma Birimi	Etkinlik Takvimi
		rotasına dahil olması amaçlanmaktadır.					
Ajans Personelinin Performansını ve Ajansa Bağlılığını Arttırıcı Faaliyetler Kapsamında Yapılan Etkinlik/Toplantılar	KG	Kalkınma Ajansları Personel Yönetmeliği'nin 5. maddesinin (ç) bendi gereğince, Ajans personelinin kuruma aidiyet bağının, çalışma motivasyonunun ve çalışan memnuniyetinin artırılması amaçlanmaktadır.	İş ve çalışma ortamının stresini azaltıcı tedbirler alınacak, personelin değişik sosyal aktivitelere katılması sağlanacaktır.	Bursa		MİB	2024 yılı boyunca
Proje Teklif Çağruları Öncelik Belirleme Toplantıları	KG	Sonuç Odaklı Programlarda belirlenen amaçlar çerçevesinde destek programları oluşturulabilmesi için ilgili paydaşlarla toplantılar düzenlenecektir.	Mali destek programlarının önceliklerinin belirlenmesi	Bölge illeri		PYB	2024 yılı boyunca

Gerçekleştirilecek Etkinlik	İlişkili SOP	Etkinliğin Amacı	Beklenen Fayda ve Çıktılar	Etkinliğin Gerçekleştirileceği İl	İş Birliği Yapılacak Kurumlar ve Yüklendiği Maliyetler	Etkinlikten Sorumlu Ajans Çalışma Birimi	Etkinlik Takvimi
Proje Teklif Çağrılarının İlanı ve Bilgilendirme Toplantıları	KG	Mali destek programlarının bölgede etkin tanıtımı ve olası soruların yanıtlanması amacıyla.	Bu toplantılar her kesimin ve kurumun bilgilendirilmesine ve katılımına imkân verecek şekilde düzenlenecektir. Planlanan bu toplantıların yanında programın hedef yararlanıcısı olan gruplara yönelik ilave bilgilendirme toplantıları da organize edilebilecektir.	Bölge illeri		PYB	2024 yılı proje teklif çağrısı kapsamında gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.
Hedef Ülkelerle İş Birliği Faaliyetleri	YKF	Başta yatırım destek ofisleri olmak üzere ajansın ilgili birimlerinin, bölgenin hedef, ihtiyaç ve sorunlarına yönelik olarak yurtdışında yeni iş birliklerinin tesis edilmesi ve mevcut iş birliklerinin geliştirilmesi hedeflenmektedir.	Güney Kore ile karşılıklı turist sayılarının artırılması	Bölge illeri	Bursa Valiliği, Bursa Büyükşehir Belediyesi, Bursa Ticaret ve Sanayi Odası, Bursa Kültür ve Turizm Tanıtma Birliği, Anadolu Üniversitesi, ATAP A.Ş.	YDO'lar	2023 yılı boyunca
İstihdam Garantili Mesleki Eğitim Kursları	YKF	Bölgede sanayi ve diğer sektörlerde ihtiyaç duyulan niteliklerin karşılanmasına yönelik eğitimler verilecektir. Bu kapsamda;	Temininde güçlük çekilen meslek dallarında sektörlerin ihtiyaçlarına göre istihdam garantili meslek eğitim kursları düzenlenmesi planlanmaktadır. Bu	Bölge illeri	Bölgedeki mesleki eğitim merkezleri ve vakıfları, imalat sanayi firmaları, organize sanayi bölgeleri, ticaret ve sanayi odaları,	PPKB Bursa, Eskişehir, Bilecik YDO	2023 yılı boyunca

Gerçekleştirilecek Etkinlik	İlişkili SOP	Etkinliğin Amacı	Beklenen Fayda ve Çıktılar	Etkinliğin Gerçekleştirileceği İl	İş Birliği Yapılacak Kurumlar ve Yüklendiği Maliyetler	Etkinlikten Sorumlu Ajans Çalışma Birimi	Etkinlik Takvimi
		bölgedeki ilgili kurum/kuruluşlarla yapılacak görüşmeler ve iş birlikleri doğrultusunda piyasanın ihtiyaç duyduğu nitelikler belirlenecektir.	kapsamda kurslar bölgedeki mesleki eğitim merkezleri ve vakıfları, imalat sanayi firmaları, organize sanayi bölgeleri, ticaret ve sanayi odaları, iş insanları dernekleri ile iş birliği çerçevesinde düzenlenecektir.		iş insanları dernekleri		
Animasyon Sektörünün Geliştirilmesine Yönelik Tanıtım Faaliyetleri	YKF	Animasyon ve oyun sektörlerinde insan kaynakları ve kurumsal kapasitenin geliştirilmesi,	Sektöre olan ilgilinin ve farkındalığın artırılması	Eskişehir	Anadolu Üniversitesi, ATAP A.Ş.	Eskişehir YDO	2024 yılı boyunca
Çocuk ve Genç Teknoloji Programları	YKF	81 ilde kurulan Deneyp atölyelerinin temel amacı, ülkemizin kalkınması için olmazsa olmaz görülen Milli Teknoloji Hamlesinin itici gücünü oluşturmak ve teknoloji üretme yetkinliği yüksek genç bireyler yetiştirmektir. DENEYAP Atölyelerine katılım sağlayan gençlerin ürettikleri projelerini sergileyebilmeleri için proje şenlikleri	Ortaokul ve Lise öğrencilerinin tasarım ve Üretim, Robotik ve Kodlama, Elektronik Programlama ve Nesnelerin İnterneti, Nanoteknoloji ve Malzeme Bilimi, Havacılık ve Uzay Teknolojileri gibi toplam 11 başlıkta DENEYAP atölyelerinden ücretsiz eğitim almaktadırlar. Toplam 160 öğrenci eğitim almaktadır. Eğitimcilerin giderleri ve sarf malzemeleri TÜBİTAK tarafından	Bursa	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı öncülüğünde Gençlik ve Spor Bakanlığı, TÜBİTAK, Bursa İl Milli Eğitim Müdürlüğü ve Türkiye Teknoloji Takımı Vakfı	MİB	2023 yılı boyunca

Gerçekleştirilecek Etkinlik	İlişkili SOP	Etkinliğin Amacı	Beklenen Fayda ve Çıktılar	Etkinliğin Gerçekleştirileceği İl	İş Birliği Yapılacak Kurumlar ve Yüklendiği Maliyetler	Etkinlikten Sorumlu Ajans Çalışma Birimi	Etkinlik Takvimi
		düzenlenmesi planlanmaktadır. DENEYAP atölyesi çalışmalarına katılım sağlanacak, açılış ve kapanış etkinlikleri, proje geliştirme, proje yarışmaları düzenleme, TEKNOFEST takımlarının kapasitelerinin geliştirilmesine yönelik iş birlikleri geliştirilecek ve faaliyetler düzenlenecektir.	karşılanmakta Ajansımız tarafından da kolaylaştırıcı rol üstlenilmekte, organizasyonlarda destek verilmektedir.				
Eskişehir Kadın Kooperatiflerini Geliştirme Paneli	KKTT	Eskişehir ilinde merkezde ve özellikle de kırsal alanda ekonomik faaliyet gösteren kadın kooperatiflerinin kapasitelerinin geliştirilmesi ile üretilen ürünler için alternatif pazarların bulunabilmesi amacıyla iş birliği ve koordinasyon faaliyetleri planlanmıştır.	Söz konusu kooperatiflerle sürekli temas halinde olan Eskişehir Ticaret Odası Kadın Girişimciler Kurulu ile düzenlenmesi planlanan panel etkinliği kapsamında, ilde bulunan kadın kooperatif temsilcilerinin, başarı hikayeleri olan örnek kooperatiflerin deneyimlerinden faydalanması amaçlanmaktadır.	Eskişehir	ETO, Eskişehir Ticaret İl Müdürlüğü	Eskişehir YDO	2024 yılı 4.çeyrek

EK-1/D Yapılacak Araştırmalar, Analizler, Stratejiler ve Raporlar

Yapılacak Araştırma/Analiz/Strateji/Raporlar	Amaç	Hazırlanış Şekli	Hizmet Alımı Gerekçesi ve Kapsamı
Bölge Planı Çalışmaları	2023 yılının üçüncü çeyreğinde tamamlanarak Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğüne sunulan 2024-2028 Bölge Planının onay süreci ve gerekli revizyonları takip edilecektir. Planın onaylanmasının ardından tedbir, program ve proje önerilerinden sorumlu kurum ve kuruluşlarla görüşme ve toplantılar düzenlenerek, önerilerin izleme ve değerlendirmeleri yapılacaktır. Ayrıca ihtiyaç duyulması halinde program ve proje önerilerinden bir kısmının veya tamamının ön fizibilite raporları hazırlanacaktır.	Ajans eliyle/ Parçacıl hizmet alımı	Bakanlık koordinasyonunda Ajans tarafından faaliyetler yürütülecek olup, ihtiyaç duyulabilecek analiz, araştırma vb. hususlarda hizmet alımı yapılarak uzman desteği alınabilecektir.
Bölgesel Girdi-Çıktı Analizi Raporu	Makro ve mikro ölçekte ekonominin yapısal analizi ve planlaması, üretim ve talep yapısının analizi, fiyat ve maliyet analizi, ithalat ve ihracatın analizi, sektörel yoğunlaşma ile yatırım ve verimlilik analizi ve etki değerlendirme analizi gibi çok çeşitli analitik çalışmalarda kullanmak; bölge planları başta olmak üzere mekânsal politika geliştirme süreçlerine katkı vermek üzere Kalkınma Ajansları İzleme, Değerlendirme ve Analiz Dairesi koordinasyonunda tamamlanan bölgesel girdi-çıktı tabloları ışığında analiz raporu hazırlanacaktır.	Ajans eliyle, kısmi hizmet alımı	Tabloların yorumlanması ve danışmanlık hizmeti
Yeşil Dönüşüm Perspektifi Raporu	Uluslararası İmar ve Kalkınma Bankasından Hazine ve Maliye Bakanlığının borçlanıcı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü'nün ise yararlanıcı olacağı "Socially Inclusive Green Transition" (SoGreen) Projesi	Ajans eliyle, kısmi hizmet alımı	25 kalkınma ajansının ortaklığında belli bir araştırma yöntemi ve rapor formatı oluşturulacak, danışmanlık hizmeti alınacak, ihtiyaç durumunda saha ziyaretleri, anketler, toplantı ve çalıştay

Yapılacak Araştırma/Analiz/Strateji/Raporlar	Amaç	Hazırlanış Şekli	Hizmet Alımı Gerekçesi ve Kapsamı
	başlığıyla temin edilecek 400 milyon ABD Doları tutarındaki finansman, bölgemizde Ajans aracılığıyla ve mevcut destek mekanizmaları yoluyla yürütülecektir. Söz konusu desteklerin bölgedeki öncelik ve fırsat alanlarını belirlemek amacıyla, “Yeşil Dönüşüm Perspektifi” raporu hazırlanacaktır. İmalat sanayi ve tarım başta olmak üzere bölge ekonomisinin yeşil dönüşüm sürecinde karşı karşıya olduğu riskler ve fırsatlar doğrultusunda atık, su ve enerji alanlarında mevcut durum analizleri ve sektörel gelişme senaryoları hazırlanacaktır. İstihdamın yeşil dönüşüm sürecinde adil geçiş politikalarıyla desteklenmesi amacıyla SoGreen Projesi kapsamında yürütülecek faaliyet ve programları, Bursa ve Bilecik illerinde uygulanacak endüstriyel simbiyoz projelerini, SOP bazında geliştirilen yönetim danışmanlığı programlarını ve faizsiz kredi/finansman desteklerini yönlendiren bir belge olması hedeflenmektedir.		organizasyonu gibi hizmet alımları yapılabilecektir.
Orta Yüksek ve Yüksek Teknolojili Sektör Raporları	Havacılık ve raylı sistemler sektörleri için 2016’da hazırlanarak yayımlanan raporlar ve 2021’de hizmete özel olarak hazırlanan otomotiv ve raylı sistemler sektörel uzmanlık raporları, tedarik zincirinde yerli tedarikçilerin ana sanayi firmalarıyla eşleştirilerek kapasite geliştirme programlarının düzenlenmesi ve diğer ihtiyaçların belirlenmesi amacıyla güncellenecektir. Araştırma ve analiz çalışmalarının ardından ziyaretler ve gerekli durumlarda toplantılar	Ajans eliyle	Çalışma Ajans tarafından yürütülecektir.

Yapılacak Araştırma/Analiz/Strateji/Raporlar	Amaç	Hazırlanış Şekli	Hizmet Alımı Gerekçesi ve Kapsamı
Bursa Yenilik ve Kaynak Verimliliği Merkezi GÜdümlü Proje Desteği Fizibilite Raporu	düzenlenmesi ve Ajans eliyle yürütülmesi öngörülmektedir. Firmaların yenilik kapasitelerinin ölçülmesi ve geliştirilmesi; kurumsal dijital dönüşüm analizi ve yol haritalarının çıkarılması; Ar-Ge Merkezlerinin kurulması, geliştirilmesi ve aralarındaki etkileşimin güçlendirilmesi; akıllı uzmanlaşma sürecinde mevcut kümelerin etkinliğinin artırılması ve yeni kümelerin kurulması ve proje yürütme kapasitesinin güçlendirilmesi amaçları doğrultusunda programlar yürütülecek; ayrıca başta imalat sanayi ve tarımda üzere tüm sektörlerde sürdürülebilir üretim ve kaynak verimliliği uygulamalarının geliştirilmesi ve yaygınlaştırılmasına teknik destek ve danışmanlık sağlayacak; endüstriyel simbiyoz danışma ve eşleştirme ofisi rolü üstlenecek, karbon ve su ayak izi hesaplama, azaltımı ve doğrulama konusunda danışmanlık hizmeti sunacak bir merkez kurulmasına yönelik fizibilite raporu hazırlanacaktır. Bilinçlendirme ve eğitim faaliyetlerinin yanı sıra ihtiyaç ve sorunların tespitinde ve çözümünde ilgilileri bilgi ve finansman kaynağıyla buluşturacak şekilde tasarlanacak merkez için Bursa Model Fabrika ve Bursa Enerji Verimliliği Merkezi ile iş birliği yapılması, öncelikle mevcut altyapının değerlendirilmesi, yalnızca ilave ihtiyaçların proje bütçesinden karşılanması öngörülmektedir.	Ajans eliyle, kısmi hizmet alımı	İnovasyon, kaynak verimliliği, endüstriyel simbiyoz gibi konularda hizmet verecek merkezin nitelikleri ve ihtiyaçları hakkında danışmanlık hizmeti gerekmesi durumunda kısmi hizmet alımı yapılacaktır.

Yapılacak Araştırma/Analiz/Strateji/Raporlar	Amaç	Hazırlanış Şekli	Hizmet Alımı Gerekçesi ve Kapsamı
Bilecik Sulama Göletlerinin Güneş Enerjisinden Elektrik Enerjisi Üretimi Potansiyeli Hakkında Fizibilite Raporu	Bilecik Sulama Göletlerinin Güneş Enerjisinden Elektrik Enerjisi Üretimi Potansiyeli Hakkında Fizibilite 13 baraj ve 27 sulama tesisi ile 33 bin dekar tarım arazisinin sulandığı Bilecik'te sulama göletlerinin yüzeyine alanı değerlendirmek amacıyla kurulacak olan Güneş Enerjisi Santrallerinin elektrik üretimi potansiyelini ve kurulacak panellerin yaz aylarında göletlerde artan buharlaşmayı engelleyici etkilerinin neler olabileceğini tespit etmek için fizibilite çalışması yapılması ön görülmüştür.	Ajans eliyle, kısmi hizmet alımı	Raporun geneli Ajans eliyle hazırlanacak olup, teknik açıdan yeterli olunamayan hususlarda hizmet alımı yapılacaktır.
İşgücü Planlaması ve İş Yükü Analizi	Kurumsal Dönüşüm Sonuç Odaklı Programı kapsamında Ajansın ihtiyaç duyduğu personelin tespiti için birim bazında iş yükü analizi yapılacaktır.	Ajans eliyle	Çalışma Ajans tarafından yürütülecektir.
Hizmet İçi Eğitim İhtiyacının Analizi	Kurumsal Dönüşüm Sonuç Odaklı Programı kapsamında mevcut ve yeni istihdam edilecek ajans personelinin eğitim ihtiyaçları tespit edilecektir.	Ajans eliyle	Çalışma Ajans tarafından yürütülecektir.
Eskişehir İş Gücü Analizi	Eskişehir ilinin işgücü piyasasını inceleyerek sektörel yetenekleri ve istihdam potansiyelini göstermeyi hedeflemektedir. Rapor, Eskişehir'in işgücü kaynakları, beceriler, yetkinlikler, eğitim seviyeleri ve istihdam talepleri gibi faktörlerini ele alacak ve bölgenin işgücü potansiyelini ortaya çıkaracaktır	Ajans eliyle	Çalışma Ajans tarafından yürütülecektir.
Eskişehir'de Teşvik Belgeli Yatırımlar	Eskişehir'deki teşvik belgeli yatırımların sektörel dağılımı, büyüklüğü, yıllara göre teşvik belgeli yatırımların dağılımı ve istihdam sayılarının mevcut durumu ortaya koymak.	Ajans eliyle	Çalışma Ajans tarafından yürütülecektir.
Türkiye'de Animasyon ve Oyun Sektörü Raporu	Çok büyük bir ivme ile büyüyen bu sektörlerde sadece tüketici olmanın yanı sıra, aynı zamanda üretici	Ajans eliyle	Çalışma Ajans tarafından yürütülecektir.

Yapılacak Araştırma/Analiz/Strateji/Raporlar	Amaç	Hazırlanış Şekli	Hizmet Alımı Gerekçesi ve Kapsamı
	kısmında yer alıp bu büyüyen pastadan pay almak bölgemiz ve ülkemiz adına oldukça önemlidir. Bunun için mevcut durumun bilinmesi ve yol haritası oluşturulması önem taşımaktadır.		

EK-1/E Yapılacak Program Sonrası Değerlendirme ve/veya Etki Analizi Çalışmaları Tablosu

Yapılacak Program Sonrası Değerlendirme ve/veya Etki Analizi Çalışmaları	Programın Yılı	Programın Kapanış Tarihi	Hazırlanış Şekli	Hizmet Alımı Gerekçesi ve Kapsamı
2018 Yılı Mali Destek Programlarının Etki Değerlendirme Çalışmaları	2018	Endüstriyel Simbiyoz MDP Program Kapanış Tarihi 26.03.2021 Sektörel Rekabetçiliğin Artırılması MDP Program Kapanış Tarihi 14.02.2020 Kırsalda Ekonomik Kalkınma MDP Program Kapanış Tarihi 26.07.2022	Ajans eliyle	Mali destek programlarının etki değerlendirmelerinin yapılması için faydalanıcılarla tarafsız bir bakış açısıyla anket ve derinlemesine mülakat çalışmalarının yürütülmesi ve programların etki değerlendirmesi ajans tarafından gerçekleştirilecektir.

